

USP Izvršba - ZIZ

Urejena sodna praksa je del e-paketa Izvršba – elektronski komentar ZIZ z urejeno sodno prakso, ki je dostopen na portalu Založnika Tax-Fin-Lex: <https://www.tax-fin-lex.si/Home/Vsebina/e-Paket-ZIZ>

© Ta dokument je namenjen samo uporabi naročnikov e-paketa Izvršba. Vsaka drugačna uporaba ali nadaljnja distribucija je prepovedana.

1. člen (Vsebina zakona)

1.a člen (Izvajanje uredb Evropske unije)

Ni relevantne sodne prakse.

2. člen (Začetek postopka)

3. člen (Obseg izvršbe in zavarovanja)

- Izvršba se vodi zaradi izterjave nedenarne terjatve in denarne terjatve, pri čemer je bila za izterjavo denarnega dela obveznosti izvršba dovoljena na dolžnikovo nepremičnino. Ob tem je bila v zemljiški knjigi pomotoma, zaradi napačnega obvestila sodišča prve stopnje in v nasprotju s predlogom za izvršbo in sklepom o izvršbi sicer res opravljena zaznamba sklepa o izvršbi in vknjižena hipoteka v višini ocenjene vrednosti nedenarnega dela terjatve, čeprav se s hipoteko skladno s pravno teorijo lahko zavarujejo le terjatve, katerih predmet je plačilo denarnega zneska. Ker pa je napačno obvestilo zemljiški knjigi izdalo izvršilno sodišče, pri dolžnikovem opozarjanju na to napako ni mogoče govoriti o zahtevi za odpravo nepravilnosti pri opravljanju izvršbe, saj je že po zakonski diktaciji s to zahtevo mogoče uveljavljati le nepravilnosti, ki jih storijo neposredni izvrševalci sklepa o izvršbi (izvršitelj, delodajalec, organizacija za plačilni promet..., torej subjekt izven sodišča), medtem ko so za nepravilnosti, ki jih stori sodišče, strankam na voljo pravna sredstva.
- Uveljavljanje napak pri zaznambi sklepa o izvršbi in na njej temelječe hipoteke v fazi ugovora po izteku roka ne predstavlja pravno upoštevnega ugovornega razloga, temveč bi moral dolžnik napačen zemljiškoknjižni vpis izpodbijati s pravnimi sredstvi v zemljiškoknjižnem postopku.
- Slediti tudi ni mogoče zahtevam, da bi moralo sodišče glede na izpolnitev pretežnega dela obveznosti spremeniti znesek terjatve, ki je ob zaznambi sklepa o izvršbi vpisan v zemljiški knjigi. Izvedba take spremembe v zemljiški knjigi ob obstoječi zakonodaji namreč ni mogoča, saj ne Stvarnopravni zakonik ne Zakon o zemljiški knjigi ne poznata instituta spremembe hipoteke, obstoječe vrste vpisa pa tudi smiselno niso primerne za vpis navedenih sprememb. Zaznamba sklepa o izvršbi in na njeni podlagi vpisana hipoteka tako v zemljiški knjigi v nespremenjeni obliki ostaneta vpisani do dokončnega, celotnega poplačila terjatve.
- S potekom obdobja, za katerega je bil predlagan odlog, je tudi pravni interes dolžnika za dosego drugačne odločitve (to je za odlog izvršbe) prenehal in dolžnik ugodnejše odločitve ne more več doseči.

VSL Sklep I Ip 563/2023, 30. 5. 2023

Iz obrazložitve:

12. V zvezi z navedbami, da je nadaljnje vodenje nepremičninske izvršbe zaradi izterjave tako nizkega zneska nesorazmerno, je pojasniti, da se take navedbe ne nanašajo na samo terjatev, temveč na predmet izvršbe, zato v fazi odločanja o ugovoru po izteku roka niso več pravno upoštevne. Dodati pa je, da tudi sicer očitana nesorazmernost še ne pomeni nujno razloga, ki bi preprečeval tako izvršbo, temveč je načelo sorazmernosti iz 3. člena ZIZ varovano z možnostjo dolžnika, da lahko predlaga opravo izvršbe z drugimi sredstvi pod pogoji iz 169. člena ZIZ. Slediti tudi ni mogoče zahtevam, da bi morale sodišče glede na izpolnitev pretežnega dela obveznosti spremeniti znesek terjatve, ki je ob zaznambi sklepa o izvršbi vpisan v zemljiški knjigi. Izvedba take spremembe v zemljiški knjigi ob obstoječi zakonodaji namreč ni mogoča, saj ne Stvarnopravni zakonik ne Zakon o zemljiški knjigi ne poznata instituta spremembe hipoteke, obstoječe vrste vpisa pa tudi smiselno niso primerne za vpis navedenih sprememb.³ Zaznamba sklepa o izvršbi in na njeni podlagi vpisana hipoteka tako v zemljiški knjigi v nespremenjeni obliki ostaneta vpisani do dokončnega, celotnega poplačila terjatve.
- Tudi če toženec ni točno opredelil, na katere predmete zavarovanja naj sodišče omeji sklep o začasni odredbi, bi morale prvostopenjsko sodišče ob njegovem ugovoru načelo sorazmernosti upoštevati. Višina terjatve je bila med strankama postopka ves čas sporna. Vrednost spornih nepremičnin pa je pomembna tako za oceno višine terjatve kot tudi z vidika vrednosti sredstev (nepremičnin), na katera je bilo zavarovanje predlagano. Zato bi jo sodišče prve stopnje moralo ugotavljati.
 - Tožencu ni mogoče slediti v stališču, da prodaja (ne)premičnin ne more biti nevarna za poplačilo dolga, ker bi jih nadomestila kupnina. Ni mogoče zanemariti dejstva, da lahko pretvorba nelikvidnega premoženja v likvidno v določenih okoliščinah pomeni povečano nevarnost hitrega zmanjšanja oziroma popolnega unovčenja te oblike premoženja.

VSL Sklep I Cp 137/2023, 28. 2. 2023

4. člen (Dolžnost posredovanja podatkov)

- Izvršilno sodišče nima zakonske podlage, da upniku posreduje pridobljene podatke o premoženju dolžnika. Ravno zaradi tega so v zakonu predpisane izjeme, ko se s podatki, ki jih pridobi sodišče, seznanijo (tudi) upnik.

VSL Sklep I Ip 838/2023, 3. 8. 2023

5. člen (Stvarna pristojnost sodišča)

6. člen (Sestava sodišča)

- Pooblastilo strokovnemu sodelavcu, da po odredbi sodnika vodi narok, še ne pomeni, da lahko na podlagi tako izvedenega naroka potem končno odločitev o zadevi sprejme sodnik, ki na naroku ni bil navzoč, saj na tak način ni mogoče udejaniti načela neposrednosti oziroma na tak način tega načela ni dopustno prebiti. Ker je torej izpodbijano odločitev sprejela sodnica, ki na naroku za obravnavo predloga za določitev sodnih penalov, na katerem je strokovna sodelavka opravljala ogled in izvajala dokaze, ni sodelovala in tam niti ni bila prisotna, je prišlo do kršitve načela neposrednosti, na kar utemeljeno opozarja dolžnica v pritožbi, hkrati pa je sklep zaradi opisane napačne sestave sodišča pri odločanju obremenjen tudi s kršitvijo določb postopka iz 1. točke drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ.

VSL Sklep I Ip 1405/2022, 24. 5. 2023

- ZGD-1 sicer v delu, ki ureja prenehanje družbe po skrajšanem postopku, nima določb, ki bi neposredno urejale delitev premoženja, ki je preostalo po prenehanju družbe, vendar slednje ne pomeni, da se premoženje družbe, ki je ostalo po njenem prenehanju po skrajšanem postopku, ne deli med družbenike. To stališče, izraženo tudi v sodni praksi, ima za družbe z omejeno

Izvršba

odgovornostjo oporo v 426. členu v zvezi s 522. členom ZGD-1, ki določata, da je sestavni del sklepa o prenehanju družbe po skrajšanem postopku tudi predlog o delitvi premoženja. Tako se premoženje družb, ki prenehajo obstajati na tak način, deli oziroma v primeru zgolj enega družbenika v celoti preide nanj.

- O ugovoru zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novima upnikoma je odločala strokovna sodelavka, za kar obstaja zakonska podlaga v 6. členu ZIZ, ki ureja sestavo sodišča pri odločanju v izvršilnem postopku.

VSL Sklep I Ip 430/2023, 10. 5. 2023

7. člen (Izvršitelji)

8. člen (Odločbe)

9. člen (Pravna sredstva in krajevna pristojnost višjega sodišča pri izvršbi na podlagi verodostojne listine)

- Če je pritožba vložena po preteku zakonskega roka, je prepozna in je sodišče po vsebini ne sme obravnavati.

VSC Sklep I Ip 51/2023, 20. 3. 2023

10. člen (Revizija in obnova postopka)

- Po prvem odstavku 10. člena ZIZ je zoper sklep, izdan na drugi stopnji, s katerim je pravnomočno odločeno, da se predlog za izvršbo zavrže ali zavrne ali se predlogu za izvršbo ugotovi, dovoljena revizija pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja pravdni postopek. Zoper druge sklepe, izdane v postopkih izvršbe in zavarovanja, revizija ni dovoljena. V obravnavanem primeru je izpodbijana odločitev o izreku denarne kazni, ker je dolžnik ravnal v nasprotju s prepovedjo iz sklepa o začasni odredbi. Ne gre torej za katerega od sklepov, naštetih v prvem odstavku 10. člena ZIZ.

VSRS Sklep II DoR 256/2023, 19. 7. 2023

- Sklep o odmeri nagrade in stroškov izvedencu ni sklep, s katerim se postopek pravnomočno konča. Ker revizija zoper tak sklep ni dovoljena, je sodišče predlog za dopustitev revizije zavrglo tudi iz tega razloga.

VSRS Sklep II DoR 202/2023, 19. 7. 2023

11. člen (Hitrost in vrstni red postopanja)

12. člen (Vrstni red poplačila več upnikov)

13. člen (Izvršitev tujih odločb, tujih poravnav in tujih javnih listin)

14. člen (Izvršba na premoženje tuje države)

15. člen (Uporaba določb zakona o pravnem postopku)

- Ker je dolžnik predlog vložil sam, pri tem pa ni izkazal, da ima opravljen pravniški državni izpit, njegov predlog ni dovoljen, zato ga je Vrhovno sodišče zavrglo (367.č člen ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

VSRS Sklep II DoR 227/2023, 17. 8. 2023

- Metodološko napačen je tudi pristop sodišča prve stopnje, ki je želelo lastno razlago podkrepiti s sklicevanjem na razlago sodne prakse in sicer zato, ker bi morale najprej preveriti najnovejše razlage, torej tiste, ki so časovno najbližje času odločanja sodišča prve stopnje. Tako kot mora zakonodajalec upoštevati ustavno načelo prilagajanja zakonodaje družbenim razmeram, morajo tudi sodišča upoštevati, da se spreminja razlaga v sodni praksi, zato je potrebno utemeljevati razlago z najnovejšimi stališči. Zapisano velja tudi za stališča, ki se ponujajo v strokovni literaturi. Prav za področje UZO je najnovejša literatura ponudila nova izhodišča razlage. Ker glede poznavanja materialnega prava velja načelo, da ga morajo sodišča poznati po uradni dolžnosti, se od njih utemeljeno pričakuje, da te razvojne usmeritve spremljajo in poznajo in, če se z njimi ne strinjamo, da navedejo razloge. To pa so tudi zahteve, ki jih na sodišča naslavlja ustavna pravica do obrazložene sodne odločbe, predvsem pa prepoved sodniške samovolje. Sodišče druge stopnje zato meni, da so materialnopravne predpostavke v primerih, ko upnik predlaga izdajo začasne odredbe, s katero želi začasno urediti sporno pravno razmerje (terjatev) tri in sicer: obstoj ali verjeten nastanek terjatve; ena izmed alternativno določenih predpostavk iz druge ali tretje alineje drugega odstavka; ter t.i. reverzibilnost. Glede slednje je pravna podlaga razlaga v skladu z Ustavo (precedenčni učinek iz citiranega ustavno odločbe glede predpostavke reverzibilnosti), za preostale pa 272. člen ZIZ.
- Sodišče druge stopnje ne pritrjuje razlagi sodišča prve stopnje, da je že zaradi "neprimernega in nezakonitega sredstva zavarovanja", kar pomeni zaradi neustrezno oblikovanega predloga, ki mora vsebovati tudi sredstvo izvršbe, potrebno predlog zavreči in se pri tem sklicuje na razlago v teoriji in sodni praksi. Sodišče druge stopnje tudi v tem delu ugotavlja, da sodišče prve stopnje uporablja literaturo in sodno prakso, staro več kot dvajset let (delo M. Šipec in soavtorji je izšlo v letu 2001; najmlajši judikat je iz leta 2009). Primarni formalni viri so vendarle praviloma zakoni, v obravnavanem primeru najprej ZIZ (15. člen) in nato ZPP. Sodišče druge stopnje zakonske podlage za razlago, kot jo je sprejelo sodišče prve stopnje, ni našlo. Res je nekoč ZPP vseboval določbo drugega odstavka 108. člena ZPP: "Ne glede na določbe prejšnjega odstavka sodišče nerazumljivo ali nepopolno vlogo zavrne, če jo je vložil odvetnik.", ki pa je bila z odločbo Ustavnega sodišča, z učinkom od 25.6.2010 naprej, razveljavljena. Razlog, ki ga je torej sodišče prve stopnje navedlo (neprimerno ali nezakonito sredstvo zavarovanja) in opredelilo kot "vsebinsko nepopoln" ni razlog za zavrnjenje predloga, temveč ga je potrebno obravnavati kot nepopolno vlogo, kar pa zahteva ravnanje po sedaj veljavnem 108. členu ZPP.

VSM Sklep I Cp 515/2023, 18. 7. 2023

Izvršba

- Neutemeljen je pritožbeni očitek, da se sodišče ni opredelilo oziroma se je opredelilo pomanjkljivo do zahtevka za predložitev dokazov na podlagi 112.a člena ZIL-1 in zahtevka za razkritje dokazov ali podatkov na podlagi 117. člena ZPOmK-2. Te presoje sodišče prve stopnje ni bilo dolžno opraviti že iz razloga, ker sodišče odloča v mejah postavljenih zahtevkov (2. člen ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ in petim odstavkom 124. člena ZIL-1), upnici pa sta vložili zgolj predlog za izdajo sklepa o zavarovanju dokazov, v katerem sta postavili zahtevek, da se odredi pregled oziroma izročitev listin (točka c) tretjega odstavka 124. člena ZIL-1). Nadalje pa tudi iz razloga, ki ga je navedlo že sodišče prve stopnje, in sicer, da upnici predložitve oziroma razkritja dokazov po navedenih dveh zakonskih določilih nista upravičeni zahtevati pred začetkom pravnega postopka.

VSL Sklep V Cpg 316/2023, 11. 7. 2023

- Nepodpisana pritožba je nepopolna (tretji odstavek 343. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ), zato jo je pritožbeno sodišče, ker tega ni storilo sodišče prve stopnje, zavrglo (prvi odstavek 351. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

VSC Sklep I Ip 154/2023, 6. 7. 2023

- Vprašanje stroškovnih posledic umika predloga za izvršbo v ZIZ ni urejeno, zato je na podlagi 15. člena ZIZ treba smiselno uporabiti določbe ZPP. Smiselna uporaba pomeni, da je treba upoštevati tudi posebnosti izvršilnega postopka (na primer okoliščina, da pri postopku izvršbe na podlagi izvršilnega naslova upnik razpolaga z izvršilnim naslovom, ki ga dolжник ni upošteval, sicer izvršba ne bi bila potrebna). Zato so možne še druge situacije, ko upniku ni treba povrniti dolžnikovih stroškov, če umakne predlog, in ne le položaj, ko dolжник izpolni. Pri tem je treba upoštevati konkretne okoliščine, ki so pripeljale do vložitve predloga za izvršbo in do njegovega umika.

VSK Sklep II Ip 278/2022, 4. 11. 2022

16. člen (Pomen posameznih izrazov)

16.a člen (Identifikacijski podatki o dolžniku in upniku)

17. člen (Izvršilni naslov)

1. Splošno in načelo formalne legalitete

- Sklep o nadaljevanju prekinjenega izvršilnega postopka zoper družbenico izbrisane družbe ima sicer naravo procesnega oziroma procesno tehničnega sklepa, ki sam po sebi ne pomeni vsebinske odločitve o kakšni dolžnikovi pravici ali obveznosti, vendar pa na drugi strani temelji na predpostavki, da je obveznost prešla na novega dolžnika, zato tudi vsebinsko spreminja sklep o izvršbi. Prav tako pa sodišče v predmetnem postopku ne more začeti postopka za oceno ustavnosti ZOKIPOSR, saj lahko postopek začne le sodišče, ki pri odločanju meni, da je zakon ali del zakona, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven. Ustavno sodišče je upravičeno intervenirati le takrat, kadar je ustavnosodna presoja zakona potrebna za zagotovitev ustavnoskladne odločitve v konkretnem sodnem postopku. Sodišče mora zato v zahtevi utemeljiti, da mora v konkretni zadevi, v kateri sodi, uporabiti (domnevno protiustavno) zakonsko ureditev na način, ki mu preprečuje ustavnoskladno odločitev. Zato mora izkazati zveznost med konkretno zadevo v kateri sodi, in domnevno protiustavno ureditvijo.

VSM Sklep I Ip 429/2023, 23. 8. 2023

- V izreku izvršilnega naslova je jasno in kot primarno navedeno, da mora dolжник upniku omogočiti tudi vpogled v poslovne knjige. Izvršilno sodišče pa je skladno z načelom stroge formalne legalitete na izvršilni naslov vezano in ga mora izvršiti (točno) tako, kot se glasi. Iz poslovnih

knjig so razvidni vsi poslovni dogodki družbe, iz katerih in pri pregledu katerih se bo upnik lahko prepričal, ali mu je dolžnik predložil vso zahtevano dokumentacijo.

VSL Sklep I Ip 542/2023, 5. 7. 2023

- V konkretnem primeru je bilo o upničini pravici do priznanja delovnega razmerja in z njim povezanimi pravicami, vključno s pravico do izplačila neto plač za obdobje od 1. 7. 2020 do vrnitve nazaj na delo (torej tudi za sporno obdobje) pravnomočno odločeno v izvršilnem naslovu, in sicer ji te pravice izrecno niso bile priznane. Upnica tako v izvršilnem postopku v nasprotju z izvršilnim naslovom izplačila teh plač ne more doseči.

VSL Sklep I Ip 565/2023, 24. 5. 2023

- Izrek sodbe iz individualnega delovnega spora, s katero je pravnomočno odločeno o vrnitvi delavca na delo in o obveznosti delodajalca zagotoviti mu vse pravice na podlagi pogodbe o zaposlitvi od 16.7.2018 dalje ter mu za čas od 16.7.2018 do vrnitve na delo plačati nadomestila plač z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 19. dne v mesecu za pretekli mesec, je dovolj natančen, da omogoča opredelitev upnikove terjatve. Pravice, ki delavcu v določenem časovnem okviru pripadajo pri pravni osebi, so namreč glede na njihovo naravo izračunljive oz. določljive.
- Dolžnik ne prereka obstoja pogodbe o zaposlitvi, torej so mu znani vsi parametri, na podlagi katerih je mogoče izračunati oz. obračunati upnikovo terjatev iz naslova bruto plače.
- Obveznost obračuna, odtegnitve in plačila davkov in prispevkov od delavčeve bruto plače je zakonsko določena obveznost, ki nastane v času izvršenega plačila plače in zato v izrek sodbe delovnega sodišča ne sodi.
- Neto znesek plače je odvisen od stopenj, ki veljajo na dan nastanka davčne obveznosti in obveznosti plačila prispevkov (tj. na dan izplačila plače) in od takratnih osebnih okoliščin na strani zavezanca, zato ga v naprej ni mogoče predvideti.
- Upnik mora v predlogu za izvršbo določno opredeliti višino neto zneskov, katerih izterjavo zahteva od dolžnika na podlagi sodbe delovnega sodišča.
- Če iz izvršilnega predloga ne izhaja, na kakšen način je upnik izračunal svojo terjatev, zadošča, da dolžnik njegovemu izračunu ugovarja le s predložitvijo svojega izračuna.

VSK Sklep I Ip 268/2022, 24. 1. 2023

2. Sodna odločba in sodna poravnava

- Sodišče prve stopnje je ravnalo pravilno, ko je izvršbo za izterjavo prežिवninskih terjatev, ki bodo zapadle v obdobju naslednjih dveh let od vložitve predloga za izvršbo (prvi odstavek 106. člena ZIZ), dovolilo le v višini, ki nedvoumno izhaja iz predlogu za izvršbo predloženih izvršilnih naslovov (tj. sklepa II N 172/2019 in obvestila o uskladitvi preživnine z dne 31. 1. 2022), in sicer za 157,35 EUR mesečno, ne pa tudi v delu, v katerem je upnik zahteval izterjavo preživnine v višini "kot bo usklajena na podlagi novega obvestila CSD". Četudi je v sklepu II N 172/2019 določeno, da je dolžnik dolžan plačevati preživnino v valoriziranih zneskih, ki bodo določeni v vsakokratnem obvestilu CSD, terjatev upnika v zvezi z zneski valorizirane preživnine, katerih višina bo določena šele v prihodnosti, v presežku nad zneskom 157,35 EUR ob izdaji sklepa o izvršbi ni bila določljiva. Sklep II N 172/2019 zato kljub takšni določbi ne predstavlja primerne izvršilnega naslova za izterjavo bodoče v (morebitnem) višjem znesku določene preživnine, ampak, skupaj z obvestilom CSD z dne 31. 1. 2022, zgolj izvršilni naslov za izterjavo mesečne preživnine v višini 157,35 EUR. Izvršilno sodišče pa izvršbe tudi ne sme dovoliti za izterjavo nedoločene terjatve, katere višina je odvisna od dejstva, ki bo nastopilo šele v prihodnosti. Upnik bo izvršilni naslov za izterjavo razlike med zneskom 157,35 EUR in morebitnim višjim zneskom na novo valorizirane preživnine, ki bo izhajala iz novega obvestila CSD, pridobil šele po izdaji takšnega obvestila. Šele takrat bo na podlagi novega obvestila CSD in sklepa II N 172/2019 lahko določno opredelil višino dolgovane preživnine in podal določen predlog za izterjavo preživninskih

terjatev v višini razlike med na novo določenim zneskom valozirizane preživnine in zneskom mesečne preživnine 157,35 EUR, za izterjavo katerega je izvršba dovoljena že v tem postopku.

VSM Sklep I Ip 170/2023, 28. 6. 2023

3. **Izvršljiv notarski zapis**
4. **Druga izvršljiva odločba ali listina, za katero zakon, ratificirana in objavljena mednarodna pogodba ali pravni akt Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, določa, da je izvršilni naslov**

18. člen (Odločba in poravnava)

19. člen (Izvršljivost odločbe)

- V konkretnem primeru je bilo o upničini pravici do priznanja delovnega razmerja in z njim povezanimi pravicami, vključno s pravico do izplačila neto plač za obdobje od 1. 7. 2020 do vrnitve nazaj na delo (torej tudi za sporno obdobje) pravnomočno odločeno v izvršilnem naslovu, in sicer ji te pravice izrecno niso bile priznane. Upnica tako v izvršilnem postopku v nasprotju z izvršilnim naslovom izplačila teh plač ne more doseči.

VSL Sklep I Ip 565/2023, 24. 5. 2023

20. člen (Izvršljivost poravnave)

- Če zapadlost terjatve ni jasno razvidna iz zapisnika sodne poravnave, jo mora upnik dokazati z javno listino, po zakonu overjeno zasebno listino ali s pravnomočno odločbo, izdano v pravdnem postopku. Dolžnik je v ugovoru (in sedaj tudi v pritožbi) utemeljeno uveljavljal, da upnik predlogu za izvršbo nobene od naštetih listin v dokaz predčasne zapadlosti celotne ostale terjatve že v aprilu 2017 ni priložil. Iz spisa izhaja, da navedenega prav tako ni storil niti v odgovoru na ugovor.
- Res je sicer, da je bil dolžnik po sodni poravnavi zadnji obrok dolžan plačati najkasneje do 20. 12. 2017. Drži torej, da je ob vložitvi izvršilnega predloga, dne 26. 8. 2022, celotna terjatev, torej tudi zadnji obrok, ki je po sodni poravnavi zapadel 20. 12. 2017, že zapadla v plačilo. Vendar pa to v ničemer ne spremeni dejstva, da je sodišče prve stopnje kot datum zapadlosti celotne preostale terjatve štelo 10. 4. 2017 in posledično v svojem obračunu terjatve na dan 26. 8. 2022 kot začetek teka zakonskih zamudnih obresti od celotne ostale še neplačane glavnice 22.650,00 EUR upoštevalo datum 11. 4. 2017, to je prvi naslednji dan po tem, ko naj bi zapadla v plačilo celotna ostala še neplačana glavnica. Ugotovitev dneva zamude s plačilom celotne še dolgovane glavnice je torej sodišče prve stopnje vezalo na datum predčasne zapadlosti zaradi nepravočasnega plačila celotnega prvega obroka, čeprav upnik takšne predčasne zapadlosti celotne ostale terjatve ni dokazal na zahtevani način iz drugega oziroma tretjega odstavka 20. člena ZIZ.
- Pritožba je utemeljena tudi, kolikor se nanaša na odločitev o predlogu za omejitev izvršbe le na denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet. Sodišče prve stopnje je sicer pravilno pojasnilo, da je trditveno in dokazno breme o tem, da je predlagana omejitev izvršbe utemeljena, na dolžniku. Prav tako se višje sodišče strinja, da dolžnik v obravnavni zadevi v samem predlogu za omejitev temu bremenu ni zadostil. Ni namreč dokazal, da bi bil upnik v enem letu od izdaje sklepa o predlogu lahko poplačan že zgolj z navedenim izvršilnim sredstvom, kar bi bil pogoj za ugoditev predlogu. Le to je namreč pravno relevantno za odločitev o predlogu za omejitev izvršbe

na denarna sredstva in ne tudi okoliščina, ali več dovoljenih izvršilnih sredstev povzroča zmedo pri izvrševalcih, kot zmotno meni dolžnik.

- Delodajalec bi denarna sredstva, ki so sedaj pri njem zadržana zaradi dovoljene izvršbe na plačo, če izvršba s tem izvršilnim sredstvom ne bi bila dovoljena, prenakazal na dolžnikov transakcijski račun. To pa pomeni, da bi se na dobroimetje iz naslova prejemkov iz delovnega razmerja, s strani delodajalca nakazanega na dolžnikov transakcijski račun, lahko poseglo v okviru v obravnavni zadevi prav tako dovoljene izvršbe na denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet, na katero je dolžnik predlagal, da se izvršba omeji.

VSL Sklep II Ip 1504/2022, 13. 12. 2022

20.a člen (Izvršljivost notarskega zapisa)

- Prav tako ne drži pritožbeni očitke, da A. A. nastopa le kot zastavitelj (zastavni dolžnik) ter da ni bilo podane trditvene podlage upnika glede samostojnega podjetnika posameznika - Splošna gradbena dejavnost A. A. s.p., ki je kot dolžnik sklenil Pogodbo o dolgoročnem kreditu št. 18008/18 z dne 4. 3. 2008, ki je predmet notarskega zapisa opr. št. SV 144/2008 z dne 7. 3. 2008. Sodišče druge stopnje pojasnjuje, da že iz notarskega zapisa opr. št. SV 144/2008 z dne 7. 3. 2008 izhaja, da A. A. (fizična oseba) nastopa kot dolžnik, solidarni porok in plačnik ter zastavni dolžnik, ob tem pa sodišče druge stopnje pojasnjuje, da samostojni podjetnik nima lastne pravne subjektivitete ločene od pravne subjektivitete nosilca podjetja - podjetnika kot fizične osebe in zato za svoje obveznosti odgovarja z vsem svojim premoženjem (prvi odstavek 7. člena Zakona o gospodarskih družbah - ZGD-1). Premoženje je tako vezano na osebo in zato ta (fizična) oseba, četudi je bila kot samostojni podjetnik iz sodnega registra izbrisana, še vedno odgovarja za obveznosti, ki so nastale pri opravljanju gospodarskega podjetja. Navedeno pomeni, da tudi v primeru če bi kot dolžnik v notarskem zapisu bil opredeljen zgolj samostojni podjetnik, bi tudi po izbrisu samostojnega podjetnika iz sodnega registra, kot dolžnik nastopal A. A. kot fizična oseba.

VSM Sklep I Ip 449/2023, 23. 8. 2023

- V primeru, ko sta nastanek in zapadlost obveznosti dolžnika iz neposredno izvršljivega notarskega zapisa vezani na nastop negativnega dejstva, upnik ni dolžan v izvršilnem postopku dokazovati izvršljivosti terjatve na način iz prvega in drugega odstavka 26. člena ZIZ, temveč zadošča, da zatrjuje, da je takšno negativno dejstvo nastopilo.
- Presoja primernosti izvršilnega naslova za izvršbo mora sodišče že po uradni dolžnosti opraviti tako pred izdajo sklepa o izvršbi kot tudi (ponovno) v ugovornem postopku.
- Zapisan pogoj je med strankama res sporen (upnik meni, da gre za obligacijo rezultata, medtem ko dolžnica stoji na stališču, da gre za obligacijo prizadevanja), vendar pa to še ne pomeni nujno, da je pogoj zaradi tega nedoločen oziroma nedoločljiv.
- Izterjevana pogodbeni kazen je bila dogovorjena za primer, če dolžnica ne izpolni pogodbeno dogovorjene obveznosti, da nase prevzame vse še neizpolnjene obveznosti po pogodbi o dolgoročnem stanovanjskem kreditu in najkasneje do 31. 12. 2021 poskrbi za to, da upnik ne bo več nastopal v vlogi solidarnega poroka in zastavitelja po tej pogodbi. Ker so obveznosti povezane s kreditno pogodbo, je jasno, da realizacija takega dogovora ni odvisna samo od dolžnice, temveč tudi od ravnanja tretjih oseb (banke in tudi upnika), bistveno pa je tudi, da sta pogodbeni stranki v besedilu zapisa pogoja uporabili besedo „poskrbi“. Določila o pogoju zato ni mogoče razumeti drugače, kot da dolžničina zaveza predstavlja le obligacijo prizadevanja (torej da v roku naredi vse, kar je z njene strani potrebno, da bo obveznost po kreditni pogodbi prešla nanjo in bo upnik te obveznosti prost) in ne obligacije rezultata (da poskrbi še za to, da bo tudi banka do tega roka uredila vse potrebno, da upnik pravno formalno več ne bo zavezan po tej pogodbi), kot v pritožbi neutemeljeno meni upnik. Določilo je torej že gramatikalno in tudi ob upoštevanju konteksta, v okviru katerega je bilo oblikovano, popolnoma jasno, zato ga je treba uporabiti tako, kot se glasi

(in claris non fit interpretatio) in ne pride v poštev uporaba drugega odstavka 82. člena OZ, ki ureja razlago spornih določb s pomočjo iskanja skupnega namena pogodbenikov in načel obligacijskega prava.

VSL Sklep I Ip 463/2023, 9. 5. 2023

21. člen (Primernost izvršilnega naslova za izvršbo)

1. Splošno

- Sodišče prve stopnje je ravnalo pravilno, ko je izvršbo za izterjavo prežिवninskih terjatev, ki bodo zapadle v obdobju naslednjih dveh let od vložitve predloga za izvršbo (prvi odstavek 106. člena ZIZ), dovolilo le v višini, ki nedvoumno izhaja iz predlogu za izvršbo predloženih izvršilnih naslovov (tj. sklepa II N 172/2019 in obvestila o uskladitvi preživnine z dne 31. 1. 2022), in sicer za 157,35 EUR mesečno, ne pa tudi v delu, v katerem je upnik zahteval izterjavo preživnine v višini "kot bo usklajena na podlagi novega obvestila CSD". Četudi je v sklepu II N 172/2019 določeno, da je dolžnik dolžan plačevati preživnino v valoriziranih zneskih, ki bodo določeni v vsakokratnem obvestilu CSD, terjatev upnika v zvezi z zneski valorizirane preživnine, katerih višina bo določena šele v prihodnosti, v presežku nad zneskom 157,35 EUR ob izdaji sklepa o izvršbi ni bila določljiva. Sklep II N 172/2019 zato kljub takšni določbi ne predstavlja primernega izvršilnega naslova za izterjavo bodoče v (morebitnem) višjem znesku določene preživnine, ampak, skupaj z obvestilom CSD z dne 31. 1. 2022, zgolj izvršilni naslov za izterjavo mesečne preživnine v višini 157,35 EUR. Izvršilno sodišče pa izvršbe tudi ne sme dovoliti za izterjavo nedoločene terjatve, katere višina je odvisna od dejstva, ki bo nastopilo šele v prihodnosti. Upnik bo izvršilni naslov za izterjavo razlike med zneskom 157,35 EUR in morebitnim višjim zneskom na novo valorizirane preživnine, ki bo izhajala iz novega obvestila CSD, pridobil šele po izdaji takšnega obvestila. Šele takrat bo na podlagi novega obvestila CSD in sklepa II N 172/2019 lahko določno opredelil višino dolgovane preživnine in podal določen predlog za izterjavo preživninskih terjatev v višini razlike med na novo določenim zneskom valorizirane preživnine in zneskom mesečne preživnine 157,35 EUR, za izterjavo katerega je izvršba dovoljena že v tem postopku.

VSM Sklep I Ip 170/2023, 28. 6. 2023

- V primeru, ko sta nastanek in zapadlost obveznosti dolžnika iz neposredno izvršljivega notarskega zapisa vezani na nastop negativnega dejstva, upnik ni dolžan v izvršilnem postopku dokazovati izvršljivosti terjatve na način iz prvega in drugega odstavka 26. člena ZIZ, temveč zadošča, da zatrjuje, da je takšno negativno dejstvo nastopilo.
- Presoja primernosti izvršilnega naslova za izvršbo mora sodišče že po uradni dolžnosti opraviti tako pred izdajo sklepa o izvršbi kot tudi (ponovno) v ugovornem postopku.
- Zapisan pogoj je med strankama res sporen (upnik meni, da gre za obligacijo rezultata, medtem ko dolžnica stoji na stališču, da gre za obligacijo prizadevanja), vendar pa to še ne pomeni nujno, da je pogoj zaradi tega nedoločen oziroma nedoločljiv.
- Izterjevana pogodbeni kazen je bila dogovorjena za primer, če dolžnica ne izpolni pogodbeno dogovorjene obveznosti, da nase prevzame vse še neizpolnjene obveznosti po pogodbi o dolgoročnem stanovanjskem kreditu in najkasneje do 31. 12. 2021 poskrbi za to, da upnik ne bo več nastopal v vlogi solidarnega poroka in zastavitelja po tej pogodbi. Ker so obveznosti povezane s kreditno pogodbo, je jasno, da realizacija takega dogovora ni odvisna samo od dolžnice, temveč tudi od ravnanja tretjih oseb (banke in tudi upnika), bistveno pa je tudi, da sta pogodbeni stranki v besedilu zapisa pogoja uporabili besedo „poskrbi“. Določila o pogoju zato ni mogoče razumeti drugače, kot da dolžničina zaveza predstavlja le obligacijo prizadevanja (torej da v roku naredi vse, kar je z njene strani potrebno, da bo obveznost po kreditni pogodbi prešla nanjo in bo upnik te obveznosti prost) in ne obligacije rezultata (da poskrbi še za to, da bo tudi banka do tega roka uredila vse potrebno, da upnik pravno formalno več ne bo zavezan po tej pogodbi), kot v pritožbi

neutemeljeno meni upnik. Določilo je torej že gramatikalno in tudi ob upoštevanju konteksta, v okviru katerega je bilo oblikovano, popolnoma jasno, zato ga je treba uporabiti tako, kot se glasi (in claris non fit interpretatio) in ne pride v poštev uporaba drugega odstavka 82. člena OZ, ki ureja razlago spornih določb s pomočjo iskanja skupnega namena pogodbenikov in načel obligacijskega prava.

VSL Sklep I Ip 463/2023, 9. 5. 2023

- Izrek sodbe iz individualnega delovnega spora, s katero je pravnomočno odločeno o vrnitvi delavca na delo in o obveznosti delodajalca zagotoviti mu vse pravice na podlagi pogodbe o zaposlitvi od 16.7.2018 dalje ter mu za čas od 16.7.2018 do vrnitve na delo plačati nadomestila plač z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 19. dne v mesecu za pretekli mesec, je dovolj natančen, da omogoča opredelitev upnikove terjatve. Pravice, ki delavcu v določenem časovnem okviru pripadajo pri pravni osebi, so namreč glede na njihovo naravo izračunljive oz. določljive.
- Dolžnik ne prereka obstoja pogodbe o zaposlitvi, torej so mu znani vsi parametri, na podlagi katerih je mogoče izračunati oz. obračunati upnikovo terjatev iz naslova bruto plače.
- Obveznost obračuna, odtegnitve in plačila davkov in prispevkov od delavčeve bruto plače je zakonsko določena obveznost, ki nastane v času izvršenega plačila plače in zato v izrek sodbe delovnega sodišča ne sodi.
- Neto znesek plače je odvisen od stopenj, ki veljajo na dan nastanka davčne obveznosti in obveznosti plačila prispevkov (tj. na dan izplačila plače) in od takratnih osebnih okoliščin na strani zavezanca, zato ga v naprej ni mogoče predvideti.
- Upnik mora v predlogu za izvršbo določno opredeliti višino neto zneskov, katerih izterjavo zahteva od dolžnika na podlagi sodbe delovnega sodišča.
- Če iz izvršilnega predloga ne izhaja, na kakšen način je upnik izračunal svojo terjatev, zadošča, da dolžnik njegovemu izračunu ugovarja le s predložitvijo svojega izračuna.

VSK Sklep I Ip 268/2022, 24. 1. 2023

2. Rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti

22. člen (Plačilo zamudnih obresti)

23. člen (Verodostojna listina)

24. člen (Prehod terjatve ali obveznosti)

- Sklep o nadaljevanju prekinjenega izvršilnega postopka zoper družbenico izbrisane družbe ima sicer naravo procesnega oziroma procesno tehničnega sklepa, ki sam po sebi ne pomeni vsebinske odločitve o kakšni dolžnikovi pravici ali obveznosti, vendar pa na drugi strani temelji na predpostavki, da je obveznost prešla na novega dolžnika, zato tudi vsebinsko spreminja sklep o izvršbi. Prav tako pa sodišče v predmetnem postopku ne more začeti postopka za oceno ustavnosti ZOKIPOSR, saj lahko postopek začne le sodišče, ki pri odločanju meni, da je zakon ali del zakona, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven. Ustavno sodišče je upravičeno intervenirati le takrat, kadar je ustavnosodna presoja zakona potrebna za zagotovitev ustavnoskladne odločitve v konkretnem sodnem postopku. Sodišče mora zato v zahtevi utemeljiti, da mora v konkretni zadevi, v kateri sodi, uporabiti (domnevno protiustavno) zakonsko ureditev na način, ki mu preprečuje

ustavnoskladno odločitev. Zato mora izkazati zveznost med konkretno zadevo v kateri sodi, in domnevno protiustavno ureditvijo.

VSM Sklep I Ip 429/2023, 23. 8. 2023

- Prav tako ne drži pritožbeni očitke, da A. A. nastopa le kot zastavitelj (zastavni dolжник) ter da ni bilo podane trditvene podlage upnika glede samostojnega podjetnika posameznika - Splošna gradbena dejavnost A. A. s.p., ki je kot dolжник sklenil Pogodbo o dolgoročnem kreditu št. 18008/18 z dne 4. 3. 2008, ki je predmet notarskega zapisa opr. št. SV 144/2008 z dne 7. 3. 2008. Sodišče druge stopnje pojasnjuje, da že iz notarskega zapisa opr. št. SV 144/2008 z dne 7. 3. 2008 izhaja, da A. A. (fizična oseba) nastopa kot dolжник, solidarni porok in plačnik ter zastavni dolжник, ob tem pa sodišče druge stopnje pojasnjuje, da samostojni podjetnik nima lastne pravne subjektivitete ločene od pravne subjektivitete nosilca podjetja - podjetnika kot fizične osebe in zato za svoje obveznosti odgovarja z vsem svojim premoženjem (prvi odstavek 7. člena Zakona o gospodarskih družbah - ZGD-1). Premoženje je tako vezano na osebo in zato ta (fizična) oseba, četudi je bila kot samostojni podjetnik iz sodnega registra izbrisana, še vedno odgovarja za obveznosti, ki so nastale pri opravljanju gospodarskega podjetja. Navedeno pomeni, da tudi v primeru če bi kot dolжник v notarskem zapisu bil opredeljen zgolj samostojni podjetnik, bi tudi po izbrisu samostojnega podjetnika iz sodnega registra, kot dolжник nastopal A. A. kot fizična oseba.

VSM Sklep I Ip 449/2023, 23. 8. 2023

- Za obstoj zakonske subrogacije je potrebno ugotavljati in preverjati dejstva pravnega interesa in višine dolga posameznega poroka od več porokov, poleg zatrjevanja plačila, čemur pa izvršilni postopek ni namenjen in tega tudi ne omogoča 24. člen ZIZ.
- ZIZ ne dopušča procesne situacije, ko bi bila ista oseba za del izterjevane terjatve upnik, za drug del izterjevane terjatve pa dolжник, torej da bi nastopala v istem izvršilnem postopku na strani upnika in dolžnika hkrati.

VSL Sklep I Ip 512/2023, 30. 5. 2023

- Pogoj iz 24. člena ZIZ je med drugim izpolnjen, če se sodišču predloži „po zakonu overjena zasebna listina“. Ker ZIZ nima posebnih določb o listinah, s katerimi se izkazuje prehod terjatve, je tudi po oceni sodišča druge stopnje treba navedeni pojem razlagati tako, kot to jasneje določa ZPP v 2. točki drugega odstavka 431. člena, to je kot listino, na kateri je po zakonu overjen podpis zavezanca. Overitev vsebine pogodbe o odstopu in overitev tudi podpisa prevzemnika terjatve nista potrebna.
- Sodišče prve stopnje je neutemeljeno štel, da so ugovorne navedbe glede neverodostojnosti podpisa na pogodbi o odstopu v izvršilnem postopku pravno nepomembne. Pri tej presoji namreč ne gre za presojo veljavnosti izvršilnega naslova, ki v izvršilnem postopku ni dopustna. Dolžnica se lahko v okviru edinega ugovornega razloga v tem postopku opre prenosu terjatve z uveljavljanjem neveljavnosti pogodbe o odstopu.

VSL Sklep I Ip 448/2023, 24. 5. 2023

- Predložena overjena izjava (vsaj) glede višine terjatve do preostalega poroka ne predstavlja listine po 24. členu ZIZ, saj višina zgolj iz same listine ni preverljiva in je ni mogoče preizkusiti oziroma temu izvršilni postopek niti ni namenjen.

VSL Sklep I Ip 511/2023, 23. 5. 2023

- ZGD-1 sicer v delu, ki ureja prenehanje družbe po skrajšanem postopku, nima določb, ki bi neposredno urejale delitev premoženja, ki je preostalo po prenehanju družbe, vendar slednje ne pomeni, da se premoženje družbe, ki je ostalo po njenem prenehanju po skrajšanem postopku, ne deli med družbenike. To stališče, izraženo tudi v sodni praksi, ima za družbe z omejeno odgovornostjo oporo v 426. členu v zvezi s 522. členom ZGD-1, ki določata, da je sestavni del sklepa o prenehanju družbe po skrajšanem postopku tudi predlog o delitvi premoženja. Tako se

premoženje družb, ki prenehajo obstajati na tak način, deli oziroma v primeru zgolj enega družbenika v celoti preide nanj.

- O ugovoru zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novima upnikoma je odločala strokovna sodelavka, za kar obstaja zakonska podlaga v 6. členu ZIZ, ki ureja sestavo sodišča pri odločanju v izvršilnem postopku.

VSL Sklep I Ip 430/2023, 10. 5. 2023

- V obravnavani zadevi ni razvidna povezava med terjatvijo, ki se izterjuje v tej izvršilni zadevi, s terjatvijo, katere prehod je predlagatelj izkazoval v predlogu za vstop v postopek kot novi upnik, in ne drži, da je upnik prehod terjatve izkazal s kvalificirano listino.

VSL Sklep I Ip 411/2023, 19. 4. 2023

- Sodišče prve stopnje v dani situaciji ni imelo podlage za ustavitev izvršilnega postopka po uradni dolžnosti in to ne glede na določbe ZOKIPOSR o prevzemu dolga. Tretji odstavek 17. člena ZOKIPOSR sicer res določa, da se z uveljavitvijo tega zakona šteje, da je Republika Slovenija prevzela dolg odgovornega družbenika do upnikov iz 6. točke 2. člena tega zakona pod pogoji, ki jih za prevzem dolga določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja, in da je upnik v prevzem dolga privolil ter da so prenehala vsa zavarovanja dolga. Navedena določba pa ima zgolj materialnopravne učinke in ne predpisuje posledic le-teh na začete postopke izvršbe zoper odgovorne družbenike. Kakšen procesnopravni vpliv ima navedeni prevzem dolga na postopek izvršbe, ni določeno tudi v nobeni drugi določbi ZOKIPOSR.

VSM Sklep II Ip 577/2022, 9. 2. 2023

- Člen 24 ZIZ predvideva dva različna dejanska položaja v zvezi z odstopom od načela formalne legalitete v subjektivnem smislu. Tako lahko upnik že v predlogu za izvršbo predlaga dovolitev izvršbe zoper nekoga, ki v izvršilnem naslovu ni označen kot dolžnik (drugi v zvezi s prvim odstavkom 24. člena ZIZ). Sklep o izvršbi se torej v takem primeru ne nanaša na dolžnika po izvršilnem naslovu, temveč na njegovega materialnopravnega naslednika. Le-ta ima posledično kot dolžnik po sklepu o izvršbi možnost vložitve rednega ugovora zoper le-tega in lahko v njem uveljavlja vse ugovorne razloge, ki preprečujejo izvršbo v smislu prvega odstavka 55. člena ZIZ. Drug možen položaj iz člena 24 ZIZ pa je, ko pride do prehoda obveznosti ali predmeta izvršbe (torej do materialnopravnega nasledstva) med samim izvršilnim postopkom in upnik posledično predlaga, da se že dovoljena izvršba nadaljuje zoper novega dolžnika – pravnega naslednika dolžnika po sklepu o izvršbi. Tudi tak novi dolžnik ima pravico do obrambe pred izvršbo, vendar v manjšem obsegu kot prvotni dolžnik po sklepu o izvršbi. Skladno s prvim odstavkom 56.a člena ZIZ lahko tako novi dolžnik vloži ugovor zoper sklep o izvršbi (le) iz razloga, da obveznost ni prešla nanj (12. točka prvega odstavka 55. člena ZIZ), ob pogojih iz 56. člena ZIZ tudi ugovor po izteku roka (8. točka prvega odstavka 55. člena ZIZ). Drugače pa velja glede drugih ugovornih razlogov, ki preprečujejo izvršbo. Novi dolžnik mora namreč izvršbo prevzeti v tistem stanju, v katerem je, ko sam vstopi v postopek (četrti odstavek 24. člena ZIZ).
- Dolžnik A. A. kot dedič prejšnje dolžnice – družbenice B. B. v okviru ugovora zoper sklep o izvršbi po prvem odstavku 56.a člena ZIZ pravico uveljavljati, da obveznost zapustnice ni prešla nanj, vendar le iz razlogov, kot izhajajo iz prvega odstavka 142. ZD. Ne more pa več sedanji dolžnik – dedič terjatvi nasprotovati po temelju, niti uveljavljati, da terjatev ni mogla preiti od prvotnega dolžnika – izbrisane družbe C. d. o. o. na njeno družbenico in dolžnikovo pravno prednico, B. B. Glede na pravnomočnost sklepa o izvršbi z dne 10. 12. 2008 in sklepa o nadaljevanju izvršbe zoper novo dolžnico – družbenico B. B. z dne 1. 10. 2010 navedeno ni dopustno, takšne razloge sta imela možnost uveljavljati dolžnik po sklepu o izvršbi – družba C. d. o. o. v (rednem) ugovoru zoper sklep o izvršbi z dne 10. 12. 2008, oziroma družbenica B. B. v ugovoru zoper sklep o izvršbi po prvem odstavku 56. a člena ZIZ.
- Novela se ZFPPIPP-A v obravnavanem primeru ne uporablja, saj je bila družba C. d. o. o. iz sodnega registra izbrisana dne 20. 4. 2009, spremenjena ureditev pa se uporablja le za družbe,

izbrisane po uveljavitvi ZFPPIPP-A, to je po 13. 6. 2009. Na pravni položaj družbenice B. B. tako sprememba določb od šestega do desetega odstavka 442. člena ZFPPIPP in 496. člena ZFPPIPP ni vplivala, kar pomeni, da bi zanjo še vedno veljala prejšnja, ugodnejša ureditev, po kateri so za obveznosti izbrisane družbe odgovarjali le družbeniki, ki so imeli položaj družbenika ob samem izbrisu. Posledično za konkreten primer tudi ni pravno upoštevno, da so bile z novelo ZFPPIPP-A spremenjene določbe šestega do desetega odstavka 442. člena ZFPPIPP in 496. člena ZFPPIPP kasneje razveljavljene.

VSL Sklep II Ip 1461/2022, 20. 12. 2022

25. člen (Izvršba proti družbeniku)

26. člen (Pogojna in vzajemna obveznost)

- V primeru, ko sta nastanek in zapadlost obveznosti dolžnika iz neposredno izvršljivega notarskega zapisa vezani na nastop negativnega dejstva, upnik ni dolžan v izvršilnem postopku dokazovati izvršljivosti terjatve na način iz prvega in drugega odstavka 26. člena ZIZ, temveč zadošča, da zatrjuje, da je takšno negativno dejstvo nastopilo.
- Presoja primernosti izvršilnega naslova za izvršbo mora sodišče že po uradni dolžnosti opraviti tako pred izdajo sklepa o izvršbi kot tudi (ponovno) v ugovornem postopku.
- Zapisan pogoj je med strankama res sporen (upnik meni, da gre za obligacijo rezultata, medtem ko dolžnica stoji na stališču, da gre za obligacijo prizadevanja), vendar pa to še ne pomeni nujno, da je pogoj zaradi tega nedoločen oziroma nedoločljiv.
- Izterjevana pogodbeni kazen je bila dogovorjena za primer, če dolžnica ne izpolni pogodbeno dogovorjene obveznosti, da nase prevzame vse še neizpolnjene obveznosti po pogodbi o dolgoročnem stanovanjskem kreditu in najkasneje do 31. 12. 2021 poskrbi za to, da upnik ne bo več nastopal v vlogi solidarnega poroka in zastavitelja po tej pogodbi. Ker so obveznosti povezane s kreditno pogodbo, je jasno, da realizacija takega dogovora ni odvisna samo od dolžnice, temveč tudi od ravnanja tretjih oseb (banke in tudi upnika), bistveno pa je tudi, da sta pogodbeni stranki v besedilu zapisa pogoja uporabili besedo „poskrbi“. Določila o pogoju zato ni mogoče razumeti drugače, kot da dolžničina zaveza predstavlja le obligacijo prizadevanja (torej da v roku naredi vse, kar je z njene strani potrebno, da bo obveznost po kreditni pogodbi prešla nanjo in bo upnik te obveznosti prost) in ne obligacije rezultata (da poskrbi še za to, da bo tudi banka do tega roka uredila vse potrebno, da upnik pravno formalno več ne bo zavezan po tej pogodbi), kot v pritožbi neutemeljeno meni upnik. Določilo je torej že gramatikalno in tudi ob upoštevanju konteksta, v okviru katerega je bilo oblikovano, popolnoma jasno, zato ga je treba uporabiti tako, kot se glasi (in claris non fit interpretatio) in ne pride v poštev uporaba drugega odstavka 82. člena OZ, ki ureja razlago spornih določb s pomočjo iskanja skupnega namena pogodbenikov in načel obligacijskega prava.

VSL Sklep I Ip 463/2023, 9. 5. 2023

27. člen (Alternativna obveznost po dolžnikovi izbiri)

28. člen (Fakultativna pravica dolžnika)

29. člen (Vloge)

29.a člen (Narok)

29.b člen (Plačilo sodne takse)

- Če dolžnik ni plačal sodne takse s pravilno referenčno št., da bi jo prepoznalo sodišče prve stopnje v aplikaciji plačil, je to mogoče opredeliti z opravičljivo pomoto, saj je plačilo izvršila stranka sama, katere poslovanje s sodišči ni vsakodnevno opravilo. Pomota finančnih posledic nima, saj je bilo plačilo izvršeno na račun sodišča tako, da so sredstva že med proračunskimi sredstvi, namenjenimi za poslovanje sodišč. Plačana sredstva je mogoče enostavno prenesti iz enega na drug račun.

VSC Sklep II Ip 92/2023, 18. 5. 2023

- Dolžnik ni plačal sodne takse v danem roku in sodišče prve stopnje je pravilno izdalo izpodbijani sklep na podlagi petega odstavka 29.b člena ZIZ.

VSC Sklep II Ip 65/2023, 13. 4. 2023

30. člen (Sredstva izvršbe)

- Pritožnik sodišču prve stopnje neutemeljeno pritožbeno očita zmotnost ugotovitve, da je predmetni izvršilni postopek pravnomočno končan. Višje sodišče pojasnjuje, da se izvršilni postopek konča takrat, ko stranke in drugi udeleženci ne morejo več opravljati procesnih dejanj. S končanjem izvršilnega postopka se ustavi tudi izvršba. ZIZ izrecno ne določa, kdaj se šteje, da je izvršilni postopek končan. Pri presoji navedenega vprašanja je potrebno izhajati iz namena izvršilnega postopka, ki je v realizaciji terjatve iz izvršilnega naslova. V skladu z namenom izvršilnega postopka se ta konča z zadnjim izvršilnim dejanjem, s katerim se upnikova terjatev poplača oziroma na podlagi sklepa o ustavitvi izvršilnega postopka zaradi neuspešne izvršbe. V primeru dovoljene izvršbe na več sredstev izvršbe, se postopek (samodejno) konča z ustavitvijo na zadnje dovoljeno sredstvo.

VSM Sklep I Ip 372/2023, 29. 9. 2023

31. člen (Seznam dolžnikovega premoženja)

- Na podlagi dvanajstega odstavka 31. člena ZIZ lahko upnik tekom izvršilnega postopka od sodišča zahteva, da mu predloži informativni seznam dolžnikovega premoženja (v nadaljnjem besedilu: informativni seznam), ki vsebuje podatke o dolžnikovem premoženju iz elektronsko dosegljivih evidenc. Drži navedba sodišča prve stopnje v obrazložitvi izpodbijanega sklepa, da upnik za te podatke le zaprosi sodišče, vendar to po presoji pritožbenega sodišča pomeni le, da posebna obrazložitev take vloge upnika ni potrebna, vseeno pa gre za vlogo, ki je bila v obravnavani zadevi potrebna za izvršbo.

VSM Sklep I Ip 278/2023, 23. 6. 2023

32. člen (Predmet izvršbe)

33. člen (Denarna kazen)

34. člen (Več sredstev in predmetov izvršbe)

- V taki dejanski situaciji, ko je bil ob odločanju sodišča prve stopnje o upnikovem predlogu za dovolitev izvršbe z novim sredstvom izvršbe že pravnomočen tudi sklep z dne 25. 10. 2022 o razveljavitvi sklepa o izvršbi in zavrženju predloga za izvršbo, je sodišče prve stopnje ravnalo pravilno, ko ni nadaljevalo izvršbe z novim izvršilnim sredstvom. Izvršbe, ki do izdaje izpodbijanega sklepa dolžniku ni nalagala izpolnitev dajatvenega zahtevka in dovolitve izvršbe v primeru neizpolnitve obveznosti, namreč ni bilo mogoče nadaljevati z opravo izvršbe na drugo sredstvo izvršbe, kot smiselno izhaja iz četrtega odstavka obrazložitve izpodbijanega sklepa.

VSM Sklep I Ip 22/2023, 16. 2. 2023

- Če zapadlost terjatve ni jasno razvidna iz zapisnika sodne poravnave, jo mora upnik dokazati z javno listino, po zakonu overjeno zasebno listino ali s pravnomočno odločbo, izdano v pravnem postopku. Dolžnik je v ugovoru (in sedaj tudi v pritožbi) utemeljeno uveljavljal, da upnik predlogu za izvršbo nobene od naštetih listin v dokaz predčasne zapadlosti celotne ostale terjatve že v aprilu 2017 ni priložil. Iz spisa izhaja, da navedenega prav tako ni storil niti v odgovoru na ugovor.
- Res je sicer, da je bil dolžnik po sodni poravnavi zadnji obrok dolžan plačati najkasneje do 20. 12. 2017. Drži torej, da je ob vložitvi izvršilnega predloga, dne 26. 8. 2022, celotna terjatev, torej tudi zadnji obrok, ki je po sodni poravnavi zapadel 20. 12. 2017, že zapadla v plačilo. Vendar pa to v ničemer ne spremeni dejstva, da je sodišče prve stopnje kot datum zapadlosti celotne preostale terjatve štelo 10. 4. 2017 in posledično v svojem obračunu terjatve na dan 26. 8. 2022 kot začetek teka zakonskih zamudnih obresti od celotne ostale še neplačane glavnice 22.650,00 EUR upoštevalo datum 11. 4. 2017, to je prvi naslednji dan po tem, ko naj bi zapadla v plačilo celotna ostala še neplačana glavnica. Ugotovitev dneva zamude s plačilom celotne še dolgovane glavnice je torej sodišče prve stopnje vezalo na datum predčasne zapadlosti zaradi nepravočasnega plačila celotnega prvega obroka, čeprav upnik takšne predčasne zapadlosti celotne ostale terjatve ni dokazal na zahtevani način iz drugega oziroma tretjega odstavka 20. člena ZIZ.
- Pritožba je utemeljena tudi, kolikor se nanaša na odločitev o predlogu za omejitev izvršbe le na denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet. Sodišče prve stopnje je sicer pravilno pojasnilo, da je trditveno in dokazno breme o tem, da je predlagana omejitev izvršbe utemeljena, na dolžniku. Prav tako se višje sodišče strinja, da dolžnik v obravnavni zadevi v samem predlogu za omejitev temu bremenu ni zadostil. Ni namreč dokazal, da bi bil upnik v enem letu od izdaje sklepa o predlogu lahko poplačan že zgolj z navedenim izvršilnim sredstvom, kar bi bil pogoj za ugoditev predlogu. Le to je namreč pravno relevantno za odločitev o predlogu za omejitev izvršbe na denarna sredstva in ne tudi okoliščina, ali več dovoljenih izvršilnih sredstev povzroča zmedo pri izvrševalcih, kot zmotno meni dolžnik.
- Delodajalec bi denarna sredstva, ki so sedaj pri njem zadržana zaradi dovoljene izvršbe na plačo, če izvršba s tem izvršilnim sredstvom ne bi bila dovoljena, prenakazal na dolžnikov transakcijski račun. To pa pomeni, da bi se na dobroimetje iz naslova prejemkov iz delovnega razmerja, s strani delodajalca nakazanega na dolžnikov transakcijski račun, lahko poseglo v okviru v obravnavni zadevi prav tako dovoljene izvršbe na denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet, na katero je dolžnik predlagal, da se izvršba omeji.

VSL Sklep II Ip 1504/2022, 13. 12. 2022

35. člen (Pristojnost)

1. Splošno
2. Več dolžnikov
3. Več predmetov in sredstev izvršbe
4. Med sredstvi tudi nepremičnine
5. Novo sredstvo ali predmet izvršbe
6. Novo sredstvo ali predmet izvršbe na nepremičnino
7. Izvršba na poslovni delež
8. Izvršba na ladjo ali letalo

36. člen (Vrnitev v prejšnje stanje)

1. Splošno
2. Stranka postopka je pravna oseba

37. člen (Smrt stranke)

38. člen (Izvršilni stroški)

1. Upnik najprej plača stroške (prvi odstavek)
2. Predujem (drugi odstavek)
3. Varščina (tretji odstavek)
4. Upnik je dolžan povrniti stroške (šesti odstavek)
 - Vprašanje stroškovnih posledic umika predloga za izvršbo v ZIZ ni urejeno, zato je na podlagi 15. člena ZIZ treba smiselno uporabiti določbe ZPP. Smiselna uporaba pomeni, da je treba upoštevati tudi posebnosti izvršilnega postopka (na primer okoliščina, da pri postopku izvršbe na podlagi izvršilnega naslova upnik razpolaga z izvršilnim naslovom, ki ga dolžnik ni upošteval, sicer izvršba ne bi bila potrebna). Zato so možne še druge situacije, ko upniku ni treba povrniti dolžnikovih stroškov, če umakne predlog, in ne le položaj, ko dolžnik izpolni. Pri tem je treba upoštevati konkretne okoliščine, ki so pripeljale do vložitve predloga za izvršbo in do njegovega umika.

VSK Sklep II Ip 278/2022, 4. 11. 2022

5. Dolžnik je dolžan povrniti stroške (peti odstavek)
 - Sodišče druge stopnje glede upnikovih navedb o tem, da so cene goriv na bencinskih servisih ob avtocestah in hitrih cestah višje, Pravilnik o tarifi pa ne opredeljuje katera izmed obeh tipov cen se upošteva kot osnova za izračun kilometrine, pojasnjuje, da tretjega odstavka 11. člena

Pravilnika o tarifi¹ ni mogoče uporabiti tako, da bi se lahko uporabile cene pogonskih goriv na avtocestnem križu, saj se le te oblikujejo prosto, iz besedila določbe pa ni mogoče razbrati takega pooblastila sodišču.

VSM Sklep I Ip 398/2023, 25. 8. 2023

- Dolžnik bi s pritožbo, v kateri smiselno zatrjuje, da so bile vse terjatve do upnika, ki so predmet izvršbe, z v pritožbi zatrjevanimi plačili že poravnane, lahko uspel, če bi izkazal, da so bile vse terjatve upnika poravnane že v trenutku, ko je izvršitelj opravljal dejanja, v zvezi s katerimi je izdal zgoraj navedene obračune. V tem primeru bi bilo namreč mogoče šteti, da dejanja izvršitelja niso bila potrebna za izvršbo, zaradi česar dolžnik upniku v zvezi z njimi nastalih stroškov ne bi bil dolžan kriti. Tega pa dolžnik ni uspel izkazati.

VSM Sklep II Ip 354/2023, 2. 8. 2023

- Ker je cenitev nepremičnine opravljena s strani sodnega cenilca obligatorno procesno dejanja v postopku izvršbe na nepremičnine, so stroški, ki nastanejo z delom sodnega cenilca, potrebni za izvršbo.

VSC Sklep I Ip 114/2023, 8. 6. 2023

- Neutemeljene so tudi pritožbene navedbe, da sodišče prve stopnje izpodbijanega sklepa zaradi dolžnici izdane odločbe o brezplačni pravni pomoči ne bi smelo izdati pred pravnomočnim zaključkom zadeve. Po 9. členu Zakona o brezplačni pravni pomoči dodeljena brezplačna pravna pomoč namreč ne pokriva plačila stroškov postopka in dejanskih izdatkov ter nagrade pooblaščenca nasprotne stranke. Stroški cenilcev, ki jih je sodišče prve stopnje ocenilo kot potrebne za izvršbo, pa so upnični stroški (drugi odstavek 37. člena ZIZ).

VSC Sklep I Ip 137/2023, 8. 6. 2023

- Če se upnikova izjava o umiku nanaša le na dovolilni del sklepa o izvršbi, se uporabi 43. člen ZIZ. Izjava o umiku velja od trenutka, ko je podana, sodišče pa izda sklep o ustavitvi postopka, ki je deklaratorne narave. Upnikova izjava o umiku mora biti jasna in določna in ne sme biti dvoma o njeni vsebini.
- Strogost zahteve po obrazložitvi dolžnikovega ugovora je utemeljena v rednem izvršilnem postopku, ki je namenjen predvsem uveljavitvi upnikovih interesov. Slednji namreč že razpolaga z izvršilnim naslovom, ki dolžniku nalaga izpolnitev obveznosti, o kateri se je lahko dolžnik izjavil v kontradiktornem postopku pridobitve izvršilnega naslova. Izhodišče presoje pa je povsem drugačno v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine, v katerem je fazi dovolitve izvršbe pridružen še postopek za izdajo plačilnega naloga. Pri izvršbi na podlagi verodostojne listine bi zahteva po popolni sklepčnosti ugovora pomenila preveliko neravnotežje strank v korist upnika.
- Upravičenost do povračila stroškov odgovora na ugovor se presoja tudi z vidika obrazloženosti dolžnikovih navedb v ugovoru ter z vidika, ali upnik v odgovoru na ugovor tem navedbam nasprotuje ali ne, ter ali so njegove trditve dejanske ali le materialnopravne narave, pri čemer se določeni stroški lahko izkažejo kot nepotrebni, čeprav jih stranka subjektivno drugače ocenjuje. Če odgovor na ugovor ne prispeva k odločitvi sodišča o ugovoru, stroškov takšnega odgovora ni utemeljeno naložiti v plačilo dolžniku, pa čeprav je bil upniku ugovor poslan v odgovor. Upnik samo zaradi tega še ni pridobil pravice do povrnitve stroškov odgovora na ugovor.

VSL Sklep I Ip 469/2023, 9. 5. 2023

- Pogoji in utemeljenost upnikove zahteve za povrnitev stroškov izvršitelja.

VSK Sklep I Ip 93/2023, 5. 5. 2023

- Sodišče prve stopnje je z izpodbijanem sklepom v zvezi s popravnim sklepom dolžniku naložilo plačilo stroškov, ki so upniku nastali v zvezi z dejanji izvršitelja, in sicer v zvezi z neizvedenim rubežem dne 20. 12. 2021, ki sta ga, kot izhaja iz poročila izvršitelja z dne 21. 12. 2021, opravljala pomočnika izvršitelja. Plačilo za delo in stroški, ki jih upniku obračuna izvršitelj, so nadaljnji

izvršilni stroški, katerih povrnitev upnik sicer lahko zahteva od dolžnika, vendar le, če je izvršitelj te stroške utemeljeno obračunal in če so bila dejanja, ki jih je izvršitelj opravil, potrebna za izvršbo (peti odstavek 38. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju - ZIZ). Pritožbene navedbe, da sta rubež poskušali opraviti osebi (pomočnika izvršitelja), ki se nista predstavili in sta ravnali na neprimeren način, pri čemer je dolžnik opisal njuno ravnanje, za katerega smatra, da pravno in etično ni bilo dopustno, so po presoji pritožbenega sodišča pravno pomembne, saj dolžnik s tem graja zakonitost načina oprave rubeža, od katere je odvisna utemeljenost stroškov, ki so mu bili naloženi v plačilo. Dolžnik mora namreč upniku povrniti le stroške izvršilnega dejanja, ki je opravljeno na zakonit način. Na zakonitost oprave izvršilnih dejanj, ki jih opravi izvršitelj, pa mora sodišče ob odločanju o zahtevi upnika za povrnitev v zvezi s temi dejanji nastalih stroškov v okviru presoje potrebnosti nastalih stroškov (peti odstavek 38. člena ZIZ) paziti tudi samo.

VSM Sklep I Ip 196/2022, 1. 6. 2022

6. Tretji je dolžan povrniti stroške (sedmi odstavek)

7. Priglasitev stroškov

- Sodišče stroške, ki so upniku nastali v izvršilnem postopku, dolžniku v plačilo naloži le, če upnik pravočasno zahteva njihovo povrnitev (peti in osmi odstavek 38. člena ZIZ). V ta namen pa mora upnik vložiti ustrezno vlogo. Vloga, s katero upnik (utemeljeno) zahteva povrnitev nadaljnjih izvršilnih stroškov, je tako potrebna za postopek, odvetniku pa za sestavo takšne vloge na podlagi določbe tar. št. 31/9 OT pripada nagrada v višini 50 točk, kar ob vrednosti točke 0,60 EUR znaša 30,00 EUR, poleg tega pa še povrnitev izdatkov v pavšalnem znesku v višini 2% nagrade, kar znaša 0,60 EUR (tretji odstavek 11. člena OT), in, če je zavezanec za DDV, 22% DDV v višini 6,73 EUR, vse skupaj 37,33 EUR.

VSM Sklep I Ip 452/2023, 14. 9. 2023

- Sodišče mora ob upoštevanju petega odstavka 38. člena ZIZ preizkusiti potrebnost vseh s strani upnika priglašeni stroškov in preveriti utemeljenost vseh priglašeni postavk.

VSC Sklep I Ip 171/2023, 10. 8. 2023

- Glede na okoliščine konkretnega primera ni mogoče trditi, da je izvršitelj v zvezi s prevzemi delnih plačil in obračunavanjem plačila zanje ravnal v nasprotju z zahtevo, da dolžniku ne povzroča nepotrebnih stroškov (prvi odstavek 39. člena Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja), in da bi bili stroški, ki si jih je (utemeljeno) obračunal izvršitelj in katerih povrnitev zdaj zahteva upnik, nerazumno visoki glede na višino terjatve, ki je predmet izvršbe, in glede na višino plačil, ki jih je dolžnik prostovoljno opravil, ravnanje izvršitelja in upnika pa v opreki z namenom in načeli izvršilnega postopka. Ob tem tudi ni mogoče spregledati, da je bil dolžnik najpozneje s prejemom sklepa z dne 6. 7. 2022 tudi nedvoumno seznanjen, da s plačilom izvršitelju (in ne neposredno upniku) nastajajo še dodatni izvršilni stroški, pa je v nadaljevanju dolg še dalje obročno odplačeval izvršitelju.

VSM Sklep I Ip 361/2023, 7. 8. 2023

- Na podlagi 84.a člena ZIZ ima prostovoljna izpolnitev izvršitelju značaj sodnega pologa, kar ob upoštevanju prvega odstavka 306. člena Obligacijskega zakonika (OZ) pomeni, da je dolžnik v plačani višini v trenutku plačila izvršitelju prost obveznosti, zaradi izterjave katerih se na podlagi sklepa o izvršbi vodi izvršba. Izvršba za izterjavo plačane obveznosti ni več dopustna in se, enako kot to na primer velja pri plačilu v okviru oprave izvršbe na dolžnikova denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet ali izvršbe na dolžnikovo plačo in druge stalne prejemke, tudi v primeru prostovoljnega plačila dolžnika izvršitelju izvršba v tem delu že v trenutku plačila šteje za ustavljeno. Sklep sodišča o ustavitvi izvršbe je zato zgolj ugotovitvene narave.
- Nadaljnji izvršilni stroški, ki upniku nastanejo tekom izvršilnega postopka, postanejo predmet izvršbe šele, ko o njih na zahtevo upnika odloči sodišče in jih upniku prizna (ter dolžniku naloži v

plačilo). Pred izdajo takšnega sklepa dolžnik teh stroškov še ni dolžan plačati upniku, upnik pa od njega vse do poteka roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti tudi ne more zahtevati njihovega plačila.

- Četudi dolžnik pred izdajo sklepa, s katerim mu sodišče naloži plačilo nadaljnjih izvršilnih stroškov upnika, teh stroškov še ni dolžan plačati, pa ni ovire, da dolžnik izvršitelju v naprej ne izroči zneska, namenjenega poplačilu morebitnih nadaljnjih izvršilnih stroškov, ki jih bo sodišče upniku priznalo še v nadaljevanju postopka. Tudi v takšnem primeru mora upnik te stroške pravočasno priglasiti (peti in osmi odstavek 38. člena ZIZ), sodišče pa mora o utemeljenosti upnikove zahteve odločiti, in sicer tako, da stroške v delu, v katerem znesek, ki ga je izvršitelju nakazal dolžnik, zadošča za njihovo plačilo, zgolj odmeri oziroma upniku prizna, v morebitnem preostanku pa jih tudi naloži v plačilo dolžniku. Šele pravnomočni sklep, s katerim sodišče odloči o utemeljenosti priglašanih stroškov upnika (glede katerih je dolžnik že založil znesek za njihovo plačilo), je namreč podlaga, da sme izvršitelj upniku izročiti znesek za poplačilo teh stroškov (šesti odstavek 63. člena Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja) oziroma si iz njega poplačati svoje terjatve do upnika, ki temeljijo na dokončnem obračunu (tretji odstavek 38.c člena ZIZ, četrti odstavek 62. člena Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja).
- Po spremembi OT, ki velja od 4. 6. 2022 dalje, je namreč v tarifni številki 31, ki celovito ureja plačilo storitev odvetnika v postopkih izvršbe in zavarovanja, drugače kot je to veljalo po prej veljavni tar. št. 27, pod točko 9 izrecno predpisana nagrada za "druge vloge". Med takšne vloge je treba šteti vse vloge, ki jih ni mogoče uvrstiti med vloge iz točk 1 do 8 tar. št. 31 OT, to pa so prav neobrazložene vloge. Nagrada za "druge obrazložene vloge" je namreč predpisana v tar. št. 31/8. Upnik ima zato pravico do povrnitve stroškov, ki so mu nastali s plačilom nagrade odvetnika v zvezi s sestavo neobrazložene vloge, seveda pod pogojem, da je bila vloga potrebna za postopek. Kot takšno pa je vsekakor treba šteti vlogo, s katero upnik priglasil stroške, nastale z delom izvršitelja. Kot utemeljeno opozarja pritožba, namreč upnik, ki stroškov ne priglasil v roku, določenem v osmem odstavku 38. člena ZIZ, pravico do njihovega plačila izgubi, saj se mu ti ne priznajo.

VSM Sklep I Ip 226/2023, 20. 7. 2023

- Na podlagi dvanajstega odstavka 31. člena ZIZ lahko upnik tekom izvršilnega postopka od sodišča zahteva, da mu predloži informativni seznam dolžnikovega premoženja (v nadaljnjem besedilu: informativni seznam), ki vsebuje podatke o dolžnikovem premoženju iz elektronsko dosegljivih evidenc. Drži navedba sodišča prve stopnje v obrazložitvi izpodbijanega sklepa, da upnik za te podatke le zaprosi sodišče, vendar to po presoji pritožbenega sodišča pomeni le, da posebna obrazložitev take vloge upnika ni potrebna, vseeno pa gre za vlogo, ki je bila v obravnavani zadevi potrebna za izvršbo.

VSM Sklep I Ip 278/2023, 23. 6. 2023

- Če se upnikova izjava o umiku nanaša le na dovolilni del sklepa o izvršbi, se uporabi 43. člen ZIZ. Izjava o umiku velja od trenutka, ko je podana, sodišče pa izda sklep o ustavitvi postopka, ki je deklaratorne narave. Upnikova izjava o umiku mora biti jasna in določna in ne sme biti dvoma o njeni vsebini.
- Strogost zahteve po obrazložitvi dolžnikovega ugovora je utemeljena v rednem izvršilnem postopku, ki je namenjen predvsem uveljavitvi upnikovih interesov. Slednji namreč že razpolaga z izvršilnim naslovom, ki dolžniku nalaga izpolnitev obveznosti, o kateri se je lahko dolžnik izjavil v kontradiktornem postopku pridobitve izvršilnega naslova. Izhodišče presoje pa je povsem drugačno v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine, v katerem je fazi dovolitve izvršbe pridružen še postopek za izdajo plačilnega naloga. Pri izvršbi na podlagi verodostojne listine bi zahteva po popolni sklepčnosti ugovora pomenila preveliko neravnotežje strank v korist upnika.
- Upravičenost do povračila stroškov odgovora na ugovor se presoja tudi z vidika obrazloženosti dolžnikovih navedb v ugovoru ter z vidika, ali upnik v odgovoru na ugovor tem navedbam

nasprotuje ali ne, ter ali so njegove trditve dejanske ali le materialnopravne narave, pri čemer se določeni stroški lahko izkažejo kot nepotrebni, čeprav jih stranka subjektivno drugače ocenjuje. Če odgovor na ugovor ne prispeva k odločitvi sodišča o ugovoru, stroškov takšnega odgovora ni utemeljeno naložiti v plačilo dolžniku, pa čeprav je bil upniku ugovor poslan v odgovor. Upnik samo zaradi tega še ni pridobil pravice do povrnitve stroškov odgovora na ugovor.

VSL Sklep I Ip 469/2023, 9. 5. 2023

- Kar se tiče priglašenja stroškov vlog, je v izvršilnih postopkih ustaljena sodna praksa, da so pravočasno priglašeni le tisti stroški vlog, ki so priglašeni že na sami vlogi.

VSL Sklep I Ip 398/2023, 21. 4. 2023

- Pritožba utemeljeno opozarja, da je sodišče prve stopnje, ki je pri odločitvi izhajalo iz trditev upnika o kršitvi dolžničine pogodbene obveznosti, da ga obvesti o spremembi prebivališča, spregledalo, da je dolžnica v ugovoru izrecno zanikala obstoj pravnega razmerja z upnikom in obstoj kakršnih koli obveznosti do upnika. O ugovoru pa še ni bilo odločeno. Ključna dejstva, na katera je sodišče oprlo svojo odločitev o neutemeljenosti dolžničinega stroškovnega zahtevka, so med strankama torej sporna in (v zvezi z odločanjem o glavni stvari) še niso bila predmet presoje sodišča prve stopnje. Odločitev o stroških, ki jih je dolžnica imela z vložitvijo predloga za razveljavitev potrdil o pravnomočnosti in izvršljivosti, je zato v tej fazi postopka preuranjena.

VSM Sklep I Ip 338/2022, 16. 8. 2022

8. Vpliv stečaja na izvršilne stroške

9. Stroški začasnega zastopnika

10. Stroški postopka zavarovanja

11. Izvršilni stroški v izvršbi po uradni dolžnosti

12. Stroški pooblaščenca po uradni dolžnosti, brezplačne pravne pomoči in oprostitev stroškov postopka

13. Postopek s taksami

14. Izvršitelj je dolžan povrniti stroške strankam

38.a člen (Varščina za plačilo dela in stroškov izvršitelja)

38.b člen (Hramba in izplačilo varščine)

38.c člen (Obračun plačila za delo in stroškov izvršitelja)

- Sodišče druge stopnje glede upnikovih navedb o tem, da so cene goriv na bencinskih servisih ob avtocestah in hitrih cestah višje, Pravilnik o tarifi pa ne opredeljuje katera izmed obeh tipov cen se upošteva kot osnova za izračun kilometrine, pojasnjuje, da tretjega odstavka 11. člena Pravilnika o tarifi ni mogoče uporabiti tako, da bi se lahko uporabile cene pogonskih goriv na avtocestnem križu, saj se le te oblikujejo prosto, iz besedila določbe pa ni mogoče razbrati takega pooblastila sodišču.

VSM Sklep I Ip 398/2023, 25. 8. 2023

- Dolžnik bi s pritožbo, v kateri smiselno zatrjuje, da so bile vse terjatve do upnika, ki so predmet izvršbe, z v pritožbi zatrjevanimi plačili že poravnane, lahko uspel, če bi izkazal, da so bile vse terjatve upnika poravnane že v trenutku, ko je izvršitelj opravljal dejanja, v zvezi s katerimi je izdal zgoraj navedene obračune. V tem primeru bi bilo namreč mogoče šteti, da dejanja izvršitelja niso bila potrebna za izvršbo, zaradi česar dolžnik upniku v zvezi z njimi nastalih stroškov ne bi bil dolžan kriti. Tega pa dolžnik ni uspel izkazati.

VSM Sklep II Ip 354/2023, 2. 8. 2023

- Na podlagi 84.a člena ZIZ ima prostovoljna izpolnitev izvršitelju značaj sodnega pologa, kar ob upoštevanju prvega odstavka 306. člena Obligacijskega zakonika (OZ) pomeni, da je dolžnik v plačani višini v trenutku plačila izvršitelju prost obveznosti, zaradi izterjave katerih se na podlagi sklepa o izvršbi vodi izvršba. Izvršba za izterjavo plačane obveznosti ni več dopustna in se, enako kot to na primer velja pri plačilu v okviru oprave izvršbe na dolžnikova denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet ali izvršbe na dolžnikovo plačo in druge stalne prejemke, tudi v primeru prostovoljnega plačila dolžnika izvršitelju izvršba v tem delu že v trenutku plačila šteje za ustavljeno. Sklep sodišča o ustavitvi izvršbe je zato zgolj ugotovitvene narave.
- Nadaljnji izvršilni stroški, ki upniku nastanejo tekom izvršilnega postopka, postanejo predmet izvršbe šele, ko o njih na zahtevo upnika odloči sodišče in jih upniku prizna (ter dolžniku naloži v plačilo). Pred izdajo takšnega sklepa dolžnik teh stroškov še ni dolžan plačati upniku, upnik pa od njega vse do poteka roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti tudi ne more zahtevati njihovega plačila.
- Četudi dolžnik pred izdajo sklepa, s katerim mu sodišče naloži plačilo nadaljnjih izvršilnih stroškov upnika, teh stroškov še ni dolžan plačati, pa ni ovire, da dolžnik izvršitelju v naprej ne izroči zneska, namenjenega poplačilu morebitnih nadaljnjih izvršilnih stroškov, ki jih bo sodišče upniku priznalo še v nadaljevanju postopka. Tudi v takšnem primeru mora upnik te stroške pravočasno priglasiti (peti in osmi odstavek 38. člena ZIZ), sodišče pa mora o utemeljenosti upnikove zahteve odločiti, in sicer tako, da stroške v delu, v katerem znesek, ki ga je izvršitelju nakazal dolžnik, zadošča za njihovo plačilo, zgolj odmeri oziroma upniku prizna, v morebitnem preostanku pa jih tudi naloži v plačilo dolžniku. Šele pravnomočni sklep, s katerim sodišče odloči o utemeljenosti priglašenih stroškov upnika (glede katerih je dolžnik že založil znesek za njihovo plačilo), je namreč podlaga, da sme izvršitelj upniku izročiti znesek za poplačilo teh stroškov (šesti odstavek 63. člena Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja) oziroma si iz njega poplačati svoje terjatve do upnika, ki temeljijo na dokončnem obračunu (tretji odstavek 38.c člena ZIZ, četrti odstavek 62. člena Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja).
- Po spremembi OT, ki velja od 4. 6. 2022 dalje, je namreč v tarifni številki 31, ki celovito ureja plačilo storitev odvetnika v postopkih izvršbe in zavarovanja, drugače kot je to veljalo po prej veljavni tar. št. 27, pod točko 9 izrecno predpisana nagrada za "druge vloge". Med takšne vloge je treba šteti vse vloge, ki jih ni mogoče uvrstiti med vloge iz točk 1 do 8 tar. št. 31 OT, to pa so prav neobrazložene vloge. Nagrada za "druge obrazložene vloge" je namreč predpisana v tar. št. 31/8. Upnik ima zato pravico do povrnitve stroškov, ki so mu nastali s plačilom nagrade odvetnika v zvezi s sestavo neobrazložene vloge, seveda pod pogojem, da je bila vloga potrebna za postopek. Kot takšno pa je vsekakor treba šteti vlogo, s katero upnik priglasil stroške, nastale z delom izvršitelja. Kot utemeljeno opozarja pritožba, namreč upnik, ki stroškov ne priglasil v roku, določenem v osmem odstavku 38. člena ZIZ, pravico do njihovega plačila izgubi, saj se mu ti ne priznajo.

VSM Sklep I Ip 226/2023, 20. 7. 2023

- Med strankama ni sporno, da je dolžnik 16. 1. 2023 izvršitelju nakazal 150,00 EUR, 17. 1. 2023 pa še 60,00 EUR, to pa izhaja tudi iz potrdil o izvršenem plačilu, ki jih je pritožbi priložil dolžnik, prav tako pa tudi iz obvestil izvršitelja, ki se nahajajo v spisu. Vendar pa je pri presoji, katere terjatve so bile z navedenimi plačili plačane, treba upoštevati, da ima plačilo, ki ga dolžnik med postopkom opravi izvršitelju, značaj sodnega pologa (84.a člen ZIZ), kar ob upoštevanju prvega

odstavka 306. člena OZ pomeni, da je dolžnik v plačani višini v trenutku plačila izvršitelju prost obveznosti, zaradi izterjave katerih se na podlagi sklepa o izvršbi vodi izvršba. Če plačilo ne zadošča za poravnavo vseh obveznosti do upnika, se delno plačilo upošteva v skladu z 287. in 288. členom OZ, tako da se z njim najprej poplačajo v izvršilnem postopku nastali stroški s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi (v vrstnem redu zapadlosti), nato v izvršilnem naslovu določeni stroški s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi, nato zakonske zamudne obresti od glavnice in končno glavnica.

VSM Sklep I Ip 262/2023, 5. 7. 2023

- Pri odločanju o zahtevi upnika, da o obračunu izvršitelja odloči sodišče, je treba izhajati iz specialne določbe 38.c člena ZIZ. Ta določa, da lahko upnik, če ne soglaša z obračunom, v osmih dneh od prejema obračuna pri izvršitelju vloži zahtevo, da o obračunu odloči sodišče, izvršitelj pa zahtevo takoj posreduje sodišču, ki mora o njej odločiti v osmih dneh od prejema. Sodišče je na podlagi upnikove zahteve, da o obračunu odloči sodišče, dolžno opraviti sodni preizkus izvršiteljevega obračuna in odločiti, v kakšni višini je izvršitelj na podlagi izdanega obračuna upravičen do plačila. Takšnega preizkusa upniku ne more odreči z zavrnitvijo njegove zahteve. Pri tem drugi odstavek 38.c člena ZIZ ne določa nobenih pogojev v zvezi z obrazloženostjo upnikove zahteve. Da bi upnik dosegel sodni preizkus obračuna tako ni potrebna utemeljitev, zakaj z obračunom ne soglaša, in v tej zvezi upniku tudi ni treba navesti dejstev glede razlogov, zaradi katerih naj bi bil obračun napačen, in predlagati dokazov zanje. Zadošča namreč, da pri izvršitelju pravočasno vloži "golo" zahtevo, da o obračunu izvršitelja odloči sodišče (drugi odstavek 38.c člena ZIZ).

VSM Sklep I Ip 96/2022-1, 20. 4. 2022

39. člen (Varščina)

40. člen (Vsebina predloga za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova)

1. Splošno

- Glede na očitno nepravilne predložene podatke dolžnikovega dolžnika o dolžnikovi plači, je takšno situacijo mogoče enačiti s tistimi, v katerih dolžnikovi dolžniki z upnikom in sodiščem ne sodelujejo in ne predložijo podatkov o dolžnikovi plači, na podlagi katerih bi upnik lahko pravilno izračunal višino obveznosti dolžnikovega dolžnika po 134. členu ZIZ. Upoštevaje navedeno in dejstvo, da kljub zatrjevani zmožnosti plačila dolžnika iz naslova njegove plače (356,93 EUR neto za polovični delovni čas) upnica od njega oziroma dolžnikovega dolžnika še ni prejela nobenega poplačila, je torej upnica v obravnavanem primeru po oceni pritožbenega sodišča zadostila svojemu trditvenemu in dokaznemu bremenu za izdajo sklepa po 134. členu ZIZ.

VSK Sklep I Ip 156/2023, 6. 7. 2023

- Sodišče prve stopnje je ravnalo pravilno, ko je izvršbo za izterjavo prežिवninskih terjatev, ki bodo zapadle v obdobju naslednjih dveh let od vložitve predloga za izvršbo (prvi odstavek 106. člena ZIZ), dovolilo le v višini, ki nedvoumno izhaja iz predlogu za izvršbo predloženih izvršilnih naslovov (tj. sklepa II N 172/2019 in obvestila o uskladitvi preživnine z dne 31. 1. 2022), in sicer za 157,35 EUR mesečno, ne pa tudi v delu, v katerem je upnik zahteval izterjavo preživnine v višini "kot bo usklajena na podlagi novega obvestila CSD". Četudi je v sklepu II N 172/2019 določeno, da je dolžnik dolžan plačevati preživnino v valoriziranih zneskih, ki bodo določeni v vsakokratnem obvestilu CSD, terjatev upnika v zvezi z zneski valorizirane preživnine, katerih višina bo določena šele v prihodnosti, v presežku nad zneskom 157,35 EUR ob izdaji sklepa o izvršbi ni bila določljiva. Sklep II N 172/2019 zato kljub takšni določbi ne predstavlja primernega izvršilnega naslova za izterjavo bodoče v (morebitnem) višjem znesku določene preživnine, ampak, skupaj z obvestilom CSD z dne 31. 1. 2022, zgolj izvršilni naslov za izterjavo mesečne

preživnine v višini 157,35 EUR. Izvršilno sodišče pa izvršbe tudi ne sme dovoliti za izterjavo nedoločene terjatve, katere višina je odvisna od dejstva, ki bo nastopilo šele v prihodnosti. Upnik bo izvršilni naslov za izterjavo razlike med zneskom 157,35 EUR in morebitnim višjim zneskom na novo valorizirane preživnine, ki bo izhajala iz novega obvestila CSD, pridobil šele po izdaji takšnega obvestila. Šele takrat bo na podlagi novega obvestila CSD in sklepa II N 172/2019 lahko določno opredelil višino dolgovane preživnine in podal določen predlog za izterjavo preživninskih terjatev v višini razlike med na novo določenim zneskom valorizirane preživnine in zneskom mesečne preživnine 157,35 EUR, za izterjavo katerega je izvršba dovoljena že v tem postopku.

VSM Sklep I Ip 170/2023, 28. 6. 2023

- Izrek sodbe iz individualnega delovnega spora, s katero je pravnomočno odločeno o vrnitvi delavca na delo in o obveznosti delodajalca zagotoviti mu vse pravice na podlagi pogodbe o zaposlitvi od 16.7.2018 dalje ter mu za čas od 16.7.2018 do vrnitve na delo plačati nadomestila plač z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 19. dne v mesecu za pretekli mesec, je dovolj natančen, da omogoča opredelitev upnikove terjatve. Pravice, ki delavcu v določenem časovnem okviru pripadajo pri pravni osebi, so namreč glede na njihovo naravo izračunljive oz. določljive.
- Dolžnik ne prereka obstoja pogodbe o zaposlitvi, torej so mu znani vsi parametri, na podlagi katerih je mogoče izračunati oz. obračunati upnikovo terjatev iz naslova bruto plače.
- Obveznost obračuna, odtegnitve in plačila davkov in prispevkov od delavčeve bruto plače je zakonsko določena obveznost, ki nastane v času izvršenega plačila plače in zato v izrek sodbe delovnega sodišča ne sodi.
- Neto znesek plače je odvisen od stopenj, ki veljajo na dan nastanka davčne obveznosti in obveznosti plačila prispevkov (tj. na dan izplačila plače) in od takratnih osebnih okoliščin na strani zavezanca, zato ga v naprej ni mogoče predvideti.
- Upnik mora v predlogu za izvršbo določno opredeliti višino neto zneskov, katerih izterjavo zahteva od dolžnika na podlagi sodbe delovnega sodišča.
- Če iz izvršilnega predloga ne izhaja, na kakšen način je upnik izračunal svojo terjatev, zadošča, da dolžnik njegovemu izračunu ugovarja le s predložitvijo svojega izračuna.

VSK Sklep I Ip 268/2022, 24. 1. 2023

- 2. Predlog zoper dolžnikovega delodajalca**
- 3. Predlog z novim sredstvom, predmetom ali stranko**
- 4. Predlog za zavarovanje**

40.c člen (Pristojnost za izvršbo na podlagi verodostojne listine)

41. člen (Predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine)

- Kot evropski izvršilni naslov se lahko potrdi le taka odločba, ki je bila izdana v postopku, v katerem je dolžnik dobil zadostne informacije o zahtevku ter o ukrepih za ugovarjanje zahtevku. Da pa se lahko zahtevek iz sklepa o izvršbi šteje za nespornega v skladu z Uredbo, mora biti nedvoumno ugotovljeno, da je bil dolžnik pravočasno in pravilno seznanjen z zahtevkom, njegovim temeljem in s posledicami svoje pasivnosti, ter da je bila v zadostni meri spoštovana pravica do obrambe. Ker se dolžniku pred izdajo sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine ne vroči tudi predlog za izvršbo in tako ni zagotovljena kontradiktornost že pred izdajo odločbe, je za možnost konvalidacije po 18. členu Uredbe potrebno, da je dolžnik osebno pravočasno prejel

listino, ki jo je bilo treba vročiti, da je lahko pripravil svojo obrambo. Pri izvršbi na podlagi verodostojne listine pa ta pogoj ni izpolnjen, ker je kontradiktornost zagotovljena šele naknadno oziroma ker ima dolžnik možnost obrambe šele po izdaji sklepa o izvršbi.

VSL Sklep I Ip 250/2023, 22. 3. 2023

41.a člen (Predlog za izvršbo na podlagi priložene menice)

42. člen (Potrdilo o izvršljivosti)

42.a člen (Potrdilo o izvršljivosti na podlagi Uredbe 2201/2003/ES, Uredbe 805/2004/ES, Uredbe 1896/2006/ES, Uredbe 861/2007/ES, Uredbe 4/2009/ES, Uredbe 1215/2012/EU, Uredbe 606/2013/EU, Uredbe 2016/1103/EU in Uredbe 2016/1104/EU ter na podlagi Uredbe 207/2009/ES, Uredbe 6/2002/ES, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in Pogodbe o delovanju Evropske unije)

42.b člen (Priznanje in izvršitev tuje odločbe, tuje poravnave ali tuje javne listine)

a42.b člen (Priznanje in izvršitev po Uredbi 1215/2012/EU in Uredbi 606/2013/EU)

42.c člen (Popravek in razveljavitev potrdila o izvršljivosti)

43. člen (Umik in omejitev predloga)

1. Splošno

- Če se upnikova izjava o umiku nanaša le na dovolilni del sklepa o izvršbi, se uporabi 43. člen ZIZ. Izjava o umiku velja od trenutka, ko je podana, sodišče pa izda sklep o ustavitvi postopka, ki je deklaratorne narave. Upnikova izjava o umiku mora biti jasna in določna in ne sme biti dvoma o njeni vsebini.
- Strogost zahteve po obrazložitvi dolžnikovega ugovora je utemeljena v rednem izvršilnem postopku, ki je namenjen predvsem uveljavitvi upnikovih interesov. Slednji namreč že razpolaga z izvršilnim naslovom, ki dolžniku nalaga izpolnitev obveznosti, o kateri se je lahko dolžnik izjavil v kontradiktornem postopku pridobitve izvršilnega naslova. Izhodišče presoje pa je povsem drugačno v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine, v katerem je fazi dovolitve izvršbe pridružen še postopek za izdajo plačilnega naloga. Pri izvršbi na podlagi verodostojne listine bi zahteva po popolni sklepčnosti ugovora pomenila preveliko neravnotežje strank v korist upnika.
- Upravičenost do povračila stroškov odgovora na ugovor se presoja tudi z vidika obrazloženosti dolžnikovih navedb v ugovoru ter z vidika, ali upnik v odgovoru na ugovor tem navedbam nasprotuje ali ne, ter ali so njegove trditve dejanske ali le materialnopravne narave, pri čemer se določeni stroški lahko izkažejo kot nepotrebni, čeprav jih stranka subjektivno drugače ocenjuje. Če odgovor na ugovor ne prispeva k odločitvi sodišča o ugovoru, stroškov takšnega odgovora ni

utemeljeno naložiti v plačilo dolžniku, pa čeprav je bil upniku ugovor poslan v odgovor. Upnik samo zaradi tega še ni pridobil pravice do povrnitve stroškov odgovora na ugovor.

VSL Sklep I Ip 469/2023, 9. 5. 2023

- V primeru, če upnik umakne predlog za izvršbo oziroma se odpove pravici do izvršbe, je to lahko kvečjemu razlog za ugovor po izteku roka. Teorija navaja, da gre za samostojni ugovorni razlog, in sicer nepravi opozicijski razlog. Ne nanaša se sicer na samo terjatev, je pa s terjatvijo povezan vsaj posredno, saj se nanaša na zahtevo za njeno sodno varstvo.
- Upnik lahko kadarkoli med postopkom umakne predlog za izvršbo. Sodišče izvršilni postopek ustavi. Umik je procesna izjava volje in učinkuje šele od trenutka, ko prispe na sodišče. Izjava o umiku je procesno dejanje zgolj in samo upnika. Ostali (toženec v pravnem postopku ali dolžnik v izvršilnem postopku) lahko le zatrjujejo, da so nastopila pravno pomembna dejstva, katerih pravna posledica bi morala biti ustavitev postopka, vendar to lahko uveljavljajo le z ustreznim procesnim dejanjem – v izvršilnem postopku z ugovorom.
- Umik izvršilnega predloga, ki pomeni uresničitev upnikove procesne dispozicije, mora biti iz spisa jasno in nedvoumno razviden. Ko je enkrat izjava o umiku pri sodišču dana, namreč učinkuje neposredno in je ni več mogoče preklicati, njena pravna posledica je ustavitev izvršbe in razveljavitev vseh opravljenih izvršilnih dejanj.
- Pogodba o notarski hrambi med deponentom in notarjem ima pravno naravo pogodbe v korist tretjega, zato jo deponent lahko prekliče ali spremeni dokler upravičenec ne izjavi notarju, da pravico sprejema. Upravičenec mora izjavo o sprejemu pravice podati ustno pred notarjem ali pisno, notar pa o potrditvi tega dejstva sestavi notarski zapisnik, ki dokazuje, da je upravičenec sprejel svoje pravice. Teh pravic deponent od trenutka upravičenčevega sprejema dalje ne more več enostransko preklicati. Če je upravičenec navzoč ob prevzemu predmeta v hrambo, se šteje, da je s tem sprejel pravico. To pravno dejstvo potrди notar v notarskem zapisniku o hrambi.
- Ko enkrat upravičenec sprejme pravico iz notarske hrambe (v konkretnem primeru upnica pravico do prejema do dela kupnine za prodani nepremičnini, in sicer s podajo izjave o umiku pri notarju), tega ne more več preklicati. Z izpolnitvijo vseh pogojev notarske hrambe stranke pogodbe o notarski hrambi (v konkretnem primeru prodajalec in kupca – pritožnika) pridobijo pravico do izročitve pri notarju deponirane listine (v konkretnem primeru umika) upravičeni osebi.
- V obravnavani zadevi gre za specifičen položaj, saj naj bi bil umik na sodišče vložen 10. 10. 2012, pa tedaj v spis dejansko ni prispel. Bremena dokazovanja, ali je bila neka vloga na sodišče dejansko pravno učinkovito vložena ali ne, zato (kljub sicer v izvršilnem postopku prevladujočemu razpravnemu načelu) ni mogoče naložiti strankam postopka, temveč mora navedeno raziskati sodišče samo, tudi ne glede na dokazne predloge strank.

VSL Sklep II Ip 1559/2022, 17. 1. 2023

2. Umik s privolitvijo dolžnika

44. člen (Sklep o izvršbi)

44.a člen (Določitev izvršitelja)

44.b člen (Določitev pooblaščenega udeleženca trga vrednostnih papirjev)

Ni relevantne sodne prakse.

45. člen (Vročitev sklepa o izvršbi)

46. člen (Izvršba na podlagi nepravnomočnega sklepa)

47. člen (Meje izvršbe)

48. člen (Čas izvršbe)

Ni relevantne sodne prakse.

49. člen (Ravnanje izvršitelja)

50. člen (Izvršba v prostoru pravne osebe)

51. člen (Pomoč policije)

52. člen (Nepravilnosti pri opravljanju izvršbe)

- Izvršba se vodi zaradi izterjave nedenarne terjatve in denarne terjatve, pri čemer je bila za izterjavo denarnega dela obveznosti izvršba dovoljena na dolžnikovo nepremičnino. Ob tem je bila v zemljiški knjigi pomotoma, zaradi napačnega obvestila sodišča prve stopnje in v nasprotju s predlogom za izvršbo in sklepom o izvršbi sicer res opravljena zaznamba sklepa o izvršbi in vknjižena hipoteka v višini ocenjene vrednosti nedenarnega dela terjatve, čeprav se s hipoteko skladno s pravno teorijo lahko zavarujejo le terjatve, katerih predmet je plačilo denarnega zneska. Ker pa je napačno obvestilo zemljiški knjigi izdalo izvršilno sodišče, pri dolžnikovem opozarjanju na to napako ni mogoče govoriti o zahtevi za odpravo nepravilnosti pri opravljanju izvršbe, saj je že po zakonski diktaciji s to zahtevo mogoče uveljavljati le nepravilnosti, ki jih storijo neposredni izvrševalci sklepa o izvršbi (izvršitelj, delodajalec, organizacija za plačilni promet..., torej subjekt izven sodišča), medtem ko so za nepravilnosti, ki jih stori sodišče, strankam na voljo pravna sredstva.
- Uveljavljanje napak pri zaznambi sklepa o izvršbi in na njej temelječe hipoteke v fazi ugovora po izteku roka ne predstavlja pravno upoštevne ugovorne razloga, temveč bi moral dolžnik napačen zemljiškooknjižni vpis izpodbijati s pravnimi sredstvi v zemljiškooknjižnem postopku.
- Slediti tudi ni mogoče zahtevam, da bi moralo sodišče glede na izpolnitev pretežnega dela obveznosti spremeniti znesek terjatve, ki je ob zaznambi sklepa o izvršbi vpisan v zemljiški knjigi. Izvedba take spremembe v zemljiški knjigi ob obstoječi zakonodaji namreč ni mogoča, saj ne Stvarnopravni zakonik ne Zakon o zemljiški knjigi ne poznata instituta spremembe hipoteke, obstoječe vrste vpisa pa tudi smiselno niso primerne za vpis navedenih sprememb. Zaznamba sklepa o izvršbi in na njeni podlagi vpisana hipoteka tako v zemljiški knjigi v nespremenjeni obliki ostaneta vpisani do dokončnega, celotnega poplačila terjatve.
- S potekom obdobja, za katerega je bil predlagan odlog, je tudi pravni interes dolžnika za dosego drugačne odločitve (to je za odlog izvršbe) prenehal in dolžnik ugodnejše odločitve ne more več doseči.

53. člen (Ugovor kot edino dolžnikovo pravno sredstvo)

1. Splošno

- Ustaljeno stališče sodne prakse glede drugačnega načina izpolnitve preživninske obveznosti je, da roditelj, ki je dolžan preživljati svoje mladoletne otroke, ne more sam izbrati, ali bo plačeval določen denarni znesek kot preživnino ali pa jim bo zagotovil preživljanje na drug način. Če pa se stranki drugače sporazumeta (kot je to v konkretnem primeru), se preživnina lahko daje tudi na drug način. Vrhovno sodišče je že večkrat poudarilo, da razmerja med starši in otroki niso klasična civilnopravna razmerja in da v postopkih za varstvo otrokovih pravic veljajo specialna pravila, kot tudi, da je izpolnitev lahko opravljena tudi tako, da upnik sprejme nadomestno izpolnitev (283. člen OZ). Odločitvi o dodelitvi otroka in njegovem preživljanju sta neločljivo povezani in preživnino plačuje tisti roditelj, ki otroka nima v varstvu, pri tistem, ki ima oziroma je imel otroka v varstvu, pa je bistveno, kdo je otroka dejansko preživljal, očitno tudi v soglasju z zakonitim zastopnikom mld. otrok.
- Plačevanje preživninske obveznosti se lahko izpolnjuje na drugačen način, kot je to določeno v izvršilnem naslovu, tudi če takšen dogovor formalno ni sklenjen pred sodiščem, saj zadostuje neformalno soglasje med preživljalcem in preživljancem. Sodišče tako v izvršilnem postopku samostojno presoja, ali so podani razlogi, ki preprečujejo izvršbo, v skladu s prvim odstavkom 55. člena ZIZ, pri čemer je eden od njih tudi prenehanje terjatve, na podlagi dejstva, ki je nastopilo po izvršljivosti odločbe, kar zatrjuje dolžnik v tej zadevi. Dolžnik namreč zatrjuje, da ni dolžan plačati zapadlih in bodočih preživnin, ker z zakonito zastopnico, to je materjo mld. otrok, že od septembra 2018 izvajata skupno starševstvo na način, da otroci izmenjaje vsak drugi teden preživijo pri njem, pri tem pa dolžnik krije vse preživninske potrebe otrok in s tem dejansko izpolnjuje svojo preživninsko obveznost, s čimer je soglašala tudi zakonita zastopnica mld. otrok.

VSL Sklep I Ip 732/2023, 28. 6. 2023

2. Vročanje ugovora v odgovor

54. člen (Pristojnost)

55. člen (Razlogi za ugovor)

1. Splošno

- Izvršba se vodi zaradi izterjave nedenarne terjatve in denarne terjatve, pri čemer je bila za izterjavo denarnega dela obveznosti izvršba dovoljena na dolžnikovo nepremičnino. Ob tem je bila v zemljiški knjigi pomotoma, zaradi napačnega obvestila sodišča prve stopnje in v nasprotju s predlogom za izvršbo in sklepom o izvršbi sicer res opravljena zaznamba sklepa o izvršbi in vknjižena hipoteka v višini ocenjene vrednosti nedenarnega dela terjatve, čeprav se s hipoteko skladno s pravno teorijo lahko zavarujejo le terjatve, katerih predmet je plačilo denarnega zneska. Ker pa je napačno obvestilo zemljiški knjigi izdalo izvršilno sodišče, pri dolžnikovem opozarjanju na to napako ni mogoče govoriti o zahtevi za odpravo nepravilnosti pri opravljanju izvršbe, saj je že po zakonski diktaciji s to zahtevo mogoče uveljavljati le nepravilnosti, ki jih storijo neposredni izvrševalci sklepa o izvršbi (izvršitelj, delodajalec, organizacija za plačilni promet..., torej subjekt

izven sodišča), medtem ko so za nepravilnosti, ki jih stori sodišče, strankam na voljo pravna sredstva.

- Uveljavljanje napak pri zaznambi sklepa o izvršbi in na njej temelječe hipoteke v fazi ugovora po izteku roka ne predstavlja pravno upoštevnega ugovornega razloga, temveč bi moral dolžnik napačen zemljiškooknjižni vpis izpodbijati s pravnimi sredstvi v zemljiškooknjižnem postopku.
- Slediti tudi ni mogoče zahtevam, da bi moralo sodišče glede na izpolnitev pretežnega dela obveznosti spremeniti znesek terjatve, ki je ob zaznambi sklepa o izvršbi vpisan v zemljiški knjigi. Izvedba take spremembe v zemljiški knjigi ob obstoječi zakonodaji namreč ni mogoča, saj ne Stvarnopravni zakonik ne Zakon o zemljiški knjigi ne poznata instituta spremembe hipoteke, obstoječe vrste vpisa pa tudi smiselno niso primerne za vpis navedenih sprememb. Zaznamba sklepa o izvršbi in na njeni podlagi vpisana hipoteka tako v zemljiški knjigi v nespremenjeni obliki ostaneta vpisani do dokončnega, celotnega poplačila terjatve.
- S potekom obdobja, za katerega je bil predlagan odlog, je tudi pravni interes dolžnika za doseg drugačne odločitve (to je za odlog izvršbe) prenehal in dolžnik ugodnejše odločitve ne more več doseči.

VSL Sklep I Ip 563/2023, 30. 5. 2023

- 177. člen ZIZ štiti preživljanje dolžnika, ki opravlja kmetijsko dejavnost, in ne dejavnosti same. Zato v primeru ugovora nedopustnosti izvršbe na določene nepremičnine ne zadostujejo zgolj trditve o potrebnosti nepremičnin za opravljanje kmetijske dejavnosti, temveč trditveno in dokazno breme zajema tudi dejstva, iz katerih izhaja, da je opravljanje dejavnosti dolžniku tudi potrebno za njegovo preživljanje. Tako je sicer res logično, da je za opravljanje govedoreje potreben hlev, vendar pa iz tega dejstva še ne izhaja, da je govedoreja dolžnici potrebna za preživljanje. Prav tako ne zadostuje, da kmetija funkcionira oziroma kmetijska dejavnost sama poteka. Pri ugotavljanju nujnosti preživljanja v razmerju do dolžnika se dalje lahko upošteva le osebe, ki jih je dolžnik po zakonu dolžan preživljati.

VSL Sklep I Ip 249/2023, 18. 4. 2023

- Dolžnik mora v ugovoru konkretno navesti in dokazovati tista dejstva, ki preprečujejo izvršbo in so primeroma naštetja v prvem odstavku 55. člena ZIZ, med drugim tudi iz razloga iz 8. točke, da je terjatev prenehala na podlagi dejstva, ki je nastopilo po izvršljivosti odločbe ali pred tem, toda v času, ko dolžnik tega ni mogel uveljavljati v postopku, iz katerega izvira izvršilni naslov. Za navedeni ugovorni razlog velja prekluzija ugovornih navedb, kar pomeni, da dolžnik določenega pravno pomembna dejstva (npr. plačila terjatve) od določene faze postopka naprej ne more več uspešno uveljavljati (npr. od trenutka, ko bi to lahko in moral uveljavljati v postopku, iz katerega izvira izvršilni naslov).

VSL Sklep I Ip 649/2023, 26. 6. 2023

- V primeru, ko sta nastanek in zapadlost obveznosti dolžnika iz neposredno izvršljivega notarskega zapisa vezani na nastop negativnega dejstva, upnik ni dolžan v izvršilnem postopku dokazovati izvršljivosti terjatve na način iz prvega in drugega odstavka 26. člena ZIZ, temveč zadošča, da zatrjuje, da je takšno negativno dejstvo nastopilo.
- Presoja primernosti izvršilnega naslova za izvršbo mora sodišče že po uradni dolžnosti opraviti tako pred izdajo sklepa o izvršbi kot tudi (ponovno) v ugovornem postopku.
- Zapisan pogoj je med strankama res sporen (upnik meni, da gre za obligacijo rezultata, medtem ko dolžnica stoji na stališču, da gre za obligacijo prizadevanja), vendar pa to še ne pomeni nujno, da je pogoj zaradi tega nedoločen oziroma nedoločljiv.
- Izterjevana pogodbeni kazen je bila dogovorjena za primer, če dolžnica ne izpolni pogodbeno dogovorjene obveznosti, da nase prevzame vse še neizpolnjene obveznosti po pogodbi o dolgoročnem stanovanjskem kreditu in najkasneje do 31. 12. 2021 poskrbi za to, da upnik ne bo

več nastopal v vlogi solidarnega poroka in zastavitelja po tej pogodbi. Ker so obveznosti povezane s kreditno pogodbo, je jasno, da realizacija takega dogovora ni odvisna samo od dolžnice, temveč tudi od ravnanja tretjih oseb (banke in tudi upnika), bistveno pa je tudi, da sta pogodbeni stranki v besedilu zapisa pogoja uporabili besedo „poskrbi“. Določila o pogoju zato ni mogoče razumeti drugače, kot da dolžničina zaveza predstavlja le obligacijo prizadevanja (torej da v roku naredi vse, kar je z njene strani potrebno, da bo obveznost po kreditni pogodbi prešla nanjo in bo upnik te obveznosti prost) in ne obligacije rezultata (da poskrbi še za to, da bo tudi banka do tega roka uredila vse potrebno, da upnik pravno formalno več ne bo zavezan po tej pogodbi), kot v pritožbi neutemeljeno meni upnik. Določilo je torej že gramatikalno in tudi ob upoštevanju konteksta, v okviru katerega je bilo oblikovano, popolnoma jasno, zato ga je treba uporabiti tako, kot se glasi (in claris non fit interpretatio) in ne pride v poštev uporaba drugega odstavka 82. člena OZ, ki ureja razlago spornih določb s pomočjo iskanja skupnega namena pogodbenikov in načel obligacijskega prava.

VSL Sklep I Ip 463/2023, 9. 5. 2023

- V tej zvezi je sodišče prve stopnje v izpodbijani sodbi zavzelo tudi pravilno stališče, da bi bil lahko ničten kvečjemu le pravni posel, s katerim je delniška družba dala finančno pomoč pri pridobivanju delnic, ne pa tudi pravni posel, ki je podlaga za pridobitev delnic (248. člen ZGD-1 in 43. člen ZBan-1). Pridobitelj delnic, ki od delniške družbe prejme finančno pomoč, namreč ostane lastnik delnic, ker prepoved finančne pomoči ne sega na pravni posel med odsvojiteljem in pridobiteljem delnic.

VSK Sodba in sklep Cpg 15/2023, 23. 2. 2023

- Tudi nova tekoča pravda, ki jo zatrjuje dolžnik, nima učinka preprečitve izvršbe, ampak je lahko ob izpolnjevanju zakonskih pogojev le razlog za morebitni odlog izvršbe. Enako velja za trditve glede nastanka škode v posledici oprave neposrednih izvršilnih dejanj. Upničina pravica do izvršbe v okviru pravice do sodnega varstva utemljuje poseg v dolžnikovo premoženjsko sfero, četudi pri tem pride do določene škode.

VSM Sklep I Ip 790/2022, 5. 1. 2023

2. Ugovor glede izvršilnega naslova - listina ni izvršilni naslov, odločba je razveljavljena, odpravljena ali spremenjena - in obsega terjatve

- V primeru, ko sta nastanek in zapadlost obveznosti dolžnika iz neposredno izvršljivega notarskega zapisa vezani na nastop negativnega dejstva, upnik ni dolžan v izvršilnem postopku dokazovati izvršljivosti terjatve na način iz prvega in drugega odstavka 26. člena ZIZ, temveč zadošča, da zatrjuje, da je takšno negativno dejstvo nastopilo.
- Presoja primernosti izvršilnega naslova za izvršbo mora sodišče že po uradni dolžnosti opraviti tako pred izdajo sklepa o izvršbi kot tudi (ponovno) v ugovornem postopku.
- Zapisan pogoj je med strankama res sporen (upnik meni, da gre za obligacijo rezultata, medtem ko dolžnica stoji na stališču, da gre za obligacijo prizadevanja), vendar pa to še ne pomeni nujno, da je pogoj zaradi tega nedoločen oziroma nedoločljiv.
- Izterjevana pogodbeni kazen je bila dogovorjena za primer, če dolžnica ne izpolni pogodbeno dogovorjene obveznosti, da nase prevzame vse še neizpolnjene obveznosti po pogodbi o dolgoročnem stanovanjskem kreditu in najkasneje do 31. 12. 2021 poskrbi za to, da upnik ne bo več nastopal v vlogi solidarnega poroka in zastavitelja po tej pogodbi. Ker so obveznosti povezane s kreditno pogodbo, je jasno, da realizacija takega dogovora ni odvisna samo od dolžnice, temveč tudi od ravnanja tretjih oseb (banke in tudi upnika), bistveno pa je tudi, da sta pogodbeni stranki v besedilu zapisa pogoja uporabili besedo „poskrbi“. Določila o pogoju zato ni mogoče razumeti drugače, kot da dolžničina zaveza predstavlja le obligacijo prizadevanja (torej da v roku naredi vse, kar je z njene strani potrebno, da bo obveznost po kreditni pogodbi prešla nanjo in bo upnik te obveznosti prost) in ne obligacije rezultata (da poskrbi še za to, da bo tudi banka do tega roka

uredila vse potrebno, da upnik pravno formalno več ne bo zavezan po tej pogodbi), kot v pritožbi neutemeljeno meni upnik. Določilo je torej že gramatikalno in tudi ob upoštevanju konteksta, v okviru katerega je bilo oblikovano, popolnoma jasno, zato ga je treba uporabiti tako, kot se glasi (in claris non fit interpretatio) in ne pride v poštev uporaba drugega odstavka 82. člena OZ, ki ureja razlago spornih določb s pomočjo iskanja skupnega namena pogodbenikov in načel obligacijskega prava.

VSL Sklep I Ip 463/2023, 9. 5. 2023

- Sodišče druge stopnje, ki mora ob obravnavi pritožbe po uradni dolžnosti paziti tudi na obstoj ugovornih razlogov iz 2. točke prvega odstavka 55. člena ZIZ (drugi odstavek 55. člena ZIZ), tj. ali je listina, na podlagi katere je bila dovoljena izvršba, izvršilni naslov, je ob uradnem preizkusu ugotovilo, da je sodišče prve stopnje zmotno štelo, da za izvršbo primeren izvršilni naslov (za plačilo 117,05 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 8. 4. 2016 dalje) predstavlja tudi sklep o zavarovanju Z 23/2016-3 z dne 23. 2. 2016. Iz izreka tega sklepa namreč ne izhaja, da bi bilo dolžniku s sklepom naloženo plačilo stroškov zavarovanja upnici, ampak je bilo za terjatev iz naslova stroškov zavarovanja v znesku 117,05 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od prvega dne po izteku 8-dnevnega roka za prostovoljno obveznosti dalje do plačila pod točko I izreka citiranega sklepa (ne da bi ta terjatev dolžniku z istim sklepom tudi izrecno naložena v plačilo) zgolj dovoljeno zavarovanje. Iz navedenega izhaja, da je sodišče prve stopnje neutemeljeno dovolilo izvršbo za izterjavo terjatve, ki naj bi imela podlago v sklepu Z 23/2016-3 z dne 23. 2. 2016 kot izvršilnem naslovu.

VSM Sklep I Ip 527/2022, 28. 9. 2022

3. Ugovor pobota

4. Ugovorni razlog stečaja oziroma prisilne poravnave

5. Ugovor zastaranja

6. Ugovor pri izvršbi na podedovano premoženje

7. Ugovor pri izvršbi terjatve v tuji valuti

8. Ugovor, da terjatev še ni zapadla - predčasna zapadlost, upnik je izpolnitev odložil za čas, ki še ni potekel

9. Ugovor pri izvršitvi delovne odločbe

10. Ugovor izpolnitve obveznosti oziroma prenehanja obveznosti

- Dolžnik mora v ugovoru konkretno navesti in dokazovati tista dejstva, ki preprečujejo izvršbo in so primeroma naštetja v prvem odstavku 55. člena ZIZ, med drugim tudi iz razloga iz 8. točke, da je terjatev prenehala na podlagi dejstva, ki je nastopilo po izvršljivosti odločbe ali pred tem, toda v času, ko dolžnik tega ni mogel uveljavljati v postopku, iz katerega izvira izvršilni naslov. Za navedeni ugovorni razlog velja prekluzija ugovornih navedb, kar pomeni, da dolžnik določenega pravno pomembna dejstva (npr. plačila terjatve) od določene faze postopka naprej ne more več uspešno uveljavljati (npr. od trenutka, ko bi to lahko in moral uveljavljati v postopku, iz katerega izvira izvršilni naslov).

VSL Sklep I Ip 649/2023, 26. 6. 2023

11. Ugovor v postopku zavarovanja

- Dolžnik spregleda, da gre za postopek zavarovanja in ne izvršbe. Kot že pojasnjeno zgoraj, se postopek zavarovanja zaključí z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini v zavarovanje

denarne terjatve upnika. V postopku izvršbe pa temu dejanju šele sledijo izvršilna dejanja oprave izvršbe z namenom prisilne izterjave terjatve. Zgolj odložitvi teh dejanj (opravi izvršbe) je namenjen institut odloga izvršbe, saj se odloži prisilna izterjava. V primeru odloga zavarovanja, ko upnik ne bi pridobil zastavne pravice na nepremičnini v zavarovanje svoje denarne terjatve in bi bil s tem v negotovosti glede možnosti prisilne izterjave v bodočnosti, bi bil v celoti izjalovljen namen zavarovanja oziroma namen tega instituta.

VSM Sklep I Ip 416/2023, 23. 8. 2023

12. Ugovor glede predmeta izvršbe (7. točka)

13. Ugovorni razlog pri izterjavi preživninske terjatve

- Ustaljeno stališče sodne prakse glede drugačnega načina izpolnitve preživninske obveznosti je, da roditelj, ki je dolžan preživljati svoje mladoletne otroke, ne more sam izbrati, ali bo plačeval določen denarni znesek kot preživnino ali pa jim bo zagotovil preživljanje na drug način. Če pa se stranki drugače sporazumeta (kot je to v konkretnem primeru), se preživnina lahko daje tudi na drug način. Vrhovno sodišče je že večkrat poudarilo, da razmerja med starši in otroki niso klasična civilnopravna razmerja in da v postopkih za varstvo otrokovih pravic veljajo specialna pravila, kot tudi, da je izpolnitev lahko opravljena tudi tako, da upnik sprejme nadomestno izpolnitev (283. člen OZ). Odločitvi o dodelitvi otroka in njegovem preživljanju sta neločljivo povezani in preživnino plačuje tisti roditelj, ki otroka nima v varstvu, pri tistem, ki ima oziroma je imel otroka v varstvu, pa je bistveno, kdo je otroka dejansko preživljal, očitno tudi v soglasju z zakonitim zastopnikom mld. otrok.
- Plačevanje preživninske obveznosti se lahko izpolnjuje na drugačen način, kot je to določeno v izvršilnem naslovu, tudi če takšen dogovor formalno ni sklenjen pred sodiščem, saj zadostuje neformalno soglasje med preživljalcem in preživljancem. Sodišče tako v izvršilnem postopku samostojno presoja, ali so podani razlogi, ki preprečujejo izvršbo, v skladu s prvim odstavkom 55. člena ZIZ, pri čemer je eden od njih tudi prenehanje terjatve, na podlagi dejstva, ki je nastopilo po izvršljivosti odločbe, kar zatrjuje dolžnik v tej zadevi. Dolžnik namreč zatrjuje, da ni dolžan plačati zapadlih in bodočih preživnin, ker z zakonito zastopnico, to je materjo mld. otrok, že od septembra 2018 izvajata skupno starševstvo na način, da otroci izmenjaje vsak drugi teden preživijo pri njem, pri tem pa dolžnik krije vse preživninske potrebe otrok in s tem dejansko izpolnjuje svojo preživninsko obveznost, s čimer je soglašala tudi zakonita zastopnica mld. otrok.

VSL Sklep I Ip 732/2023, 28. 6. 2023

14. Ugovor družbenika, delničarja

- Sklep o nadaljevanju prekinjenega izvršilnega postopka zoper družbenico izbrisane družbe ima sicer naravo procesnega oziroma procesno tehničnega sklepa, ki sam po sebi ne pomeni vsebinske odločitve o kakšni dolžnikovi pravici ali obveznosti, vendar pa na drugi strani temelji na predpostavki, da je obveznost prešla na novega dolžnika, zato tudi vsebinsko spreminja sklep o izvršbi. Prav tako pa sodišče v predmetnem postopku ne more začeti postopka za oceno ustavnosti ZOKIPOSR, saj lahko postopek začne le sodišče, ki pri odločanju meni, da je zakon ali del zakona, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven. Ustavno sodišče je upravičeno intervenirati le takrat, kadar je ustavnosodna presoja zakona potrebna za zagotovitev ustavnoskladne odločitve v konkretnem sodnem postopku. Sodišče mora zato v zahtevi utemeljiti, da mora v konkretni zadevi, v kateri sodi, uporabiti (domnevno protiustavno) zakonsko ureditev na način, ki mu preprečuje ustavnoskladno odločitev. Zato mora izkazati zveznost med konkretno zadevo v kateri sodi, in domnevno protiustavno ureditvijo.

VSM Sklep I Ip 429/2023, 23. 8. 2023

15. Ugovor, da terjatev ni prešla na upnika oziroma obveznost ni prešla na dolžnika (12. točka)

- Pogoj iz 24. člena ZIZ je med drugim izpolnjen, če se sodišču predloži „po zakonu overjena zasebna listina“. Ker ZIZ nima posebnih določb o listinah, s katerimi se izkazuje prehod terjatve, je tudi po oceni sodišča druge stopnje treba navedeni pojem razlagati tako, kot to jasneje določa ZPP v 2. točki drugega odstavka 431. člena, to je kot listino, na kateri je po zakonu overjen podpis zavezanca. Overitev vsebine pogodbe o odstopu in overitev tudi podpisa prevzemnika terjatve nista potrebna.
- Sodišče prve stopnje je neutemeljeno štelo, da so ugovorne navedbe glede neverodostojnosti podpisa na pogodbi o odstopu v izvršilnem postopku pravno nepomembne. Pri tej presoji namreč ne gre za presojo veljavnosti izvršilnega naslova, ki v izvršilnem postopku ni dopustna. Dolžnica se lahko v okviru edinega ugovornega razloga v tem postopku opre prenosu terjatve z uveljavljanjem neveljavnosti pogodbe o odstopu.

VSL Sklep I Ip 448/2023, 24. 5. 2023

- ZGD-1 sicer v delu, ki ureja prenehanje družbe po skrajšanem postopku, nima določb, ki bi neposredno urejale delitev premoženja, ki je preostalo po prenehanju družbe, vendar slednje ne pomeni, da se premoženje družbe, ki je ostalo po njenem prenehanju po skrajšanem postopku, ne deli med družbenike. To stališče, izraženo tudi v sodni praksi, ima za družbe z omejeno odgovornostjo oporo v 426. členu v zvezi s 522. členom ZGD-1, ki določata, da je sestavni del sklepa o prenehanju družbe po skrajšanem postopku tudi predlog o delitvi premoženja. Tako se premoženje družb, ki prenehajo obstajati na tak način, deli oziroma v primeru zgolj enega družbenika v celoti preide nanj.
- O ugovoru zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novima upnikoma je odločala strokovna sodelavka, za kar obstaja zakonska podlaga v 6. členu ZIZ, ki ureja sestavo sodišča pri odločanju v izvršilnem postopku.

VSL Sklep I Ip 430/2023, 10. 5. 2023

- Člen 24 ZIZ predvideva dva različna dejanska položaja v zvezi z odstopom od načela formalne legalitete v subjektivnem smislu. Tako lahko upnik že v predlogu za izvršbo predlaga dovolitev izvršbe zoper nekoga, ki v izvršilnem naslovu ni označen kot dolžnik (drugi v zvezi s prvim odstavkom 24. člena ZIZ). Sklep o izvršbi se torej v takem primeru ne nanaša na dolžnika po izvršilnem naslovu, temveč na njegovega materialnopravnega naslednika. Le-ta ima posledično kot dolžnik po sklepu o izvršbi možnost vložitve rednega ugovora zoper le-tega in lahko v njem uveljavlja vse ugovorne razloge, ki preprečujejo izvršbo v smislu prvega odstavka 55. člena ZIZ. Drug možen položaj iz člena 24 ZIZ pa je, ko pride do prehoda obveznosti ali predmeta izvršbe (torej do materialnopravnega nasledstva) med samim izvršilnim postopkom in upnik posledično predlaga, da se že dovoljena izvršba nadaljuje zoper novega dolžnika – pravnega naslednika dolžnika po sklepu o izvršbi. Tudi tak novi dolžnik ima pravico do obrambe pred izvršbo, vendar v manjšem obsegu kot prvotni dolžnik po sklepu o izvršbi. Skladno s prvim odstavkom 56.a člena ZIZ lahko tako novi dolžnik vloži ugovor zoper sklep o izvršbi (le) iz razloga, da obveznost ni prešla nanj (12. točka prvega odstavka 55. člena ZIZ), ob pogojih iz 56. člena ZIZ tudi ugovor po izteku roka (8. točka prvega odstavka 55. člena ZIZ). Drugače pa velja glede drugih ugovornih razlogov, ki preprečujejo izvršbo. Novi dolžnik mora namreč izvršbo prevzeti v tistem stanju, v katerem je, ko sam vstopi v postopek (četrti odstavek 24. člena ZIZ).
- Dolžnik A. A. kot dedič prejšnje dolžnice – družbenice B. B. v okviru ugovora zoper sklep o izvršbi po prvem odstavku 56.a člena ZIZ pravico uveljavljati, da obveznost zapustnice ni prešla nanj, vendar le iz razlogov, kot izhajajo iz prvega odstavka 142. ZD. Ne more pa več sedanji dolžnik – dedič terjatvi nasprotovati po temelju, niti uveljavljati, da terjatev ni mogla preiti od prvotnega dolžnika – izbrisane družbe C. d. o. o. na njeno družbenico in dolžnikovo pravno prednico, B. B. Glede na pravnomočnost sklepa o izvršbi z dne 10. 12. 2008 in sklepa o nadaljevanju izvršbe zoper novo dolžnico – družbenico B. B. z dne 1. 10. 2010 navedeno ni

dopustno, takšne razloge sta imela možnost uveljavljati dolžnik po sklepu o izvršbi – družba C. d. o. o. v (rednem) ugovoru zoper sklep o izvršbi z dne 10. 12. 2008, oziroma družbenica B. B. v ugovoru zoper sklep o izvršbi po prvem odstavku 56. a člena ZIZ.

- Novela se ZFPPIPP-A v obravnavanem primeru ne uporablja, saj je bila družba C. d. o. o. iz sodnega registra izbrisana dne 20. 4. 2009, spremenjena ureditev pa se uporablja le za družbe, izbrisane po uveljavitvi ZFPPIPP-A, to je po 13. 6. 2009. Na pravni položaj družbenice B. B. tako sprememba določb od šestega do desetega odstavka 442. člena ZFPPIPP in 496. člena ZFPPIPP ni vplivala, kar pomeni, da bi zanjo še vedno veljala prejšnja, ugodnejša ureditev, po kateri so za obveznosti izbrisane družbe odgovarjali le družbeniki, ki so imeli položaj družbenika ob samem izbrisu. Posledično za konkreten primer tudi ni pravno upošteveno, da so bile z novelo ZFPPIPP-A spremenjene določbe šestega do desetega odstavka 442. člena ZFPPIPP in 496. člena ZFPPIPP kasneje razveljavljene.

VSL Sklep II Ip 1461/2022, 20. 12. 2022

56. člen (Ugovor po izteku roka)

- Za presojo o pravilnosti in zakonitosti sklepa o prekinitvi postopka je pravno pomembno, ali je določeno vprašanje prejudicialne narave za konkretni postopek, ali ne. ZIZ omogoča le prekinitvev postopka kot celote, in ne morebiti le prekinitve odločanja o ugovoru dolžnika. Od odločitve o tem, ali upnik zlorablja izvršbo, ni odvisna odločitev o tem, ali izvršba v tem trenutku utemeljeno teče (o tem je s pravnomočnim sklepom o izvršbi na podlagi verodostojne listine namreč odločeno z učinkom res iudicata), temveč bi bila kvečjemu lahko odvisna le odločitev o tem, ali je utemeljen dolžnikov ugovor, ki izvršbi nasprotuje.

VSL Sklep I Ip 508/2023, 5. 7. 2023

- V primeru, če upnik umakne predlog za izvršbo oziroma se odpove pravici do izvršbe, je to lahko kvečjemu razlog za ugovor po izteku roka. Teorija navaja, da gre za samostojni ugovorni razlog, in sicer nepravi opozicijski razlog. Ne nanaša se sicer na samo terjatev, je pa s terjatvijo povezan vsaj posredno, saj se nanaša na zahtevo za njeno sodno varstvo.
- Upnik lahko kadarkoli med postopkom umakne predlog za izvršbo. Sodišče izvršilni postopek ustavi. Umik je procesna izjava volje in učinkuje šele od trenutka, ko prispe na sodišče. Izjava o umiku je procesno dejanje zgolj in samo upnika. Ostali (toženec v pravnem postopku ali dolžnik v izvršilnem postopku) lahko le zatrjujejo, da so nastopila pravno pomembna dejstva, katerih pravna posledica bi morala biti ustavitev postopka, vendar to lahko uveljavljajo le z ustreznim procesnim dejanjem – v izvršilnem postopku z ugovorom.
- Umik izvršilnega predloga, ki pomeni uresničitev upnikove procesne dispozicije, mora biti iz spisa jasno in nedvoumno razviden. Ko je enkrat izjava o umiku pri sodišču dana, namreč učinkuje neposredno in je ni več mogoče preklicati, njena pravna posledica je ustavitev izvršbe in razveljavitev vseh opravljenih izvršilnih dejanj.
- Pogodba o notarski hrambi med deponentom in notarjem ima pravno naravo pogodbe v korist tretjega, zato jo deponent lahko prekliče ali spremeni dokler upravičenec ne izjavi notarju, da pravico sprejema. Upravičenec mora izjavo o sprejemu pravice podati ustno pred notarjem ali pisno, notar pa o potrditvi tega dejstva sestavi notarski zapisnik, ki dokazuje, da je upravičenec sprejel svoje pravice. Teh pravic deponent od trenutka upravičenčevega sprejema dalje ne more več enostransko preklicati. Če je upravičenec navzoč ob prevzemu predmeta v hrambo, se šteje, da je s tem sprejel pravico. To pravno dejstvo potrди notar v notarskem zapisniku o hrambi.
- Ko enkrat upravičenec sprejme pravico iz notarske hrambe (v konkretnem primeru upnica pravico do prejema do dela kupnine za prodani nepremičnini, in sicer s podajo izjave o umiku pri notarju), tega ne more več preklicati. Z izpolnitvijo vseh pogojev notarske hrambe stranke pogodbe o

notarski hrambi (v konkretnem primeru prodajalec in kupca – pritožnika) pridobijo pravico do izročitve pri notarju deponirane listine (v konkretnem primeru umika) upravičeni osebi.

- V obravnavani zadevi gre za specifičen položaj, saj naj bi bil umik na sodišče vložen 10. 10. 2012, pa tedaj v spis dejansko ni prispel. Bremena dokazovanja, ali je bila neka vloga na sodišče dejansko pravno učinkovito vložena ali ne, zato (kljub sicer v izvršilnem postopku prevladujočemu razpravnemu načelu) ni mogoče naložiti strankam postopka, temveč mora navedeno raziskati sodišče samo, tudi ne glede na dokazne predloge strank.

VSL Sklep II Ip 1559/2022, 17. 1. 2023

56.a člen (Ugovor zoper pravno nasledstvo)

- Pogoj iz 24. člena ZIZ je med drugim izpolnjen, če se sodišču predloži „po zakonu overjena zasebna listina“. Ker ZIZ nima posebnih določb o listinah, s katerimi se izkazuje prehod terjatve, je tudi po oceni sodišča druge stopnje treba navedeni pojem razlagati tako, kot to jasneje določa ZPP v 2. točki drugega odstavka 431. člena, to je kot listino, na kateri je po zakonu overjen podpis zavezanca. Overitev vsebine pogodbe o odstopu in overitev tudi podpisa prevzemnika terjatve nista potrebna.
- Sodišče prve stopnje je neutemeljeno štel, da so ugovorne navedbe glede neverodostojnosti podpisa na pogodbi o odstopu v izvršilnem postopku pravno nepomembne. Pri tej presoji namreč ne gre za presojo veljavnosti izvršilnega naslova, ki v izvršilnem postopku ni dopustna. Dolžnica se lahko v okviru edinega ugovornega razloga v tem postopku opre prenosu terjatve z uveljavljanjem neveljavnosti pogodbe o odstopu.

VSL Sklep I Ip 448/2023, 24. 5. 2023

- ZGD-1 sicer v delu, ki ureja prenehanje družbe po skrajšanem postopku, nima določb, ki bi neposredno urejale delitev premoženja, ki je preostalo po prenehanju družbe, vendar slednje ne pomeni, da se premoženje družbe, ki je ostalo po njenem prenehanju po skrajšanem postopku, ne deli med družbenike. To stališče, izraženo tudi v sodni praksi, ima za družbe z omejeno odgovornostjo oporo v 426. členu v zvezi s 522. členom ZGD-1, ki določata, da je sestavni del sklepa o prenehanju družbe po skrajšanem postopku tudi predlog o delitvi premoženja. Tako se premoženje družb, ki prenehajo obstajati na tak način, deli oziroma v primeru zgolj enega družbenika v celoti preide nanj.
- O ugovoru zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novima upnikoma je odločala strokovna sodelavka, za kar obstaja zakonska podlaga v 6. členu ZIZ, ki ureja sestavo sodišča pri odločanju v izvršilnem postopku.

VSL Sklep I Ip 430/2023, 10. 5. 2023

- Člen 24 ZIZ predvideva dva različna dejanska položaja v zvezi z odstopom od načela formalne legalitete v subjektivnem smislu. Tako lahko upnik že v predlogu za izvršbo predlaga dovolitev izvršbe zoper nekoga, ki v izvršilnem naslovu ni označen kot dolžnik (drugi v zvezi s prvim odstavkom 24. člena ZIZ). Sklep o izvršbi se torej v takem primeru ne nanaša na dolžnika po izvršilnem naslovu, temveč na njegovega materialnopravnega naslednika. Le-ta ima posledično kot dolžnik po sklepu o izvršbi možnost vložitve rednega ugovora zoper le-tega in lahko v njem uveljavlja vse ugovorne razloge, ki preprečujejo izvršbo v smislu prvega odstavka 55. člena ZIZ. Drug možen položaj iz člena 24 ZIZ pa je, ko pride do prehoda obveznosti ali predmeta izvršbe (torej do materialnopravnega nasledstva) med samim izvršilnim postopkom in upnik posledično predlaga, da se že dovoljena izvršba nadaljuje zoper novega dolžnika – pravnega naslednika dolžnika po sklepu o izvršbi. Tudi tak novi dolžnik ima pravico do obrambe pred izvršbo, vendar v manjšem obsegu kot prvotni dolžnik po sklepu o izvršbi. Skladno s prvim odstavkom 56.a člena ZIZ lahko tako novi dolžnik vloži ugovor zoper sklep o izvršbi (le) iz razloga, da obveznost ni prešla nanj (12. točka prvega odstavka 55. člena ZIZ), ob pogojih iz 56. člena ZIZ tudi ugovor po

izteku roka (8. točka prvega odstavka 55. člena ZIZ). Drugače pa velja glede drugih ugovornih razlogov, ki preprečujejo izvršbo. Novi dolžnik mora namreč izvršbo prevzeti v tistem stanju, v katerem je, ko sam vstopi v postopek (četrti odstavek 24. člena ZIZ).

- Dolžnik A. A. kot dedič prejšnje dolžnice – družbenice B. B. v okviru ugovora zoper sklep o izvršbi po prvem odstavku 56.a člena ZIZ pravico uveljavljati, da obveznost zapustnice ni prešla nanj, vendar le iz razlogov, kot izhajajo iz prvega odstavka 142. ZD. Ne more pa več sedanji dolžnik – dedič terjatvi nasprotovati po temelju, niti uveljavljati, da terjatev ni mogla preiti od prvotnega dolžnika – izbrisane družbe C. d. o. o. na njeno družbenico in dolžnikovo pravno prednico, B. B. Glede na pravnomočnost sklepa o izvršbi z dne 10. 12. 2008 in sklepa o nadaljevanju izvršbe zoper novo dolžnico – družbenico B. B. z dne 1. 10. 2010 navedeno ni dopustno, takšne razloge sta imela možnost uveljavljati dolžnik po sklepu o izvršbi – družba C. d. o. o. v (rednem) ugovoru zoper sklep o izvršbi z dne 10. 12. 2008, oziroma družbenica B. B. v ugovoru zoper sklep o izvršbi po prvem odstavku 56. a člena ZIZ.
- Novela se ZFPPIPP-A v obravnavanem primeru ne uporablja, saj je bila družba C. d. o. o. iz sodnega registra izbrisana dne 20. 4. 2009, spremenjena ureditev pa se uporablja le za družbe, izbrisane po uveljavitvi ZFPPIPP-A, to je po 13. 6. 2009. Na pravni položaj družbenice B. B. tako sprememba določb od šestega do desetega odstavka 442. člena ZFPPIPP in 496. člena ZFPPIPP ni vplivala, kar pomeni, da bi zanjo še vedno veljala prejšnja, ugodnejša ureditev, po kateri so za obveznosti izbrisane družbe odgovarjali le družbeniki, ki so imeli položaj družbenika ob samem izbrisu. Posledično za konkreten primer tudi ni pravno upoštevno, da so bile z novelo ZFPPIPP-A spremenjene določbe šestega do desetega odstavka 442. člena ZFPPIPP in 496. člena ZFPPIPP kasneje razveljavljene.

VSL Sklep II Ip 1461/2022, 20. 12. 2022

57. člen (Odgovor na ugovor)

- Če se upnikova izjava o umiku nanaša le na dovolilni del sklepa o izvršbi, se uporabi 43. člen ZIZ. Izjava o umiku velja od trenutka, ko je podana, sodišče pa izda sklep o ustavitvi postopka, ki je deklaratorne narave. Upnikova izjava o umiku mora biti jasna in določna in ne sme biti dvoma o njeni vsebini.
- Strogost zahteve po obrazložitvi dolžnikovega ugovora je utemeljena v rednem izvršilnem postopku, ki je namenjen predvsem uveljavitvi upnikovih interesov. Slednji namreč že razpolaga z izvršilnim naslovom, ki dolžniku nalaga izpolnitev obveznosti, o kateri se je lahko dolžnik izjavil v kontradiktornem postopku pridobitve izvršilnega naslova. Izhodišče presoje pa je povsem drugačno v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine, v katerem je fazi dovolitve izvršbe pridružen še postopek za izdajo plačilnega naloga. Pri izvršbi na podlagi verodostojne listine bi zahteva po popolni sklepčnosti ugovora pomenila preveliko neravnotežje strank v korist upnika.
- Upravičenost do povračila stroškov odgovora na ugovor se presoja tudi z vidika obrazloženosti dolžnikovih navedb v ugovoru ter z vidika, ali upnik v odgovoru na ugovor tem navedbam nasprotuje ali ne, ter ali so njegove trditve dejanske ali le materialnopravne narave, pri čemer se določeni stroški lahko izkažejo kot nepotrebni, čeprav jih stranka subjektivno drugače ocenjuje. Če odgovor na ugovor ne prispeva k odločitvi sodišča o ugovoru, stroškov takšnega odgovora ni utemeljeno naložiti v plačilo dolžniku, pa čeprav je bil upniku ugovor poslan v odgovor. Upnik samo zaradi tega še ni pridobil pravice do povrnitve stroškov odgovora na ugovor.

VSL Sklep I Ip 469/2023, 9. 5. 2023

58. člen (Sklep o ugovoru)

59. člen (Pravda ali drug postopek za nedopustnost izvršbe)

60. člen (Obravnavanje nedopustnosti)

61. člen (Ugovor zoper sklep na podlagi verodostojne listine)

1. Splošno

- Višje sodišče se strinja s tožečo stranko in stališčem sodišča prve stopnje, da je osnovni tožbeni zahtevek že postavljen, saj je del predloga za izvršbo. V primeru razveljavitve sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine se namreč predlog za izvršbo obravnava kot tožba, kar v praksi pomeni, da gre za nepopolno tožbo, ki jo je treba dopolniti z ustreznimi dejstvi o obstoju terjatve in dokazi o tem.
- Res pa je, da bi ob delno nejasnih umikih tožbe, v katerih je tožeča stranka pojasnila le, kateri računi in v kakšnem znesku naj bi bili plačani, ter ob tem, da je tožeča stranka navajala tudi, da zahteva plačilo zamudnih obresti od med pravdo plačanih zneskov, sodišče prve stopnje tožečo stranko moralo pozvalo h konkretizaciji tožbenega zahtevka; tako nekonkretiziranega umika tožbe pač ni mogoče obravnavati.

VSL Sklep I Cpg 246/2022, 21. 3. 2023

- Ugovor krajevne nepristojnosti je v postopkih, ki so se začeli s predlogom za izvršbo na podlagi verodostojne listine, mogoče podati samo v ugovoru zoper sklep o izvršbi.
- Postopek odobritve brezplačne pravne pomoči ni razlog za prekinitev postopka po 205. in 206. členu ZPP.

VSL Sodba I Cp 388/2023, 24. 4. 2023

- Odgovornost dedičev za zapustnikove dolgove je solidarna in omejena do višine vrednosti njihovega dednega deleža, ne glede na to, ali je delitev dediščine že izvršena ali ne. Vsak dolžnik solidarne obveznosti odgovarja upniku za celo obveznost in lahko upnik zahteva njeno izpolnitev od kogar hoče, vse dotlej, dokler ni popolnoma izpolnjena. Solidarni dolžniki niso ne nujni ne enotni sosporniki.
- Dolžniki so uveljavljali negativna dejstva, glede katerih jim dokazov ni treba priložiti, zlasti pa so zanikali temelj terjatve, t.j. zanikali so obstoj pogodbe (ki skladno z določili ZIZ sicer tudi ni verodostojna listina), na podlagi katere upnik izterjuje sporno terjatev. S tem so skladno z ustaljeno sodno prakso zadostili zahtevam po vložitvi obrazloženega ugovora zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine.

VSL Sklep I Ip 664/2023, 11. 7. 2023

- V obravnavanem postopku, ki je izšel iz izvršilnega, sporazum o krajevni pristojnosti ni bil sklenjen pred vložitvijo tožbe oziroma predloga za izvršbo. Sporazum pravnih strank je nastal šele med postopkom, in sicer na podlagi odgovora na dopolnitev tožbe, tožničine prve pripravljalne vloge ter toženčeve prve pripravljalne vloge. Zato ne gre za pravočasen sporazum o krajevni pristojnosti, kot ga predvideva 69. člen ZPP in ga torej ni mogoče upoštevati.

VSRS Sklep I R 138/2023, 17. 8. 2023

2. **Obrazloženost ugovora zoper sklep o izvršbi, izdan na podlagi verodostojne listine**

- Odgovornost dedičev za zapustnikove dolgove je solidarna in omejena do višine vrednosti njihovega dednega deleža, ne glede na to, ali je delitev dediščine že izvršena ali ne. Vsak dolžnik solidarne obveznosti odgovarja upniku za celo obveznost in lahko upnik zahteva njeno izpolnitev od kogar hoče, vse dotlej, dokler ni popolnoma izpolnjena. Solidarni dolžniki niso ne nujni ne enotni sosporniki.
- Dolžniki so uveljavljali negativna dejstva, glede katerih jim dokazov ni treba priložiti, zlasti pa so zanikali temelj terjatve, t.j. zanikali so obstoj pogodbe (ki skladno z določili ZIZ sicer tudi ni verodostojna listina), na podlagi katere upnik izterjuje sporno terjatev. S tem so skladno z ustaljeno sodno prakso zadostili zahtevam po vložitvi obrazloženega ugovora zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine.

VSL Sklep I Ip 664/2023, 11. 7. 2023

- Glede na pravilno (in pritožbeno nesporno) ugotovitev sodišča prve stopnje, da dolžnik za svoje navedbe ni predlagal nobenih dokazov in s tem torej ni izpolnil zahteve iz drugega odstavka 61. člena ZIZ (sodišče prve stopnje se je v zvezi s tem sicer napačno sklicevalo na določbo drugega odstavka 53. člena ZIZ v zvezi s prvim odstavkom 61. člena ZIZ), bi moralo višje sodišče ob odločanju o pritožbi na podlagi določbe petega odstavka 62. člena ZIZ sprejeti enako stališče, kot ga je sprejelo sodišče prve stopnje, in izpodbijati sklep glede zavrnitve ugovora v zvezi s plačilom (in izterjavo) zneska 33.224,18 EUR s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi potrditi. Vendar pa so po mnenju višjega sodišča citirane določbe v delu, v katerem določajo, da mora dolžnik, da bi bil njegov ugovor zoper naložitveni del sklepa o izvršbi obrazložen (in posledično tudi utemeljen) za svoje ugovorne navedbe v ugovoru predlagati tudi dokaze, in da mora sodišče ugovor, ki ne izpolnjuje takšnega standarda obrazloženosti, zavrniti, v nasprotju z Ustavo, saj so zaradi bistvene neenakosti položajev upnika in dolžnika kot strank istega izvršilnega postopka in neenakosti dolžnika v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine v primerjavi s položajem toženca v pravnem postopku z njimi dolžniku kršene pravice iz drugega odstavka 14. člena Ustave in 22. člena Ustave.

VSM Sklep II Ip 309/2023, 9. 8. 2023

- Z edino preostalo pritožbeno navedbo, da jo vlaga zaradi nepravilnega ugotavljanja stanja obveznosti, dolžnik ne izpodbija ugotovitve sodišča prve stopnje, da za ugovorne trditve ni ponudil dokazov. Takšen ugovor ni bil obrazložen.

VSC Sklep II Ip 103/2023, 31. 5. 2023, enako VSC Sklep II Ip 93/2023, 24. 5. 2023

3. **Ugovor po roku**

4. **Ugovori meničnih zavezancev - menica**

62. člen (Postopek pri ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine)

1. **Postopek z ugovorom**

- Upošteva se, da tožena stranka ni oporekala trditvi, da je bil tožbeni zahtevak umaknjen po izpolnitvi zahtevka, tožeča stranka pa je izkazala, da je tožbo umaknila takoj po izpolnitvi zahtevka, je tožena stranka upravičena do povrnitve potrebnih stroškov postopka.

VSL Sklep II Cp 482/2023, 17. 8. 2023

- Glede na pravilno (in pritožbeno nesporno) ugotovitev sodišča prve stopnje, da dolžnik za svoje navedbe ni predlagal nobenih dokazov in s tem torej ni izpolnil zahteve iz drugega odstavka 61. člena ZIZ (sodišče prve stopnje se je v zvezi s tem sicer napačno sklicevalo na določbo drugega

odstavka 53. člena ZIZ v zvezi s prvim odstavkom 61. člena ZIZ), bi moralo višje sodišče ob odločanju o pritožbi na podlagi določbe petega odstavka 62. člena ZIZ sprejeti enako stališče, kot ga je sprejelo sodišče prve stopnje, in izpodbijani sklep glede zavrnitve ugovora v zvezi s plačilom (in izterjavo) zneska 33.224,18 EUR s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi potrditi. Vendar pa so po mnenju višjega sodišča citirane določbe v delu, v katerem določajo, da mora dolжник, da bi bil njegov ugovor zoper naložitveni del sklepa o izvršbi obrazložen (in posledično tudi utemeljen) za svoje ugovorne navedbe v ugovoru predlagati tudi dokaze, in da mora sodišče ugovor, ki ne izpolnjuje takšnega standarda obrazloženosti, zavrniti, v nasprotju z Ustavo, saj so zaradi bistvene neenakosti položajev upnika in dolžnika kot strank istega izvršilnega postopka in neenakosti dolžnika v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine v primerjavi s položajem toženca v pravnem postopku z njimi dolžniku kršene pravice iz drugega odstavka 14. člena Ustave in 22. člena Ustave.

VSM Sklep II Ip 309/2023, 9. 8. 2023

- Če se upnikova izjava o umiku nanaša le na dovolilni del sklepa o izvršbi, se uporabi 43. člen ZIZ. Izjava o umiku velja od trenutka, ko je podana, sodišče pa izda sklep o ustavitvi postopka, ki je deklaratorne narave. Upnikova izjava o umiku mora biti jasna in določna in ne sme biti dvoma o njeni vsebini.
- Strogost zahteve po obrazložitvi dolžnikovega ugovora je utemeljena v rednem izvršilnem postopku, ki je namenjen predvsem uveljavitvi upnikovih interesov. Slednji namreč že razpolaga z izvršilnim naslovom, ki dolžniku nalaga izpolnitev obveznosti, o kateri se je lahko dolжник izjavil v kontradiktornem postopku pridobitve izvršilnega naslova. Izhodišče presoje pa je povsem drugačno v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine, v katerem je fazi dovolitve izvršbe pridružen še postopek za izdajo plačilnega naloga. Pri izvršbi na podlagi verodostojne listine bi zahteva po popolni sklepčnosti ugovora pomenila preveliko neravnotežje strank v korist upnika.
- Upravičenost do povračila stroškov odgovora na ugovor se presoja tudi z vidika obrazloženosti dolžnikovih navedb v ugovoru ter z vidika, ali upnik v odgovoru na ugovor tem navedbam nasprotuje ali ne, ter ali so njegove trditve dejanske ali le materialnopravne narave, pri čemer se določeni stroški lahko izkažejo kot nepotrebni, čeprav jih stranka subjektivno drugače ocenjuje. Če odgovor na ugovor ne prispeva k odločitvi sodišča o ugovoru, stroškov takšnega odgovora ni utemeljeno naložiti v plačilo dolžniku, pa čeprav je bil upniku ugovor poslan v odgovor. Upnik samo zaradi tega še ni pridobil pravice do povrnitve stroškov odgovora na ugovor.

VSL Sklep I Ip 469/2023, 9. 5. 2023

- Sklep o dovolitvi izvršbe je bil na podlagi drugega odstavka 62. člena ZIZ v celoti razveljavljen. Zato pa je sodišče prve stopnje ob sprejeti končni odločitvi o glavni stvari z izpodbijano sodbo v njej tudi pravilno ponovno odločilo o potrebnosti in utemeljenosti po tožnici priglašениh stroškov.

VSC Sklep Cp 106/2023, 30. 3. 2023

- Višje sodišče se strinja s tožečo stranko in stališčem sodišča prve stopnje, da je osnovni tožbeni zahtevek že postavljen, saj je del predloga za izvršbo. V primeru razveljavitve sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine se namreč predlog za izvršbo obravnava kot tožba, kar v praksi pomeni, da gre za nepopolno tožbo, ki jo je treba dopolniti z ustreznimi dejstvi o obstoju terjatve in dokazi o tem.
- Res pa je, da bi ob delno nejasnih umikih tožbe, v katerih je tožeča stranka pojasnila le, kateri računi in v kakšnem znesku naj bi bili plačani, ter ob tem, da je tožeča stranka navajala tudi, da zahteva plačilo zamudnih obresti od med pravdo plačanih zneskov, sodišče prve stopnje tožečo stranko moralo pozvalo h konkretizaciji tožbenega zahtevka; tako nekonkretiziranega umika tožbe pač ni mogoče obravnavati.

VSL Sklep I Cpg 246/2022, 21. 3. 2023

- Odločitev temelji na določbi drugega odstavka 62. člena ZIZ, ki med drugim ob odločanju sodišča o ugovoru zoper izdani sklep o izvršbi, določa tudi odločanje sodišča o nadaljevanju postopka v pravdi pred pristojnim sodiščem. V tem primeru torej izvršilno sodišče določi pristojnost drugega sodišča. Okrožno sodišče v Mariboru ni imelo podlage za izrek svoje stvarne nepristojnosti po drugem odstavku 19. člena ZPP, pač pa bi ob predhodnem preizkusu tožbe lahko postopalo le po določbi prvega odstavka 24. člena ZPP.

VSM Sklep I Cp 490/2022, 28. 6. 2022

2. Postopek z ugovorom - menica

3. Sklep o izvršbi izdan na podlagi verodostojne listine kot izvršilni naslov

63. člen (Obnova postopka)

64. člen (Pogoji in rok za ugovor)

65. člen (Sklep o ugovoru)

1. Splošno

- Vrhovno sodišče RS je v podobni zadevi II Ips 52/2022 pojasnilo, da je upošteva ureditve ZIZ v zvezi s tožbo za ugotovitev nedopustnosti izvršbe, podana izjema od obveznega predhodnega postopka. Po drugem odstavku 65. člena ZIZ v zvezi s prvim odstavkom 64. člena ZIZ sodišče zavrne ugovor, s katerim tretji v izvršilnem postopku z verjetnostjo izkaže obstoj pravice na predmetu izvršbe, ki preprečuje izvršbo (ugovor tretjega), če upnik v danem roku izjavi, da ugovoru nasprotuje. Po tretjem odstavku 65. člena ZIZ lahko nato tretji v 30 dneh od pravnomočnosti sklepa o zavrnitvi ugovora začne pravdo za ugotovitev, da izvršba na določen predmet ni dopustna (izločitveno pravdo). Pravnomočni sklep izvršilnega sodišča o zavrnitvi ugovora tretjega je torej procesna predpostavka za vložitev tožbe za nedopustnost izvršbe.

VSL Sklep I Cp 698/2023, 30. 6. 2023

2. Rok za vložitev tožbe na nedopustnost izvršbe

3. Predlog tretjega za odlog izvršbe zaradi vložitve tožbe na nedopustnost

4. Odločitve v pravnem postopku - nedopustnost izvršbe

- Vrhovno sodišče RS je v podobni zadevi II Ips 52/2022 pojasnilo, da je upošteva ureditve ZIZ v zvezi s tožbo za ugotovitev nedopustnosti izvršbe, podana izjema od obveznega predhodnega postopka. Po drugem odstavku 65. člena ZIZ v zvezi s prvim odstavkom 64. člena ZIZ sodišče zavrne ugovor, s katerim tretji v izvršilnem postopku z verjetnostjo izkaže obstoj pravice na predmetu izvršbe, ki preprečuje izvršbo (ugovor tretjega), če upnik v danem roku izjavi, da ugovoru nasprotuje. Po tretjem odstavku 65. člena ZIZ lahko nato tretji v 30 dneh od pravnomočnosti sklepa o zavrnitvi ugovora začne pravdo za ugotovitev, da izvršba na določen predmet ni dopustna (izločitveno pravdo). Pravnomočni sklep izvršilnega sodišča o zavrnitvi ugovora tretjega je torej procesna predpostavka za vložitev tožbe za nedopustnost izvršbe.

VSL Sklep I Cp 698/2023, 30. 6. 2023

- Tožnica, ki na sporni nepremičnini zatrjuje lastninsko pravico do ½, želi – s tožbo na nedopustnost izvršbe – preprečiti izvršbo na svoj solastninski delež. Podlaga tožbe sta 64. in 65. člen ZIZ, ki uspešnost take tožbe pogojujeta z izkazanostjo pravice, ki preprečuje izvršbo. Tožnica, ki izkazuje

obstoj stvarne – lastninske pravice – mora obstoj le-te izkazati. Lastninska pravica tretje osebe se dokazuje z vknjižbo v zemljiški knjigi, v primeru originarnega načina pridobitve lastninske pravice pa z obstojem tistih dejstev, ki so podlaga za originarno pridobitev lastninske pravice. Tožnica zatrjuje na originarni način pridobljeno lastninsko pravico. Poleg tega je tožnica dne 14. 5. 2014 na podlagi sodne poravnave z dne 22. 11. 2013 vložila predlog za vpis lastninske pravice v zemljiško knjigo.

- Toženec, ki ima na sporni nepremičnini – na osnovi sklepa o izvršbi – že od 10. 10. 2005 vpisano hipoteko zaradi izterjave glavnice 456.136,79 EUR, želi doseči poplačilo svoje terjatve s prodajo celotne nepremičnine. Zastavno pravico je pridobil z zaznambo sklepa o izvršbi v zemljiški knjigi – dne 10. 10. 2005. Ker zastavne pravice ni pridobil na pravno poslovni podlagi, se na zemljiškoknjžno stanje in dobro vero ne more sklicevati.
- Toženec v postopku, ki se je vodil na osnovi tožnične tožbe, da je sporna nepremičnina skupno premoženje, ni sodeloval. Z dejstvom, da ta postopek teče, ni bil seznanjen. Ker v takem postopku izdana sodba, enako velja za sodno poravnavo, učinkuje med strankama, ni ovire, da je v tem pravnem postopku sprejeta odločitev drugačna od ugotovitve, ki sta jo tožnica in dolжник dogovorila s sodno poravnavo. Toženca, ki pri sklepanju sodne poravnave ni sodeloval, ugotovitev iz sodne poravnave ne zavezuje. Ne gre za res transacta (308. člen ZPP), saj o zahtevku, kakršen je obravnavni (izločitveni zahtevek), sodna poravnava ni bila sklenjena. Tožencu, ki ima pravni interes za čim večji obseg dolžnikovega premoženja, ni mogoče odreči pravice, da v izvršilnem in tem pravnem postopku uveljavlja, da sporna nepremičnina ni skupno premoženje tožnice in dolžnika. Pritožbeno stališče, da sodna poravnava zaradi svoje stvarno pravne vsebine učinkuje erga omnes, je v nasprotju z materialnim in procesnim pravom. Ker sodna poravnava učinkuje med strankama – je nepomembno, ali oz. do kdaj bi toženec sodno poravnavo lahko izpodbijal s tožbo za razveljavitev sodne poravnave (2. točka drugega odstavka in tretji odstavek 392. člena ZPP, drugi odstavek 393. člena ZPP).
- Spregledanost sporne nepremičnine v sporazumu o delitvi skupnega premoženja je le ena od okoliščin, ki kaže, da sporna nepremičnina ni skupno premoženje. Da sporna nepremičnina ni skupno premoženje, je sodišče prve stopnje sklepalo tudi na osnovi posrednih dokazov. Gre za indice, ki so dokazna dejstva, ki sama po sebi niso pravno relevantna; sodišče jih ugotavlja, ker na njihovi podlagi sklepa o obstoju ali neobstoju pravno relevantnih dejstev. Niso torej dokazi v formalnem ampak v spoznavnem smislu. Iz indicjev, ki jih izpostavlja, je sodišče prve stopnje pravilno sklepalo na pravno odločilno dejstvo, da sporna nepremičnina ni skupno premoženje tožnice in dolžnika. Indično ugotovljeni posredni dokazi, ki utemeljujejo tako sklepanje, v pritožbeni fazi postopka niso sporni.

VSL Sodba II Cp 293/2023, 1. 3. 2023

- Pritožbeno sodišče soglaša z zaključkom sodišča prve stopnje, da dolжник v ugovoru po izteku roka ni navedel dejstev, ki bi se nanašala na samo terjatev, in so nastopila po izvršljivosti naložitvenega dela sklepa o izvršbi (prvi odstavek 56. člena ZIZ), ampak dejstva, ki jih je že oziroma bi jih lahko že navedel v rednem ugovornem sredstvu, ki pa se je zaradi ravnanj dolžnika štelo za umaknjeno. Zato je sodišče prve stopnje dolžnikov ugovor pravilno zavrglo (drugi odstavek 65. člena ZIZ).

VSC Sklep I Ip 149/2023, 13. 7. 2023

- Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da zastavna pravica tožene stranke temelji na pogodbeni podlagi in ni bila pridobljena šele z zaznambo sklepa o izvršbi v zemljiški knjigi. Pravilno je pojasnilo, da pridobitev zastavne pravice na nepremičnini na pogodbeni podlagi učinkuje tudi zoper v zemljiško knjigo nevpisanega (originarnega) solastnika pod pogojem, da je pridobitelj zastavne pravice v dobri veri, in glede na podatke v spisu pravilno ugotovilo, da je tožena stranka navedla in utemeljila, da je bila dobroverna in se je v celoti oprla na javne podatke v zemljiški knjigi, tožnica pa teh navedb sploh ni prerekala ali zatrjevala (in dokazovala)

nasprotno. Sodišče prve stopnje je zato pravilno zaključilo, da ima poplačilna pravica tožene stranke prednost pred s strani tožnice zatrjevano originarno pridobitvijo solastninske pravice.

VSC Sodba Cp 358/2022, 13. 10. 2022

66. člen (Kdaj se ne more zahtevati, da se izvršba izreče za nedopustno)

67. člen (Razlogi za nasprotno izvršbo)

68. člen (Postopek s predlogom za nasprotno izvršbo)

69. člen (Sklep o nasprotni izvršbi)

70. člen (Če nasprotna izvršba ni mogoča)

71. člen (Na predlog dolžnika in po uradni dolžnosti)

1. Splošno

2. Pogoji za odlog izvršbe

3. Odlog iz posebno upravičenih razlogov

- Kot že zgoraj izpostavljeno, pravica do doma ni absolutno varovana in okoliščina, da nepremičnina, ki je predmet prodaje, predstavlja dolžnikov dom, sama po sebi ne zadošča za odlog izvršbe, temveč morajo biti, kot je pravilno obrazložilo sodišče prve stopnje, podane tudi druge izjemne okoliščine, ki utemeljujejo odlog in ki morajo biti takšne narave, da bo začasna odložitev izvršbe lahko dosegla svoj namen. Med takšne okoliščine lahko spada tudi možnost poplačila dolga, na kar se je tako v predlogu za odlog kot v pritožbi skliceval dolžnik, pri čemer pa odlog izvršbe utemeljuje le realna možnost poplačila celotnega dolga v sorazmerno kratkem času, za katerega je dopustno odložiti izvršbo.

VSM Sklep I Ip 326/2023, 14. 7. 2023

- Neutemeljene so pritožbene navedbe, s katerimi dolžnik ponavlja navedbe v predlogu za odlog in izpodbija odločitev sodišča prve stopnje o zavrnitvi predloga za odlog izvršbe. Tudi po presoji pritožbenega sodišča dolžnik ni izkazal pogojev po 1. in 4. točki drugega odstavka 71. člena ZIZ.

VSC Sklep I Ip 113/2023, 5. 7. 2023

- Tudi prihajajoče zimsko obdobje je lahko ob preostalih okoliščinah, ne pa samo zase, eden izmed razlogov za odlog izvršbe po 2. točki drugega odstavka 71. člena ZIZ, čeprav ga zakon izrecno ne omenja.

VSC Sklep I Ip 40/2023, 16. 3. 2023

4. Varščina kot pogoj za odlog

5. Izvršba zaradi varstva in vzgoje otrok

- V korist otroka je, da ima stabilen in predvidljiv režim stikov, ki ni podvržen nepotrebnim spremembam. Na strani staršev je, da storijo vse, kar je v njihovi moči, da ohranjajo način stikov, za katerega je bilo v predhodnih postopkih ugotovljeno, da je v korist otroka.
- Oba od staršev sta dolžna po svojih najboljših močeh poskrbeti za materialno blaginjo otroka pred ostalimi finančnimi obveznostmi. V luči tega institut začasne odredbe o znižanju preživnine ni namenjen temu, da sodišče reagira na vsako, časovno omejeno spremembo okoliščin na strani udeležencev postopka in s tem poseže v pravnomočno odločbo o preživnini. Takojšnje ukrepanje je potrebno le v primerih ogroženosti otroka oziroma le izjemoma, upošteva tudi druge okoliščine, ob celovito in trajnejše poslabšanih materialnih zmožnostih katerega od staršev.

VSL Sklep IV Cp 853/2023, 17. 5. 2023

6. Nedopustnost pogodbenih pogojev

7. Izvršba na dolžnikov dom

- Kot že zgoraj izpostavljeno, pravica do doma ni absolutno varovana in okoliščina, da nepremičnina, ki je predmet prodaje, predstavlja dolžnikov dom, sama po sebi ne zadošča za odlog izvršbe, temveč morajo biti, kot je pravilno obrazložilo sodišče prve stopnje, podane tudi druge izjemne okoliščine, ki utemeljujejo odlog in ki morajo biti takšne narave, da bo začasna odložitev izvršbe lahko dosegla svoj namen. Med takšne okoliščine lahko spada tudi možnost poplačila dolga, na kar se je tako v predlogu za odlog kot v pritožbi skliceval dolžnik, pri čemer pa odlog izvršbe utemeljuje le realna možnost poplačila celotnega dolga v sorazmerno kratkem času, za katerega je dopustno odložiti izvršbo.

VSM Sklep I Ip 326/2023, 14. 7. 2023

- Tudi prihajajoče zimsko obdobje je lahko ob preostalih okoliščinah, ne pa samo zase, eden izmed razlogov za odlog izvršbe po 2. točki drugega odstavka 71. člena ZIZ, čeprav ga zakon izrecno ne omenja.

VSC Sklep I Ip 40/2023, 16. 3. 2023

8. Odlog v postopku začasne odredbe

72. člen (Na predlog upnika)

1. Splošno
2. Odlog premičninske izvršbe

73. člen (Na predlog tretjega)

1. Splošno
2. Varščina

74. člen (Čas, za katerega se izvršba odlaga)

75. člen (Nadaljevanje odložene izvršbe)

76. člen (Ustavitev izvršbe)

1. Splošno

- Sodišče prve stopnje v dani situaciji ni imelo podlage za ustavitev izvršilnega postopka po uradni dolžnosti in to ne glede na določbe ZOKIPOSR o prevzemu dolga. Tretji odstavek 17. člena ZOKIPOSR sicer res določa, da se z uveljavitvijo tega zakona šteje, da je Republika Slovenija prevzela dolg odgovornega družbenika do upnikov iz 6. točke 2. člena tega zakona pod pogoji, ki jih za prevzem dolga določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja, in da je upnik v prevzem dolga privolil ter da so prenehala vsa zavarovanja dolga. Navedena določba pa ima zgolj materialnopravne učinke in ne predpisuje posledic le-teh na začete postopke izvršbe zoper odgovorne družbenike. Kakšen procesnopravni vpliv ima navedeni prevzem dolga na postopek izvršbe, ni določeno tudi v nobeni drugi določbi ZOKIPOSR.

VSM Sklep II Ip 577/2022, 9. 2. 2023

- V primeru, če upnik umakne predlog za izvršbo oziroma se odpove pravici do izvršbe, je to lahko kvečjemu razlog za ugovor po izteku roka. Teorija navaja, da gre za samostojni ugovorni razlog, in sicer nepravi opozicijski razlog. Ne nanaša se sicer na samo terjatev, je pa s terjatvijo povezan vsaj posredno, saj se nanaša na zahtevo za njeno sodno varstvo.
- Upnik lahko kadarkoli med postopkom umakne predlog za izvršbo. Sodišče izvršilni postopek ustavi. Umik je procesna izjava volje in učinkuje šele od trenutka, ko prispe na sodišče. Izjava o umiku je procesno dejanje zgolj in samo upnika. Ostali (toženec v pravnem postopku ali dolžnik v izvršilnem postopku) lahko le zatrjujejo, da so nastopila pravno pomembna dejstva, katerih pravna posledica bi morala biti ustavitev postopka, vendar to lahko uveljavljajo le z ustreznim procesnim dejanjem – v izvršilnem postopku z ugovorom.
- Umik izvršilnega predloga, ki pomeni uresničitev upnikove procesne dispozicije, mora biti iz spisa jasno in nedvoumno razviden. Ko je enkrat izjava o umiku pri sodišču dana, namreč učinkuje

neposredno in je ni več mogoče preklicati, njena pravna posledica je ustavitev izvršbe in razveljavitev vseh opravljenih izvršilnih dejanj.

- Pogodba o notarski hrambi med deponentom in notarjem ima pravno naravo pogodbe v korist tretjega, zato jo deponent lahko prekliče ali spremeni dokler upravičenec ne izjavi notarju, da pravico sprejema. Upravičenec mora izjavo o sprejemu pravice podati ustno pred notarjem ali pisno, notar pa o potrditvi tega dejstva sestavi notarski zapisnik, ki dokazuje, da je upravičenec sprejel svoje pravice. Teh pravic deponent od trenutka upravičenčevega sprejema dalje ne more več enostransko preklicati. Če je upravičenec navzoč ob prevzemu predmeta v hrambo, se šteje, da je s tem sprejel pravico. To pravno dejstvo potrdi notar v notarskem zapisniku o hrambi.
- Ko enkrat upravičenec sprejme pravico iz notarske hrambe (v konkretnem primeru upnica pravico do prejema do dela kupnine za prodani nepremičnini, in sicer s podajo izjave o umiku pri notarju), tega ne more več preklicati. Z izpolnitvijo vseh pogojev notarske hrambe stranke pogodbe o notarski hrambi (v konkretnem primeru prodajalec in kupca – pritožnika) pridobijo pravico do izročitve pri notarju deponirane listine (v konkretnem primeru umika) upravičeni osebi.
- V obravnavani zadevi gre za specifičen položaj, saj naj bi bil umik na sodišče vložen 10. 10. 2012, pa tedaj v spis dejansko ni prispel. Bremena dokazovanja, ali je bila neka vloga na sodišče dejansko pravno učinkovito vložena ali ne, zato (kljub sicer v izvršilnem postopku prevladujočemu razpravnemu načelu) ni mogoče naložiti strankam postopka, temveč mora navedeno raziskati sodišče samo, tudi ne glede na dokazne predloge strank.

VSL Sklep II Ip 1559/2022, 17. 1. 2023

2. Ustavitev v zvezi s postopki zavarovanja

77. člen (Če je v predlogu navedeno, kje so stvari)

- Geografska razčlenitev tega spora o pristojnosti narekuje odločitev, da je za odločanje v tej zadevi krajevno pristojno Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu.

VSRS Sklep I R 79/2023, 7. 6. 2023

78. člen (Če v predlogu ni navedeno, kje so stvari)

79. člen (Predmeti, izvzeti iz izvršbe)

- Dolžnik je navedel določene razloge, ki bi lahko opravičevali izvzem osebnega vozila iz stečajne mase (pogosti obiski zdravnika zaradi slabega zdravstvenega stanja), vendar so ostale podane navedbe tudi v pritožbenem postopku na pavšalni ravni, predvsem pa jih dolžnik ni z ničemer dokazal. Čeprav se je dolžnik že predhodno skliceval na slabo zdravstveno stanje, za njegovo potrditev tekom postopka ni predložil ne zdravstvene ne kakršnekoli druge dokumentacije. Drugačnih okoliščin, zaradi katerih bi bil izvzem osebnega vozila iz stečajne mase nujno potreben, pa dolžnik tudi v pritožbenem postopku ni navedel.
- Pri sprejemu odločitve glede izločitve osebnega vozila iz stečajne mase je potrebno upoštevati tudi interes in pravico upnikov, da pridejo do poplčila svojih terjatev. Upoštevajoč vrednost vozila je za zagotovitev najboljših pogojev za poplačilo upnikov smotrno, da se ne izvzame iz stečajne mase, saj je po oceni višjega sodišča utemeljeno pričakovanje, da bo prišlo s prodajo vozila do povečanja stečajne mase, ki se bo pomembno odrazila v premoženjski sferi upnikov.

VSL Sklep Cst 179/2023, 4. 7. 2023

- Tudi če bi bilo mogoče pritrčiti sodišču prve stopnje, da vrednost vozila morda res ni neznatna, pa ni mogoče soglašati z njegovim zaključkom, da že samo zato, ker bo zaradi njegove prodaje morda prišlo do poplačila (vsaj) stroškov stečajnega postopka, izvzem vozila iz stečajne mase ni upravičen. V skladu s prvo točko drugega odstavka 389. člena ZFPPIPP so iz stečajne mase v postopku osebnega stečaja izvzeti predmeti, ki so izvzeti iz izvršbe po 79. členu ZIZ (predmeti, ki so dolžniku, ki opravlja javno službo ali znanstveno, umetniško ali drugo delo kot poklic, nujno potrebni za opravljanje njegovega dela). Res je, da v navedenem členu izvzete osebnega vozila ni navedeno, vendar pa se v skladu s stališčem višjega sodišča (VSL Cst 50/2012) kljub temu iz stečajne mase lahko izvzame vozilo, če za to obstajajo utemeljeni razlogi in če se zagotovijo najugodnejši pogoji za poplačilo upnikov. V obravnavani zadevi je višje sodišče pri odločitvi med drugim upoštevalo, da ne obstaja realna možnost, da bi bili zaradi prodaje avtomobila upniki boljše oziroma sploh kakorkoli poplačani ter tudi to, da bi kupnino bremenili tudi stroški za prodajo avtomobila.

VSL Sklep Cst 22/2023, 24. 1. 2023

80. člen (Omejitve izvršbe proti pravnim osebam, podjetniku in zasebniku)

- Sodišče lahko zavrne dokazne predloge, ki so nesubstancirani, dokaze, s katerimi naj bi se ugotavljala dejstva, ki niso pravno relevantna, dejstva, ki niso predmet dokazovanja, prekludirane dokaze, prav tako ni dolžno izvesti dokazov za ugotovitev dejstva, ki je že dokazano ali dokazov, ki so popolnoma neprimerni za ugotovitev določenega dejstva.
- Trditveno in dokazno breme, da so določene stvari nujno potrebne za opravljanje dolžnikove dejavnosti, je na dolžniku. V primeru izvzema predmetov oziroma omejitev izvršbe po 80. členu ZIZ gre za izjemo od splošnega pravila in te je potrebno po splošnem razlagalnem pravilu vedno razlagati ozko, omejujoče. Ker tožnik ni izkazal, da je vozilo predstavljalo sredstvo, s katerim je opravljal poslovno dejavnost oz. tega ni izkazal za svojo partnerko, so pritožbene navedbe, da je bil rubež na vozilo iz tega razloga nedovoljen, neutemeljene.
- Delna ustavitev izvršbe (za zneske, ki jih je tožnik že plačal) ne pomeni ovire za opravljanje izvršbe, prav tako obročno odplačevanje dolga ni razlog za odlog izvršbe, zato je bil rubež zakonito opravljen.
- Tožnik je sam povzročil, da pomočnika izvršitelja, ki sta opravljala rubež, nista mogla ugotoviti, ali ima tožnik v lasti še druge predmete, ki bi bili po vrednosti bližje vrednosti terjatve, saj vstopa v stanovanje ni dovolil.

VSL Sodba II Cp 914/2023, 7. 7. 2023

81. člen (Izvršilna dejanja)

82. člen (Obvestilo o rubežu)

83. člen (Predmet rubeža)

84. člen (Obseg rubeža)

- Na podlagi 84.a člena ZIZ ima prostovoljna izpolnitev izvršitelju značaj sodnega pologa, kar ob upoštevanju prvega odstavka 306. člena Obligacijskega zakonika (OZ) pomeni, da je dolžnik v plačani višini v trenutku plačila izvršitelju prost obveznosti, zaradi izterjave katerih se na podlagi

sklepa o izvršbi vodi izvršba. Izvršba za izterjavo plačane obveznosti ni več dopustna in se, enako kot to na primer velja pri plačilu v okviru oprave izvršbe na dolžnikova denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet ali izvršbe na dolžnikovo plačo in druge stalne prejemke, tudi v primeru prostovoljnega plačila dolžnika izvršitelju izvršba v tem delu že v trenutku plačila šteje za ustavljeno. Sklep sodišča o ustavitvi izvršbe je zato zgolj ugotovitvene narave.

- Nadaljnji izvršilni stroški, ki upniku nastanejo tekom izvršilnega postopka, postanejo predmet izvršbe šele, ko o njih na zahtevo upnika odloči sodišče in jih upniku prizna (ter dolžniku naloži v plačilo). Pred izdajo takšnega sklepa dolžnik teh stroškov še ni dolžan plačati upniku, upnik pa od njega vse do poteka roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti tudi ne more zahtevati njihovega plačila.
- Četudi dolžnik pred izdajo sklepa, s katerim mu sodišče naloži plačilo nadaljnjih izvršilnih stroškov upnika, teh stroškov še ni dolžan plačati, pa ni ovire, da dolžnik izvršitelju v naprej ne izroči zneska, namenjenega poplačilu morebitnih nadaljnjih izvršilnih stroškov, ki jih bo sodišče upniku priznalo še v nadaljevanju postopka. Tudi v takšnem primeru mora upnik te stroške pravočasno priglasiti (peti in osmi odstavek 38. člena ZIZ), sodišče pa mora o utemeljenosti upnikove zahteve odločiti, in sicer tako, da stroške v delu, v katerem znesek, ki ga je izvršitelju nakazal dolžnik, zadošča za njihovo plačilo, zgolj odmeri oziroma upniku prizna, v morebitnem preostanku pa jih tudi naloži v plačilo dolžniku. Šele pravnomočni sklep, s katerim sodišče odloči o utemeljenosti priglasenih stroškov upnika (glede katerih je dolžnik že založil znesek za njihovo plačilo), je namreč podlaga, da sme izvršitelj upniku izročiti znesek za poplačilo teh stroškov (šesti odstavek 63. člena Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja) oziroma si iz njega poplačati svoje terjatve do upnika, ki temeljijo na dokončnem obračunu (tretji odstavek 38.c člena ZIZ, četrti odstavek 62. člena Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja).
- Po spremembi OT, ki velja od 4. 6. 2022 dalje, je namreč v tarifni številki 31, ki celovito ureja plačilo storitev odvetnika v postopkih izvršbe in zavarovanja, drugače kot je to veljalo po prej veljavni tar. št. 27, pod točko 9 izrecno predpisana nagrada za "druge vloge". Med takšne vloge je treba šteti vse vloge, ki jih ni mogoče uvrstiti med vloge iz točk 1 do 8 tar. št. 31 OT, to pa so prav neobrazložene vloge. Nagrada za "druge obrazložene vloge" je namreč predpisana v tar. št. 31/8. Upnik ima zato pravico do povrnitve stroškov, ki so mu nastali s plačilom nagrade odvetnika v zvezi s sestavo neobrazložene vloge, seveda pod pogojem, da je bila vloga potrebna za postopek. Kot takšno pa je vsekakor treba šteti vlogo, s katero upnik priglasil stroške, nastale z delom izvršitelja. Kot utemeljeno opozarja pritožba, namreč upnik, ki stroškov ne priglasil v roku, določenem v osmem odstavku 38. člena ZIZ, pravico do njihovega plačila izgubi, saj se mu ti ne priznajo.

VSM Sklep I Ip 226/2023, 20. 7. 2023

- Med strankama ni sporno, da je dolžnik 16. 1. 2023 izvršitelju nakazal 150,00 EUR, 17. 1. 2023 pa še 60,00 EUR, to pa izhaja tudi iz potrdil o izvršenem plačilu, ki jih je pritožbi priložil dolžnik, prav tako pa tudi iz obvestil izvršitelja, ki se nahajajo v spisu. Vendar pa je pri presoji, katere terjatve so bile z navedenimi plačili plačane, treba upoštevati, da ima plačilo, ki ga dolžnik med postopkom opravi izvršitelju, značaj sodnega pologa (84.a člen ZIZ), kar ob upoštevanju prvega odstavka 306. člena OZ pomeni, da je dolžnik v plačani višini v trenutku plačila izvršitelju prost obveznosti, zaradi izterjave katerih se na podlagi sklepa o izvršbi vodi izvršba. Če plačilo ne zadošča za poravnavo vseh obveznosti do upnika, se delno plačilo upošteva v skladu z 287. in 288. členom OZ, tako da se z njim najprej poplačajo v izvršilnem postopku nastali stroški s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi (v vrstnem redu zapadlosti), nato v izvršilnem naslovu določeni stroški s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi, nato zakonske zamudne obresti od glavnice in končno glavnica.

VSM Sklep I Ip 262/2023, 5. 7. 2023

84.a člen (Učinki rubeža gotovine in prostovoljnega plačila)

85. člen (Hramba zarubljenih stvari)

86. člen (Prepoved razpolaganja z zarubljenimi stvarmi)

87. člen (Pridobitev zastavne pravice)

88. člen (Neuspešen ali neizveden rubež)

- Pritožbeni očitki o zmotni ugotovitvi dejanskega stanja je utemeljen. Upnik je v pritožbi izkazal, da je pravočasno odgovoril na poziv, saj je iz spisa razvidno, da je upnik sklep sodišča prve stopnje o pozivu z dne 11. 1. 2023 prejel 23. 1. 2023, vlogo z dne 7. 2. 2023 pa je poslal pravočasno v roku 15 dni, saj jo je poslal po pošti priporočeno 7. 2. 2023 (prvi in drugi odstavek 112. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ). Glede na navedeno je sodišče prve stopnje v izpodbijanem sklepu zmotno ugotovilo, da upnik po pozivu sodišča s sklepom z dne 9. 5. 2022 ni sporočil ničesar.

VSC Sklep I Ip 101/2023, 16. 5. 2023

89. člen (Cenitev)

90. člen (Rubežni in cenilni zapisnik)

91. člen (Zaznamba namesto rubeža)

92. člen (Čas prodaje)

93. člen (Način prodaje)

93.a člen (Spletni iskalnik prodaj premičnin)

Ni relevantne sodne prakse.

94. člen (Prodajna cena)

95. člen (Ustavitev izvršbe)

- Kakor pravilno opozarjata tudi dolžnika, je sodišče prve stopnje v 2. točki sklepa VL 70347/2017 z dne 3. 5. 2021, ki je postal pravnomočen dne 19. 8. 2021, že pravnomočno odločilo o vračilu posameznih premičnin dolžnici.
- Izpodbijani sklep tudi ne vsebuje nikakršnih razlogov, ki bi vsebinsko utemeljili odločitev v izreku. Pri tem je dodati, da pojasnilo sodišča prve stopnje, da je skladno z napotili sodišča druge stopnje v zadevi I Ip 258/2021 z dne 19. 8. 2021 naložilo A. A., da izroči v neposredno posest še premičnine, ki so našete v izreku izpodbijanega sklepa, ne zadosti standardu obrazložene odločbe, saj je potrebno vsebinsko pojasniti razloge, ki so botrovali k temu, da se je izročitev premičnin naložila konkretnemu udeležencu hrambe.

VSC Sklep I Ip 33/2023, 16. 3. 2023

96. člen (Obveznosti in pravice kupca in izvršitelja)

97. člen (Če je en sam upnik)

98. člen (Če je več upnikov)

99. člen (Uporaba določb o izvršbi na nepremičnine)

100. člen (Krajevna pristojnost)

101. člen (Prejemki, ki so izvzeti iz izvršbe)

- Tudi v kolikor bi torej bilo mogoče pritrditi stališču sodišča prve stopnje, da prihranki na transakcijskem računu dolžnice spadajo v stečajno maso, pa glede na to, da ZFPPIPP na uporabo določbe 137. člena ZIZ izrecno ne napotuje in tudi dolžnica nanjo ni bila izrecno opozorjena, ta ne more predstavljati podlage za izdajo izpodbijanega sklepa.

VSL Sklep Cst 139/2023, 8. 6. 2023

102. člen (Omejitve izvršbe)

- Ker gre za subrogacijo zavarovalnice, je obveznost zapadla z dnem, ko je tožnica (zavarovalnica) neposrednemu oškodovancu izplačala zavarovalnino.

VSL Sodba II Cp 916/2023, 7. 8. 2023

102.a člen (Nadomestilo izvrševalca sklepa o izvršbi)

103. člen (Davki in prispevki, izvzeti iz izvršbe)

104. člen (Način izvršbe)

- Rubež je opravljen z dnem, ko je sklep o rubežu vročen dolžnikovemu dolžniku. To pomeni, da bi sodišče prve stopnje z vročitvijo pravnomočnega sklepa o rubežu na podlagi verodostojne listine dolžnikovemu dolžniku s svojo oblastno funkcijo prepovedalo tujemu subjektu določena pravna dejanja. Dejansko bi na ozemlju tuje države izvajalo svojo sodno oblast.

VSC Sklep II Ip 87/2023, 24. 5. 2023

105. člen (Obseg izvršbe)

106. člen (Občasne dajatve)

- Sodišče prve stopnje je ravnalo pravilno, ko je izvršbo za izterjavo preživninskih terjatev, ki bodo zapadle v obdobju naslednjih dveh let od vložitve predloga za izvršbo (prvi odstavek 106. člena ZIZ), dovolilo le v višini, ki nedvoumno izhaja iz predlogu za izvršbo predloženih izvršilnih naslovov (tj. sklepa II N 172/2019 in obvestila o uskladitvi preživnine z dne 31. 1. 2022), in sicer za 157,35 EUR mesečno, ne pa tudi v delu, v katerem je upnik zahteval izterjavo preživnine v višini "kot bo usklajena na podlagi novega obvestila CSD". Četudi je v sklepu II N 172/2019 določeno, da je dolžnik dolžan plačevati preživnino v valoriziranih zneskih, ki bodo določeni v vsakokratnem obvestilu CSD, terjatev upnika v zvezi z zneski valorizirane preživnine, katerih višina bo določena šele v prihodnosti, v presežku nad zneskom 157,35 EUR ob izdaji sklepa o izvršbi ni bila določljiva. Sklep II N 172/2019 zato kljub takšni določbi ne predstavlja primernega izvršilnega naslova za izterjavo bodoče v (morebitnem) višjem znesku določene preživnine, ampak, skupaj z obvestilom CSD z dne 31. 1. 2022, zgolj izvršilni naslov za izterjavo mesečne preživnine v višini 157,35 EUR. Izvršilno sodišče pa izvršbe tudi ne sme dovoliti za izterjavo nedoločene terjatve, katere višina je odvisna od dejstva, ki bo nastopilo šele v prihodnosti. Upnik bo izvršilni naslov za izterjavo razlike med zneskom 157,35 EUR in morebitnim višjim zneskom na novo valorizirane preživnine, ki bo izhajala iz novega obvestila CSD, pridobil šele po izdaji takšnega obvestila. Šele takrat bo na podlagi novega obvestila CSD in sklepa II N 172/2019 lahko določno opredelil višino dolgovane preživnine in podal določen predlog za izterjavo preživninskih terjatev v višini razlike med na novo določenim zneskom valorizirane preživnine in zneskom mesečne preživnine 157,35 EUR, za izterjavo katerega je izvršba dovoljena že v tem postopku.

VSM Sklep I Ip 170/2023, 28. 6. 2023

107. člen (Učinek)

- Rubež je opravljen z dnem, ko je sklep o rubežu vročen dolžnikovemu dolžniku. To pomeni, da bi sodišče prve stopnje z vročitvijo pravnomočnega sklepa o rubežu na podlagi verodostojne listine dolžnikovemu dolžniku s svojo oblastno funkcijo prepovedalo tujemu subjektu določena pravna dejanja. Dejansko bi na ozemlju tuje države izvajalo svojo sodno oblast.

VSC Sklep II Ip 87/2023, 24. 5. 2023

108. člen (Rubež terjatve iz vrednostnega papirja)

109. člen (Zastavna pravica na obrestih)

Ni relevantne sodne prakse.

110. člen (Vrstni red)

111. člen (Izjava dolžnikovega dolžnika)

112. člen (Odgovornost dolžnikovega dolžnika)

113. člen (Rubež terjatve, zavarovane z zastavno pravico, ki je vpisana v zemljiški knjigi)

114. člen (Vrsta prenosa)

115. člen (Sklep o prenosu)

116. člen (Posebni pogoji za prenos nedeljive terjatve)

117. člen (Kdaj je prenos opravljen)

118. člen (Obveznosti dolžnika in upnika)

119. člen (Položitev terjatve pri sodišču)

120. člen (Pravice upnika)

121. člen (Prenos v izterjavo terjatve, vpisane v zemljiški knjigi)

122. člen (Če je obveznost dolžnikovega dolžnika pogojena z izročitvijo stvari)

123. člen (Obvestilo o tožbi za izterjavo prenesene terjatve)

124. člen (Zamuda pri izterjavi prenesene terjatve)

125. člen (Poplačilo upnika)

126. člen (Izterjava zneska, ki presega upnikovo terjatev)

Ni relevantne sodne prakse.

127. člen (Prenos namesto plačila)

128. člen (Uporaba določb tega poglavja)

129. člen (Sklep o izvršbi)

130. člen (Povečanje plače)

Ni relevantne sodne prakse.

131. člen (Če ima več oseb pravico do preživitve)

Ni relevantne sodne prakse.

132. člen (Kraj plačila)

133. člen (Prenehanje delovnega razmerja)

133.a člen (Ustavitev izvršbe)

134. člen (Odgovornost za opuščeno odtegnitev in izplačilo zapadlih zneskov)

- Glede na očitno nepravilne predložene podatke dolžnikovega dolžnika o dolžnikovi plači, je takšno situacijo mogoče enačiti s tistimi, v katerih dolžnikovi dolžniki z upnikom in sodiščem ne sodelujejo in ne predložijo podatkov o dolžnikovi plači, na podlagi katerih bi upnik lahko pravilno izračunal višino obveznosti dolžnikovega dolžnika po 134. členu ZIZ. Upošteva se navedeno in dejstvo, da kljub zatrjevani zmožnosti plačila dolžnika iz naslova njegove plače (356,93 EUR neto za polovični delovni čas) upnica od njega oziroma dolžnikovega dolžnika še ni prejela nobenega poplačila, je torej upnica v obravnavanem primeru po oceni pritožbenega sodišča zadostila svojemu trditvenemu in dokaznemu bremenu za izdajo sklepa po 134. členu ZIZ.

VSK Sklep I Ip 156/2023, 6. 7. 2023

- Glede na relevantno trditev o prejemanju minimalne plače bi moral dolžnik ponuditi dokaze za celotno obdobje od prejema sklepa o izvršbi v izvrševanje 23. 6. 2020 dalje, kar ni storil.

VSC Sklep II Ip 71/2023, 13. 4. 2023

135. člen (Upravna izplačilna prepoved)

136. člen (Uporaba določb tega poglavja)

137. člen (Omejitev izvršbe)

- Tudi v kolikor bi torej bilo mogoče pritrditi stališču sodišča prve stopnje, da prihranki na transakcijskem računu dolžnice spadajo v stečajno maso, pa glede na to, da ZFPPIPP na uporabo določbe 137. člena ZIZ izrecno ne napotuje in tudi dolžnica nanjo ni bila izrecno opozorjena, ta ne more predstavljati podlage za izdajo izpodbijanega sklepa.

VSL Sklep Cst 139/2023, 8. 6. 2023

138. člen (Sklep o izvršbi)

139. člen (Izvršba na sredstva v tuji valuti)

141. člen (Način poplčila terjatev)

1. Splošno
2. Odlog izvršbe na dolžnikova denarna sredstva pri organizaciji za plačilni promet

142. člen (Izvršba na hranilno vlogo)

Ni relevantne sodne prakse.

143. člen (Občasne dajatve)

144. člen (Vrstni red poravnave terjatev s posameznih računov)

145. člen (Izvršba na več dolžnikovih računov)

146. člen (Izvršba proti solidarnemu dolžniku)

147. člen (Odgovornost organizacije za plačilni promet)

148. člen (Gospodarske zadeve)

Ni relevantne sodne prakse.

149. člen (Izvršba na sredstva države, samoupravnih lokalnih skupnosti in javnih zavodov)

150. člen (Prenos pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi)

151. člen (Izvršba na več dolžnikovih računov)

Ni relevantne sodne prakse.

152. člen (Krajevna pristojnost)

Ni relevantne sodne prakse.

153. člen (Način izvršbe)

154. člen (Učinek prenosa)

155. člen (Če dolžnikova terjatev še ni zapadla; tožba proti dolžnikovemu dolžniku)

156. člen (Uporaba določb o izvršbi na denarno terjatev)

157. člen (Izročitev premičnin v hrambo)

158. člen (Prodaja stvari in poplačilo upnika)

159. člen (Izročitev upniku)

Ni relevantne sodne prakse.

160. člen (Prodaja)

Ni relevantne sodne prakse.

161. člen (Uporaba določb o izvršbi na nepremičnine)

Ni relevantne sodne prakse.

162. člen (Krajevna pristojnost)

163. člen (Način izvršbe)

- Sodišče sodi, da ima pravni učinek prepovedi (v tem primeru prepoved razpolaganja) zgolj sama sodna odločba (ta prepoved pa je v tem primeru že prenehala), ne pa vpis podatka o obstoju take sodne odločbe v register znamk, ki tretje s tem dejstvom zgolj seznanja.
- Sodišče poudarja, da iz povzetega besedila četrtega odstavka 108. člena ZIL-1 izhaja, da registrski organ v postopku vpisa spremembe imetnika v register ne presoja veljavnosti pravne podlage za prenos pravice in niti, ali je bila pogodba realizirana ali razdrta. Presoja zgolj to, ali obstaja ustrezna pravna podlaga, po kateri je po zakonu dopustno v registru vpisati novega imetnika znamke. Da veljavnost pravne podlage za prenos pravice in izpolnitev obveznosti iz pogodbe, s katero se znamka prenaša (kot predhodno pravno vprašanje), ne moreta biti predmet preizkusa v postopku vpisa spremembe imetnika znamke v register, izhaja predvsem iz dejstva, da vpis spremembe imetnika znamke v register ni konstitutivne narave. Take učinke vpisa bi moral namreč zakon izrecno določiti, kot je to storil v prvem odstavku 76. člena ZIL-1 za samo registracijo znamke, ne pa tudi za druge vpise v register. Ker vpis spremembe imetnika znamke nima konstitutivnega učinka, pa organ z izvedbo vpisa ne odloči o tem, da je (z njegovim vpisom) prišlo do prenosa znamke, ampak na podlagi listine iz četrtega odstavka 108. člena ZIL-1 zgolj vnese spremembo imetnika v register.

UPRS Sodba I U 1511/2021-110, 26. 1. 2022

163.a člen (Krajevna pristojnost)

163.b člen (Vpis sklepa o izvršbi)

163.c člen (Izvršba za izterjavo denarne terjatve)

163.č člen (Izvršba za izročitev vrednostnih papirjev)

Ni relevantne sodne prakse.

164. člen (Krajevna pristojnost)

165. člen (Način izvršbe)

166. člen (Krajevna pristojnost)

167. člen (Izvršilna dejanja)

- Ker je cenitev nepremičnine opravljena s strani sodnega cenilca obligatorno procesno dejanja v postopku izvršbe na nepremičnine, so stroški, ki nastanejo z delom sodnega cenilca, potrebni za izvršbo.

VSC Sklep I Ip 114/2023, 8. 6. 2023

168. člen (Dokaz o dolžnikovi lastnini)

1. Splošno

- Ustaljeno stališče sodne prakse je, da gre v primerih prodajnih pogodb, sklenjenih na podlagi določb SZ, za originarno pridobitev lastninske pravice. Za originarno pridobitev lastninske pravice je značilno, da se pravica pridobi neodvisno od volje (dosedanjega) imetnika. To pomeni, da pridobitelj pridobi lastninsko pravico, čeprav lastnik ni izrazil volje (opravi pravnega posla) z namenom, da bi na pridobitelja prenesel to pravico. Tudi Vrhovno sodišče je že pojasnilo, da je v primeru pogodb, sklenjenih na podlagi določb SZ, prodajalec že s sklenitvijo prodajne pogodbe izgubil lastninsko pravico (in posest) na prodanih nepremičninah.

VSL Sklep I Cpg 173/2023, 30. 5. 2023

2. Dolžnik ni vpisan kot lastnik nepremičnine

3. Nepremičnina ni vpisana v zemljiško knjigo

169. člen (Izvršba na druga sredstva ali na drugo nepremičnino)

1. Splošno

- Dolžnik spregleda, da gre za postopek zavarovanja in ne izvršbe. Kot že pojasnjeno zgoraj, se postopek zavarovanja zaključi z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini v zavarovanje denarne terjatve upnika. V postopku izvršbe pa temu dejanju šele sledijo izvršilna dejanja oprave izvršbe z namenom prisilne izterjave terjatve. Zgolj odložitvi teh dejanj (opravi izvršbe) je namenjen institut odloga izvršbe, saj se odloži prisilna izterjava. V primeru odloga zavarovanja, ko upnik ne bi pridobil zastavne pravice na nepremičnini v zavarovanje svoje denarne terjatve in bi bil s tem v negotovosti glede možnosti prisilne izterjave v bodočnosti, bi bil v celoti izjalovljen namen zavarovanja oziroma namen tega instituta.

VSM Sklep I Ip 416/2023, 23. 8. 2023

- Izvršba se vodi zaradi izterjave nedenarne terjatve in denarne terjatve, pri čemer je bila za izterjavo denarnega dela obveznosti izvršba dovoljena na dolžnikovo nepremičnino. Ob tem je bila v zemljiški knjigi pomotoma, zaradi napačnega obvestila sodišča prve stopnje in v nasprotju s predlogom za izvršbo in sklepom o izvršbi sicer res opravljena zaznamba sklepa o izvršbi in vknjižena hipoteka v višini ocenjene vrednosti nedenarnega dela terjatve, čeprav se s hipoteko

skladno s pravno teorijo lahko zavarujejo le terjatve, katerih predmet je plačilo denarnega zneska. Ker pa je napačno obvestilo zemljiški knjigi izdalo izvršilno sodišče, pri dolžnikovem opozarjanju na to napako ni mogoče govoriti o zahtevi za odpravo nepravilnosti pri opravljanju izvršbe, saj je že po zakonski diktaciji s to zahtevo mogoče uveljavljati le nepravilnosti, ki jih storijo neposredni izvrševalci sklepa o izvršbi (izvršitelj, delodajalec, organizacija za plačilni promet..., torej subjekt izven sodišča), medtem ko so za nepravilnosti, ki jih stori sodišče, strankam na voljo pravna sredstva.

- Uveljavljanje napak pri zaznambi sklepa o izvršbi in na njej temelječe hipoteke v fazi ugovora po izteku roka ne predstavlja pravno upoštevnega ugovornega razloga, temveč bi moral dolжник napačen zemljiškoknjižni vpis izpodbijati s pravnimi sredstvi v zemljiškoknjižnem postopku.
- Slediti tudi ni mogoče zahtevam, da bi moralo sodišče glede na izpolnitev pretežnega dela obveznosti spremeniti znesek terjatve, ki je ob zaznambi sklepa o izvršbi vpisan v zemljiški knjigi. Izvedba take spremembe v zemljiški knjigi ob obstoječi zakonodaji namreč ni mogoča, saj ne Stvarnopravni zakonik ne Zakon o zemljiški knjigi ne poznata instituta spremembe hipoteke, obstoječe vrste vpisa pa tudi smiselno niso primerne za vpis navedenih sprememb. Zaznamba sklepa o izvršbi in na njeni podlagi vpisana hipoteka tako v zemljiški knjigi v nespremenjeni obliki ostaneta vpisani do dokončnega, celotnega poplačila terjatve.
- S potekom obdobja, za katerega je bil predlagan odlog, je tudi pravni interes dolžnika za doseg drugačne odločitve (to je za odlog izvršbe) prenehal in dolжник ugodnejše odločitve ne more več doseči.

VSL Sklep I Ip 563/2023, 30. 5. 2023

- Če zapadlost terjatve ni jasno razvidna iz zapisnika sodne poravnave, jo mora upnik dokazati z javno listino, po zakonu overjeno zasebno listino ali s pravnomočno odločbo, izdano v pravnem postopku. Dolжник je v ugovoru (in sedaj tudi v pritožbi) utemeljeno uveljavljal, da upnik predlogu za izvršbo nobene od naštetih listin v dokaz predčasne zapadlosti celotne ostale terjatve že v aprilu 2017 ni priložil. Iz spisa izhaja, da navedenega prav tako ni storil niti v odgovoru na ugovor.
- Res je sicer, da je bil dolжник po sodni poravnavi zadnji obrok dolžan plačati najkasneje do 20. 12. 2017. Drži torej, da je ob vložitvi izvršilnega predloga, dne 26. 8. 2022, celotna terjatev, torej tudi zadnji obrok, ki je po sodni poravnavi zapadel 20. 12. 2017, že zapadla v plačilo. Vendar pa to v ničemer ne spremeni dejstva, da je sodišče prve stopnje kot datum zapadlosti celotne preostale terjatve štelo 10. 4. 2017 in posledično v svojem obračunu terjatve na dan 26. 8. 2022 kot začetek teka zakonskih zamudnih obresti od celotne ostale še neplačane glavnice 22.650,00 EUR upoštevalo datum 11. 4. 2017, to je prvi naslednji dan po tem, ko naj bi zapadla v plačilo celotna ostala še neplačana glavnica. Ugotovitev dneva zamude s plačilom celotne še dolgovane glavnice je torej sodišče prve stopnje vezalo na datum predčasne zapadlosti zaradi nepravočasnega plačila celotnega prvega obroka, čeprav upnik takšne predčasne zapadlosti celotne ostale terjatve ni dokazal na zahtevani način iz drugega oziroma tretjega odstavka 20. člena ZIZ.
- Pritožba je utemeljena tudi, kolikor se nanaša na odločitev o predlogu za omejitev izvršbe le na denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet. Sodišče prve stopnje je sicer pravilno pojasnilo, da je trditveno in dokazno breme o tem, da je predlagana omejitev izvršbe utemeljena, na dolžniku. Prav tako se višje sodišče strinja, da dolжник v obravnavni zadevi v samem predlogu za omejitev temu bremenu ni zadostil. Ni namreč dokazal, da bi bil upnik v enem letu od izdaje sklepa o predlogu lahko poplačan že zgolj z navedenim izvršilnim sredstvom, kar bi bil pogoj za ugoditev predlogu. Le to je namreč pravno relevantno za odločitev o predlogu za omejitev izvršbe na denarna sredstva in ne tudi okoliščina, ali več dovoljenih izvršilnih sredstev povzroča zmedo pri izvrševalcih, kot zmotno meni dolжник.
- Delodajalec bi denarna sredstva, ki so sedaj pri njem zadržana zaradi dovoljene izvršbe na plačo, če izvršba s tem izvršilnim sredstvom ne bi bila dovoljena, prenakazal na dolžnikov transakcijski račun. To pa pomeni, da bi se na dobroimetje iz naslova prejemkov iz delovnega razmerja, s strani

delodajalca nakazanega na dolžnikov transakcijski račun, lahko poseglo v okviru v obravnavni zadevi prav tako dovoljene izvršbe na denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet, na katero je dolžnik predlagal, da se izvršba omeji.

VSL Sklep II Ip 1504/2022, 13. 12. 2022

2. Izvršba na nepremičnino, ki je dolžnikov dom

170. člen (Zaznamba izvršbe)

171. člen (Pristop k izvršbi)

- Na pravilnost sprejete odločitve ne vpliva pritožbeno sklicevanje dolžnika na 25. člen Ustave RS. Smisel te določbe je, da zagotavlja pravico do pravnega sredstva zoper odločbe, s katerimi se odloča o pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih posameznika in da lahko posameznik z vložitvijo pravnega sredstva učinkovito brani svoje pravne koristi. Navedeni člen Ustave torej zagotavlja meritorno (vsebinsko) oceno pravilnosti prvostopenjske oblastne odločitve. I S sklepom o pristopu predmetnega izvršilnega postopka, ki je v teku na nepremičnini dolžnika, k drugemu izvršilnemu postopku, ki je bil v teku na isti nepremičnini že pred tem (I 217/2016), ni bilo odločeno o dolžnikovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih, ampak o procesnih vprašanjih v zvezi z vodenjem postopka izvršbe na nepremičnini. Gre za specifičen način združitve postopkov izvršbe, katerih predmet sta isti nepremičnini, ki jo utemeljujejo razlogi ekonomičnosti in hitrosti postopka. Na ta način se namreč prepreči podvajanje izvršilnih dejanj kot so npr. cenitev in dražba nepremičnin (171. člen ZIZ). Takšna ureditev pa izhaja tudi iz izhodišča, da je ista nepremičnina v izvršilnem postopku lahko prodana le enkrat, zaradi česar je smiselno, da se po dovolitvi izvršbe na nepremičnino izvršilna dejanja, ki so namenjena prodaji nepremičnine, v vseh postopkih, v katerih je dovoljena izvršba na isto nepremičnino, opravijo le enkrat. Z odločitvijo sodišča prve stopnje o pristopu ni bilo v ničemer poseženo v dolžnikove ustavno varovane pravice, dolžnik pa bo imel v nadaljevanju postopka, ki se bo vodil v zvezi s prodajo njegovih nepremičnin, neodvisno od sprejete odločitve o pristopu možnost, da bo v skladu z določbami ZIZ z vložitvijo ustreznih pravnih sredstev zoper odločbe sodišča, s katerimi bo odločeno o njegovih pravicah ali dolžnostih, učinkovito branil in varoval svoje pravne interese.

VSM Sklep I Ip 436/2023, 19. 9. 2023

171.a člen (Prodaja nepremičnine kot celote)

172. člen (Poplačilo zastavnega upnika in upnika zemljiškega dolga)

172.a člen (Oklic imetniku zemljiškega pisma)

173. člen (Prenehanje zastavne pravice in zemljiškega dolga)

174. člen (Služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena)

175. člen (Najemno in zakupno razmerje)

176. člen (Ogled nepremičnine)

177. člen (Nepremičnine izvzete iz izvršbe)

- Pri uveljavljanju nedopustnosti izvršbe na kmetijska zemljišča in gospodarska poslopja kmeta mora dolžnik določno opredeliti kmetijska zemljišča, ki so mu potrebna za preživljanje, kaj na njih prideluje oziroma zakaj so mu potrebna, konkretizirati mora prihodek, ki ga pridobiva iz kmetijske dejavnosti, in druge lastne prihodke ter prihodke družinskih članov, vse te trditve pa tudi dokazno podpreti. Trditveno in dokazno breme zajema tudi dejstva, iz katerih izhaja, da je opravljanje dejavnosti dolžniku tudi potrebno za njegovo preživljanje.

VSL Sklep I Ip 690/2023, 18. 8. 2023

- 177. člen ZIZ ščiti preživljanje dolžnika, ki opravlja kmetijsko dejavnost, in ne dejavnosti same. Zato v primeru ugovora nedopustnosti izvršbe na določene nepremičnine ne zadostujejo zgolj trditve o potrebnosti nepremičnin za opravljanje kmetijske dejavnosti, temveč trditveno in dokazno breme zajema tudi dejstva, iz katerih izhaja, da je opravljanje dejavnosti dolžniku tudi potrebno za njegovo preživljanje. Tako je sicer res logično, da je za opravljanje govedoreje potreben hlev, vendar pa iz tega dejstva še ne izhaja, da je govedoreja dolžnici potrebna za preživljanje. Prav tako ne zadostuje, da kmetija funkcionira oziroma kmetijska dejavnost sama poteka. Pri ugotavljanju nujnosti preživljanja v razmerju do dolžnika se dalje lahko upošteva le osebe, ki jih je dolžnik po zakonu dolžan preživljati.

VSL Sklep I Ip 249/2023, 18. 4. 2023

178. člen (Način ugotovitve vrednosti)

1. Splošno

- Dolžnik zgolj z lastnimi navedbami podanega cenitvenega poročila cenilca kmetijske stroke, ki je strokovnjak s svojega področja in je strokovno usposobljen za izdelavo cenitvenega poročila, ne more izpodbiti.

VSC Sklep I Ip 155/2023, 26. 7. 2023

Izvršba

- Sodišče druge stopnje prav tako ugotavlja, da se postavlja dvom glede dolžničinega interesa za nižjo ocenjeno vrednost nepremičnine, saj ta tudi pomeni nižjo pričakovano kupnino in s tem manjši obseg poplačila dolga.

VSM Sklep I Ip 287/2023, 10. 7. 2023

- Ker je cenitev nepremičnine opravljena s strani sodnega cenilca obligatorno procesno dejanja v postopku izvršbe na nepremičnine, so stroški, ki nastanejo z delom sodnega cenilca, potrebni za izvršbo.

VSC Sklep I Ip 114/2023, 8. 6. 2023

- Sodišče prve stopnje je najverjetneje spregledalo že izdani sklep o stroških sodne cenilke za cenitev z dne 21. 12. 2022, ki ga je izdalo v nekoč vodilni zadevi VL 29439/2021 (ustavljena s sklepom z dne 17. 8. 2021) s pristopljenimi zadevami VL 37038/2021 (obravnavana zadeva), VL 49941/2021, VL 21236/2022. Sklep je že pravnomočen. To je ugotovilo tudi sodišče prve stopnje, ki je v elektronskem vpisniku ob izpodbijanem sklepu zaznamovalo, da gre za napačen sklep o stroških cenilke.

VSC Sklep II Ip 95/2023, 24. 5. 2023

2. Ponovna ugotovitev vrednosti nepremičnine

179. člen (Sklep o ugotovitvi vrednosti)

180. člen (Ustavitev izvršbe po predlogu)

181. člen (Odredba o prodaji)

181.a člen (Spletni iskalnik prodaj nepremičnin)

Ni relevantne sodne prakse.

182. člen (Predkupna in odkupna pravica)

183. člen (Način prodaje)

184. člen (Pogoji za prodajo)

- Kot je pojasnilo že sodišče prve stopnje, rok, v katerem mora kupec položiti kupnino, ne sme biti daljši od šestih mesecev od dneva prodaje, ne glede na to, ali plačuje kupnino naenkrat ali v obrokih (drugi odstavek 184 člena ZIZ). Sodišče prve stopnje rok za položitev kupnine sicer lahko določi glede na okoliščine primera, vendar je zakonsko omejeno z rokom šestih mesecev od dneva prodaje. Ta rok je maksimalni rok, ki ga sodišče sme določiti za plačilo kupnine in ga ni mogoče podaljšati. Ker je bil kupki s sklepom z dne 13. 6. 2022 odobren že maksimalni rok za položitev kupnine, ki se je iztekel 3. 12. 2022, je odločitev sodišča prve stopnje o zavrnitvi prošnje za ponovno podaljšanje roka za položitev kupnine še za nadaljnjih 45 dni oziroma do 15. 1. 2023 pravilna in zakonita.

VSM Sklep II Ip 365/2023, 28. 6. 2023

185. člen (Položitev varščine)

186. člen (Če je pri prodaji navzoč en sam ponudnik)

187. člen (Kdo ne more biti kupec)

188. člen (Prodajna cena)

188.a člen (Spletna javna dražba)

189. člen (Prodajni narok in domik)

189.a člen (Prodaja z zavezujočim zbiranjem ponudb)

Ni relevantne sodne prakse.

190. člen (Domik pri prodaji z neposredno pogodbo)

191. člen (Položitev kupnine)

- Kot je pojasnilo že sodišče prve stopnje, rok, v katerem mora kupec položiti kupnino, ne sme biti daljši od šestih mesecev od dneva prodaje, ne glede na to, ali plačuje kupnino naenkrat ali v obrokih (drugi odstavek 184 člena ZIZ). Sodišče prve stopnje rok za položitev kupnine sicer lahko določi glede na okoliščine primera, vendar je zakonsko omejeno z rokom šestih mesecev od dneva prodaje. Ta rok je maksimalni rok, ki ga sodišče sme določiti za plačilo kupnine in ga ni mogoče podaljšati. Ker je bil kupki s sklepom z dne 13. 6. 2022 odobren že maksimalni rok za položitev kupnine, ki se je iztekel 3. 12. 2022, je odločitev sodišča prve stopnje o zavrnitvi prošnje za ponovno podaljšanje roka za položitev kupnine še za nadaljnjih 45 dni oziroma do 15. 1. 2023 pravilna in zakonita.

VSM Sklep II Ip 365/2023, 28. 6. 2023

192. člen (Izročitev nepremičnine kupcu)

193. člen (Varstvo kupčevih pravic)

194. člen (Ustavitev izvršbe)

195. člen (Kdaj se poplačajo)

196. člen (Kateri upniki se poplačajo)

197. člen (Prednost pri poplačilu)

- Pritožbeno sodišče dolžnikoma uvodoma pojasnjuje, da jima sodišče prve stopnje v točkah III in IV izreka izpodbijanega sklepa ni naložilo plačila davka, ampak je odločilo, da se tam navedeni zneski davkov poplačajo iz kupnine dobljene s prodajo nepremičnine, kar je v skladu z 2. točko prvega odstavka 197. člena ZIZ. Navedene zneske bo po pravnomočnosti izpodbijanega sklepa poravnalo sodišče, kot izhaja iz točke VII izreka.
- Glede pritožbenih navedb o izločitvi ostalih upnikov pa pritožbeno sodišče ugotavlja, da jih v obravnavani zadevi ni mogoče poplačati, saj kupnina za to ne zadošča.

VSM Sklep I Ip 294/2023, 13. 7. 2023

- V korist otroka je, da ima stabilen in predvidljiv režim stikov, ki ni podvržen nepotrebni spremembam. Na strani staršev je, da storijo vse, kar je v njihovi moči, da ohranjajo način stikov, za katerega je bilo v predhodnih postopkih ugotovljeno, da je v korist otroka.
- Oba od staršev sta dolžna po svojih najboljših močeh poskrbeti za materialno blaginjo otroka pred ostalimi finančnimi obveznostmi. V luči tega institut začasne odredbe o znižanju preživnine ni namenjen temu, da sodišče reagira na vsako, časovno omejeno spremembo okoliščin na strani udeležencev postopka in s tem poseže v pravnomočno odločbo o preživnini. Takojšnje ukrepanje je potrebno le v primerih ogroženosti otroka oziroma le izjemoma, upošteva tudi druge okoliščine, ob celovito in trajnejše poslabšanih materialnih zmožnostih katerega od staršev.

VSL Sklep IV Cp 853/2023, 17. 5. 2023

198. člen (Vrstni red drugih terjatev)

- Pritožbeno sodišče dolžnikoma uvodoma pojasnjuje, da jima sodišče prve stopnje v točkah III in IV izreka izpodbijanega sklepa ni naložilo plačila davka, ampak je odločilo, da se tam navedeni zneski davkov poplačajo iz kupnine dobljene s prodajo nepremičnine, kar je v skladu z 2. točko prvega odstavka 197. člena ZIZ. Navedene zneske bo po pravnomočnosti izpodbijanega sklepa poravnalo sodišče, kot izhaja iz točke VII izreka.
- Glede pritožbenih navedb o izločitvi ostalih upnikov pa pritožbeno sodišče ugotavlja, da jih v obravnavani zadevi ni mogoče poplačati, saj kupnina za to ne zadošča.

VSM Sklep I Ip 294/2023, 13. 7. 2023

199. člen (Nadomestila za osebne služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena)

Ni relevantne sodne prakse.

200. člen (Sorazmerno poplačilo terjatev)

200.a člen (Poplačilo upnika, ki je kupec nepremičnine)

- Pritožbeno sodišče dolžnikoma uvodoma pojasnjuje, da jima sodišče prve stopnje v točkah III in IV izreka izpodbijanega sklepa ni naložilo plačila davka, ampak je odločilo, da se tam navedeni zneski davkov poplačajo iz kupnine dobljene s prodajo nepremičnine, kar je v skladu z 2. točko prvega odstavka 197. člena ZIZ. Navedene zneske bo po pravomočnosti izpodbijanega sklepa poravnalo sodišče, kot izhaja iz točke VII izreka.
- Glede pritožbenih navedb o izločitvi ostalih upnikov pa pritožbeno sodišče ugotavlja, da jih v obravnavani zadevi ni mogoče poplačati, saj kupnina za to ne zadošča.

VSM Sklep I Ip 294/2023, 13. 7. 2023

- Pogodba pa samo zaradi tega, ker ne ureja metode za določitev vrednosti nepremičnine v primeru prodaje, oziroma za primer, da prodaja ni možna, in ker ne ureja položaja, ki se ni zgodil, to je, da bi bila vrednost nepremičnine višja od vrednosti terjatve, ni nična. Po 88. členu Obligacijskega zakonika (v nadaljevanju OZ) zaradi ničnosti kakšnega pogodbenega določila ni nična tudi sama pogodba, če lahko obstane brez ničnega določila in če to določilo ni bilo ne pogodbeni pogoj ne odločilen nagib, zaradi katerega je bila pogodba sklenjena. Prav za tak primer gre v predmetni zadevi. Namen (in tudi odločilen nagib za sklenitev) Lizing pogodbe je bilo financiranje nakupa nepremičnin, pogodba lahko obstane ne glede nato, da nekatera vprašanja niso bila urejena. Če določena vprašanja niso urejena, to pomeni, da je treba razložiti vsebino posameznih pogodbenih določb ali pa je treba neposredno uporabiti določbe zakona. Ob upoštevanju določb OZ in splošnih razlagalnih pravil (skladnost s pravnimi načeli, razlaga v korist stranke, ki pogodbe ni pripravila, razlaga v korist šibkejše stranke) se mora vrednost nepremičnin upoštevati v vsakem primeru (tudi če ne pride do prodaje), njihova vrednost pa mora biti ugotovljena na za lizingojemalca najbolj ugoden način, seveda ob upoštevanju objektivnih tržnih pogojev.

VSK Sodba Cpg 16/2023, 9. 3. 2023

200.b člen (Povezane osebe)

201. člen (Izpodbijanje terjatev)

202. člen (Napotitev na pravdo)

203. člen (Nezapadla terjatev)

204. člen (Nezapadla terjatev občasnih prejemkov)

205. člen (Pogojna terjatev)

206. člen (Predznamba zastavne pravice in zaznamba spora)

Ni relevantne sodne prakse.

207. člen (Razdelitveni narok)

208. člen (Sklep o poplačilu)

209. člen (Izbris pravic in bremen)

210. člen (Dolžnikova pravica na prodanem stanovanju)

211. člen (Uporaba določb tega poglavja, če nepremičnina ni vpisana v zemljiško knjigo)

211.a člen (Izvršba na stavbno pravico)

Ni relevantne sodne prakse.

212. člen (Sodni penali)

- Pooblastilo strokovnemu sodelavcu, da po odredbi sodnika vodi narok, še ne pomeni, da lahko na podlagi tako izvedenega naroka potem končno odločitev o zadevi sprejme sodnik, ki na naroku ni bil navzoč, saj na tak način ni mogoče udejaniti načela neposrednosti oziroma na tak način tega načela ni dopustno prebiti. Ker je torej izpodbijano odločitev sprejela sodnica, ki na naroku za obravnavo predloga za določitev sodnih penalov, na katerem je strokovna sodelavka opravljala ogled in izvajala dokaze, ni sodelovala in tam niti ni bila prisotna, je prišlo do kršitve načela

neposrednosti, na kar utemeljeno opozarja dolžnica v pritožbi, hkrati pa je sklep zaradi opisane napačne sestave sodišča pri odločanju obremenjen tudi s kršitvijo določb postopka iz 1. točke drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ.

VSL Sklep I Ip 1405/2022, 24. 5. 2023

213. člen (Krajevna pristojnost)

214. člen (Če so stvari pri dolžniku ali pri kom drugem)

- Če iz izvršilnega naslova izhaja, da mora dolžnik poleg izročitve stvari opraviti še določena dejanja, kot je na primer (de)montiranje ali pakiranje stvari, ali pa, kot v zadevnem primeru, da mora stvar prepeljati k upniku, gre pri tem za drugo, dodatno in drugačno obveznost od izročitve premičnine, in sicer za "obveznost kaj storiti", ki je predmet urejanja v drugem, 17. poglavju ZIZ. Takšno izvršbo bo upnik, če bo zanjo imel podlago v izvršilnem naslovu, lahko dosegel s kumulacijo obeh pravkar opisanih izvršilnih sredstev v predlogu za izvršbo.
- Prvostopenjsko sodišče je toženkino dopustitev, da sme stroj ostati pri njej, izenačilo s sklenitvijo shranjevalne pogodbe. Vendar ima to dvojje za odtonek različno pravno kvaliteto, pravno dejstvo navedene toženkine dopustitve pa je sicer podobno, vendar ne isto kot pravna dejstva, ki morajo biti vsa podana za nastanek shranjevalne pogodbe. Sodišče prve stopnje je s tem, da je toženka izrecno priznala samo prvo od navedenih dejstev, nepravilno štelo, da je priznala tudi vsa druga.

VSL Sklep I Cpg 558/2022, 10. 5. 2023

215. člen (Če stvari niso bile najdene ne pri dolžniku ne pri kom drugem)

216. člen (Če so stvari pri dolžniku ali pri kom drugem)

217. člen (Če stvari niso bile najdene ne pri dolžniku ne pri kom drugem)

Ni relevantne sodne prakse.

218. člen (Če stvari ni bilo mogoče kupiti niti drugje)

Ni relevantne sodne prakse.

219. člen (Pravica do odškodnine)

220. člen (Krajevna pristojnost)

221. člen (Način izvršbe)

222. člen (Odstranitev premičnin)

223. člen (Prodaja premičnih stvari)

224. člen (Krajevna pristojnost)

224.a člen (Sodelovanje izvršitelja)

- Tudi nova tekoča pravda, ki jo zatrjuje dolžnik, nima učinka preprečitve izvršbe, ampak je lahko ob izpolnjevanju zakonskih pogojev le razlog za morebitni odlog izvršbe. Enako velja za trditve glede nastanka škode v posledici oprave neposrednih izvršilnih dejanj. Upničina pravica do izvršbe v okviru pravice do sodnega varstva utemeljuje poseg v dolžnikovo premoženjsko sfero, četudi pri tem pride do določene škode.

VSM Sklep I Ip 790/2022, 5. 1. 2023

225. člen (Dejanje, ki ga lahko opravi tudi kdo drug)

- Tudi nova tekoča pravda, ki jo zatrjuje dolžnik, nima učinka preprečitve izvršbe, ampak je lahko ob izpolnjevanju zakonskih pogojev le razlog za morebitni odlog izvršbe. Enako velja za trditve glede nastanka škode v posledici oprave neposrednih izvršilnih dejanj. Upničina pravica do izvršbe v okviru pravice do sodnega varstva utemeljuje poseg v dolžnikovo premoženjsko sfero, četudi pri tem pride do določene škode.

VSM Sklep I Ip 790/2022, 5. 1. 2023

- Če iz izvršilnega naslova izhaja, da mora dolžnik poleg izročitve stvari opraviti še določena dejanja, kot je na primer (de)montiranje ali pakiranje stvari, ali pa, kot v zadevnem primeru, da mora stvar prepeljati k upniku, gre pri tem za drugo, dodatno in drugačno obveznost od izročitve premičnine, in sicer za "obveznost kaj storiti", ki je predmet urejanja v drugem, 17. poglavju ZIZ. Takšno izvršbo bo upnik, če bo zanjo imel podlago v izvršilnem naslovu, lahko dosegel s kumulacijo obeh pravkar opisanih izvršilnih sredstev v predlogu za izvršbo.
- Prvostopenjsko sodišče je toženkino dopustitev, da sme stroj ostati pri njej, izenačilo s sklenitvijo shranjevalne pogodbe. Vendar ima to dvoje za odtенок različno pravno kvaliteto, pravno dejstvo navedene toženkine dopustitve pa je sicer podobno, vendar ne isto kot pravna dejstva, ki morajo biti vsa podana za nastanek shranjevalne pogodbe. Sodišče prve stopnje je s tem, da je toženka izrecno priznala samo prvo od navedenih dejstev, nepravilno štelo, da je priznala tudi vsa druga.

VSL Sklep I Cpg 558/2022, 10. 5. 2023

226. člen (Dejanje, ki ga more opraviti le dolžnik)

- Metodološko napačen je tudi pristop sodišča prve stopnje, ki je želelo lastno razlago podkrepiti s sklicevanjem na razlago sodne prakse in sicer zato, ker bi moralo najprej preveriti najnovejšo razlago, torej tiste, ki so časovno najbližje času odločanja sodišča prve stopnje. Tako kot mora zakonodajalec upoštevati ustavno načelo prilagajanja zakonodaje družbenim razmeram, morajo tudi sodišča upoštevati, da se spreminja razlaga v sodni praksi, zato je potrebno utemeljevati razlago z najnovejšimi stališči. Zapisano velja tudi za stališča, ki se ponujajo v strokovni literaturi. Prav za področje UZO je najnovejša literatura ponudila nova izhodišča razlage. Ker glede poznavanja materialnega prava velja načelo, da ga morajo sodišča poznati po uradni dolžnosti, se od njih utemeljeno pričakuje, da te razvojne usmeritve spremljajo in poznajo in, če se z njimi ne strinjamo, da navedejo razloge. To pa so tudi zahteve, ki jih na sodišča naslavlja ustavna pravica do obrazložene sodne odločbe, predvsem pa prepoved sodniške samovolje. Sodišče druge stopnje zato meni, da so materialnopravne predpostavke v primerih, ko upnik predlaga izdajo začasne odredbe, s katero želi začasno urediti sporno pravno razmerje (terjatev) tri in sicer: obstoj ali verjeten nastanek terjatve; ena izmed alternativno določenih predpostavk iz druge ali tretje alineje drugega odstavka; ter t.i. reverzibilnost. Glede slednje je pravna podlaga razlaga v skladu z Ustavo (precedenčni učinek iz citiranega ustavno odločbe glede predpostavke reverzibilnosti), za preostale pa 272. člen ZIZ.
- Sodišče druge stopnje ne pritrjuje razlagi sodišča prve stopnje, da je že zaradi "neprimerne in nezakonitega sredstva zavarovanja", kar pomeni zaradi neustrezno oblikovanega predloga, ki mora vsebovati tudi sredstvo izvršbe, potrebno predlog zavreči in se pri tem sklicuje na razlago v teoriji in sodni praksi. Sodišče druge stopnje tudi v tem delu ugotavlja, da sodišče prve stopnje uporablja literaturo in sodno prakso, staro več kot dvajset let (delo M. Šipec in soavtorji je izšlo v letu 2001; najmlajši judikat je iz leta 2009). Primarni formalni viri so vendarle praviloma zakoni, v obravnavanem primeru najprej ZIZ (15. člen) in nato ZPP. Sodišče druge stopnje zakonske podlage za razlago, kot jo je sprejelo sodišče prve stopnje, ni našlo. Res je nekoč ZPP vseboval določbo drugega odstavka 108. člena ZPP: "Ne glede na določbe prejšnjega odstavka sodišče nerazumljivo ali nepopolno vlogo zavrže, če jo je vložil odvetnik.", ki pa je bila z odločbo Ustavnega sodišča, z učinkom od 25.6.2010 naprej, razveljavljena. Razlog, ki ga je torej sodišče prve stopnje navedlo (neprimerno ali nezakonito sredstvo zavarovanja) in opredelilo kot "vsebinsko nepopoln" ni razlog za zavrženje predloga, temveč ga je potrebno obravnavati kot nepopolno vlogo, kar pa zahteva ravnanje po sedaj veljavnem 108. členu ZPP.

VSM Sklep I Cp 515/2023, 18. 7. 2023

- Četudi bi bilo srečanje na A. res naključno, pa ni nobenega dvoma, da je nasprotni udeleženec s tem, ko je predlagateljici z A. sledil na avtobusno postajo (in nato še celo na dva avtobusa, saj je morala predlagateljica prestopiti, da je prišla z A. domov), namerno in vedoma kršil izrečeno prepoved.
- Pravno nepomembna je okoliščina, da naj bi predlagateljica izjavila, da izrek denarne kazni ni v njenem interesu.

VSL Sklep IV Cp 1438/2023, 18. 8. 2023

- Sodišče se mora v svoji odločbi opredeliti o navedbah strank - kadar so te skope in pavšalne, tudi od sodišča ni mogoče pričakovati, da se o takih navedbah obširno opredeljuje. Obrazložitev sodišča je torej odvisna zlasti od trditvene in dokazne podlage strank postopka.
- Pri presoji denarne kazni ni odločilna oziroma najbolj bistvena sorazmernost z vrednostjo upnikove nederarne terjatve, temveč mora denarna kazen biti primerno visoka tako, da bo dolžnika dejansko motivirala k izpolnitvi nederarne obveznosti.

VSL Sklep I Ip 685/2023, 11. 7. 2023

- S sklepom je sodišče prve stopnje zaradi neizpolnitve nedenarne obveznosti sklenilo, da se v sklepu o izvršbi določena denarna kazen izterja po uradni dolžnosti, dolžniku pa je določilo nov rok za izpolnitev in mu hkrati tudi določilo novo, višjo denarno kazen (226. člen ZIZ). Sodišče je nato upnika pozvalo k izjavi, ali je dolžnik nedenarno obveznost izpolnil, upnik pa je sodišče obvestil, da do izpolnitve še ni prišlo. Upnikovo vlogo je sodišče vročilo dolžniku in ga pozvalo k izjavi in izkazu, ali je nedenarno obveznost izpolnil, ter ga opozorilo na posledice neizpolnitve obveznosti oziroma na posledice, če se na poziv ne bo odzval. Dolžnik na poziv sodišča ni odgovoril, zato je sodišče skladno s predhodnim opozorilom izdalo izpodbijani sklep, v katerem je štelo, da obveznost ni bila izpolnjena, posledično je zato odločilo, da bo po uradni dolžnosti opravilo izvršbo na podlagi sklepa o izrečeni denarni kazni. Hkrati je dolžniku določilo nov rok za izpolnitev obveznosti in izreklo novo, višjo denarno kazen za primer, če niti v novem roku obveznosti ne bo izpolnil.
- Dolžnik v pritožbi navaja, da je bilo njegovo zdravstveno stanje od 16. 7. 2022 dalje slabo. Tega dne je bil hospitaliziran zaradi možganske kapi, potek zdravljenja in obravnave izhaja iz predloženega odpustnega pisma UKC Ljubljana. Od konca hospitalizacije dalje je dolžnik neprekinjeno v bolniškem staležu in nezmožen opravljati delo. Zaradi posledic možganske kapi je nepokreten in potrebuje stalno pomoč in nego. Iz teh razlogov se dolžnik ni mogel odzvati na pisanje sodišča, iz istih razlogov pa trenutno tudi ni sposoben opravljati nobenih obveznosti, ki mu jih nalaga sodišče.
- Take dolžnikove navedbe je šteti kot dovoljene pritožbene novote, saj gre za dejstva in trditve, ki jih do sedaj v postopku brez svoje krivde še ni mogel podati. Višje sodišče se do teh navedb in predloženih dokazov ob pritožbeni presoji pravilnosti izpodbijanega sklepa samo ne more prvič opredeljevati, bi pa lahko bile pravno odločilne za presojo izpolnjenosti pogojev za izdajo novega sklepa po 226. členu ZIZ.
- Prvenstveni namen denarne kazni ni v kaznovanju dolžnika, pač pa je denarna kazen izvršilno sredstvo, s katerim naj bi sodišče od dolžnika doseglo spoštovanje obveznosti iz začasne odredbe, ki je v dejanju, ki ga lahko izvrši le on sam. Ker gre za izvršilno sredstvo, izterjava denarne kazni nima nekega samostojnega „temelja“, temveč je ta nujno odvisna od obstoja obveznosti in odločitve o njeni prisilni izpolnitvi. Ugotovitev, da obveznost ni bila izpolnjena, predstavlja pogoj, da sodišče lahko prične z izterjavo denarne kazni oziroma dovoli izvršbo po uradni dolžnosti.
- Ali je prva nasprotna udeleženka obveznost izpolnila, bi moralo sodišče prve stopnje ugotavljati pred opravilo izvršbe izrečene denarne kazni in ne šele v fazi odločanja o ugovoru.

VSL Sklep IV Cp 438/2023, 5. 4. 2023

- Pritožbena trditev, da nasprotni udeleženec nad otrokoma (druga predlagateljica in tretji predlagatelj) glede na dejanske ugotovitve sodišča prve stopnje ni izvajal fizičnega nasilja, sicer drži, vendar takšno dejstvo še ne preprečuje izreka ukrepov za njuno zaščito, kot to očitno zmotno meni nasprotni udeleženec. Sodišče prve stopnje je ob dejanski ugotovitvi, da sta bila oba otroka prisotna ob izvajanju fizičnega nasilja nad prvo predlagateljico dne 27. 1. 2023, pravilno zaključilo, da na podlagi drugega odstavka 4. člena ZPND druga predlagateljica in tretji predlagatelj štejeta za žrtvi nasilja v tem dogodku in s tem za materialnopravna upravičenca za izrek ukrepov in prepovedi iz ZPND.

VSC Sklep II Cp 193/2023, 30. 5. 2023

- Po namenski in jezikovni razlagi določb ZPND (in zakonodajalca) sodišče, če ugotovi obstoj zakonskih pogojev, s sklepom izreče ukrep, predviden v določbah istega zakona. V takšnem primeru, kot to izhaja iz dikcije 22č člena, obstaja tudi podlaga za izrek denarne kazni ter za njeno kasnejšo prisilno izvršitev v okviru postopka po določbah ZPND in v skladu z določbo 226 ZIZ, torej za primer, če povzročitelj nasilja ne bo ravnal v skladu s sklepom sodišča, s čimer se poskuša vplivati nanj, da se vzdrži nasilja, ki je prepovedano, in hkrati zaščititi žrtev nasilja, kar je tudi namen zakona. Zato nepravdno sodišče v postopku, ki je tekel po določbah ZPND, in se je končal

s sklenitvijo sodne poravnave, sklenjene med udeležencema (ta je samostojni izvršilni naslov), ne more po uradni dolžnosti izvrševati denarne kazni po določbah ZIZ, saj se člen 23 ZPND glede na dikcijo prvega odstavka nanaša le na primere, ko je sodišče s sklepom povzročitelju nasilja izreklo ukrep od prve do pete alineje prvega odstavka 19. čl. ZPND.

VSC Sklep II Cp 58/2023, 23. 2. 2023

227. člen (Dopustitev in opustitev)

- Pritožbena trditev, da nasprotni udeleženec nad otrokoma (druga predlagateljica in tretji predlagatelj) glede na dejanske ugotovitve sodišča prve stopnje ni izvajal fizičnega nasilja, sicer drži, vendar takšno dejstvo še ne preprečuje izreka ukrepov za njuno zaščito, kot to očitno zmotno meni nasprotni udeleženec. Sodišče prve stopnje je ob dejanski ugotovitvi, da sta bila oba otroka prisotna ob izvajanju fizičnega nasilja nad prvo predlagateljico dne 27. 1. 2023, pravilno zaključilo, da na podlagi drugega odstavka 4. člena ZPND druga predlagateljica in tretji predlagatelj štejeta za žrtvi nasilja v tem dogodku in s tem za materialnopravna upravičenca za izrek ukrepov in prepovedi iz ZPND.

VSC Sklep II Cp 193/2023, 30. 5. 2023

228. člen (Vzpostavitev prejšnjega stanja)

229. člen (Ponovno motenje posesti)

230. člen (Krajevna pristojnost)

- S tem, ko sodišče s sodbo ugotovi nezakonnost odpovedi pogodbe o zaposlitvi, se delovno razmerje ponovno vzpostavi le za čas do izteka roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti poziva delavca nazaj na delo. Za naprej pa se delovno razmerje vzpostavi, če delodajalec prostovoljno izpolni svojo obveznost poziva delavca nazaj na delo, oziroma, če delavec pravočasno, to je v roku šestih mesecev, vloži predlog za izvršbo za uveljavitev nederne terjatve vrnitve delavca nazaj na delo. S tem delavec upraviči nadaljnji obstoj delovnega razmerja tudi za naprej. V kolikor je delovno razmerje vzpostavljeno tudi za naprej, pa traja vse do morebitne ponovne delodajalčeve ponovne odpovedi delovnega razmerja. Delavec mora namreč imeti enako pravno varstvo kot je predpisano za poslovni odpovedni razlog.
- Veljavna ureditev ne dopušča takojšnjega prenehanja delovnega razmerja, ko ta razlog nastane, ampak mora delodajalec izvesti predpisan postopek odpovedi, četudi ga začne morda takoj po reintegraciji. Razumevanje, da obveznost reintegracije nemudoma preneha, če ni na voljo dela, krši ustavno načelo enakosti pred zakonom, saj brez utemeljenega razloga delavce neenako obravnava. Neobstoja dela je tako okoliščina, ki je lahko pomembna šele po izpolnjeni obveznosti reintegracije.
- Obveznost vrnitve delavca nazaj na delo ni izpolnjena že s samim pozivom delodajalca in s prijavo v socialna zavarovanja, temveč z dejansko vrnitvijo delavca na delo. Če delodajalec delavcu opravljanja dela dejansko ne omogoči, kot v obravnavanem primeru trdi upnik v predlogu za izvršbo, torej obveznost reintegracije delavca še ni izpolnjena. Upnik pa lahko tudi sam doseže nadaljnji obstoj delovnega razmerja, s tem, da pravočasno vloži predlog za izvršbo zaradi vrnitve delavca na delo.
- Dolžnik je bil sicer izbrisan iz poslovnega registra kot samostojni podjetnik posameznik, vendar oseba, ki je imela status podjetnika posameznika, tudi po izbrisu odgovarja za obveznosti v zvezi

Izvršba

s svojo dejavnostjo, z vsem svojim premoženjem. Tako tudi za obveznosti do delavca, ki izhajajo iz časa pred prenehanjem njegovega statusa samostojnega podjetnika.

VSL Sklep I Ip 1483/2022, 7. 12. 2022

231. člen (Rok za vložitev predloga za izvršbo)

232. člen (Način izvršbe)

233. člen (Nadomestilo plače pri vrnitvi delavca na delo)

- V konkretnem primeru je bilo o upničini pravici do priznanja delovnega razmerja in z njim povezanimi pravicami, vključno s pravico do izplačila neto plač za obdobje od 1. 7. 2020 do vrnitve nazaj na delo (torej tudi za sporno obdobje) pravnomočno odločeno v izvršilnem naslovu, in sicer ji te pravice izrecno niso bile priznane. Upnica tako v izvršilnem postopku v nasprotju z izvršilnim naslovom izplačila teh plač ne more doseči.

VSL Sklep I Ip 565/2023, 24. 5. 2023

234. člen (Krajevna pristojnost)

235. člen (Fizična razdelitev)

236. člen (Razdelitev s prodajo)

237. člen (Stroški postopka)

238. člen (Izjava volje)

238.a člen (Krajevna pristojnost)

238.b člen (Izvršilni predlog in sklep)

238.c člen (Učinkovanje sklepa)

238.č člen (Izvršilna sredstva)

238.d člen (Posredna izročitev)

238.e člen (Neposredna izročitev)

238.f člen (Izvršitev odločbe o osebnih stikih)

238.g člen (Izvršitev odločbe o prepovedi stikov)

Ni relevantne sodne prakse.

239. člen (Uporaba določb o izvršbi)

- Dolžnik spregleda, da gre za postopek zavarovanja in ne izvršbe. Kot že pojasnjeno zgoraj, se postopek zavarovanja zaključi z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini v zavarovanje denarne terjatve upnika. V postopku izvršbe pa temu dejanju šele sledijo izvršilna dejanja oprave izvršbe z namenom prisilne izterjave terjatve. Zgolj odložitvi teh dejanj (opravi izvršbe) je namenjen institut odloga izvršbe, saj se odloži prisilna izterjava. V primeru odloga zavarovanja, ko upnik ne bi pridobil zastavne pravice na nepremičnini v zavarovanje svoje denarne terjatve in bi bil s tem v negotovosti glede možnosti prisilne izterjave v bodočnosti, bi bil v celoti izjalovljen namen zavarovanja oziroma namen tega instituta.

Izvršba

- Če gre za začasno odredbo, ki ni bila vložena skupaj s tožbo, gre za samostojen postopek, ki se konča z izdajo začasne odredbe in je treba odločiti posebej o stroških postopka v zvezi z začasno odredbo.

VSL Sklep I Cpg 296/2023, 12. 7. 2023

- Utemeljene so pritožbene navedbe, da se sklop podatkov iz predloga za zavarovanje dokazov razlikuje od sklopa podatkov iz predloga za izdajo začasne odredbe. Že njuna vsebinska primerjava izkazuje, da je varstvo, ki ga upnica uveljavlja s predlogom za izdajo začasne odredbe, širše od varstva, ki ga uveljavlja s predlogom za zavarovanje dokazov.
- Utemeljene so tudi pritožbene navedbe, da začasna odredba in zavarovanje dokazov predlagatelju ne nudita enakovrstnega varstva.

VSL Sklep V Cpg 43/2023, 14. 2. 2023

- Postopek za vpis v sodni register se začne z vložitvijo predloga ali po uradni dolžnosti. Po uradni dolžnosti ali na zahtevo drugega pristojnega organa začne sodišče postopek samo, kadar tako določa zakon. Sklep o začasni odredbi ima, kadar je izdan v pravnem ali kakšnem drugem postopku, učinek sklepa o izvršbi (268. člen ZIZ). Zaznamba sklepa o izvršbi je konkretno izvršilno dejanje in ta vpis opravi registrsko sodišče po uradni dolžnosti, kar izhaja iz 5. točke drugega odstavka 5. člena ZSReg, ko prejme sklep o izvršbi oziroma začasni odredbi. Pri tem ne presoja utemeljenosti izdane začasne odredbe, saj odloča o tem le sodišče v postopku, v katerem je bila začasna odredba izdana. Iz 5. točke drugega odstavka 5. člena ZSReg izhaja, da se pri subjektu vpisa, ki je družba z omejeno odgovornostjo (kar je subjekt vpisa v obravnavanem primeru), vpiše tudi zaznamba sklepa o izvršbi oziroma začasna odredba.
- Ker se določbe ZIZ o izvršbi pri zavarovanju z začasno odredbo uporabljajo le smiselno (239. člen ZIZ), z izdano začasno odredbo pa je bilo odločeno, da se pri poslovnih deležih le zaznamuje izdaja nepravnomočne sodbe, po presoji pritožbenega sodišča taka vsebina ne predstavlja nobene obremenitve poslovnega deleža, temveč pomeni le zaznambo nekega pravnega dejstva v sodni register. V takem primeru se zato zaznamba izdane nepravnomočne sodbe ne vpiše v podatkovni sklop "družbeniki", temveč se vpis opravi v podatkovni sklop "razno".

VSL Sklep IV Cpg 600/2022, 22. 12. 2022

239.a člen (Sklep o zavarovanju in določitev izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

240. člen (Sredstva zavarovanja)

241. člen (Nedopustnost zavarovanja)

242. člen (Krajevna pristojnost)

243. člen (Pogoji za zastavno pravico)

244. člen (Način pridobitve zastavne pravice na nepremičnini)

245. člen (Učinek vknjižbe in zaznambe)

245.a člen (Krajevna pristojnost)

245.b člen (Pogoji za zastavno pravico)

245.c člen (Način pridobitve zastavne pravice na poslovnem deležu)

246. člen (Krajevna pristojnost)

Ni relevantne sodne prakse.

247. člen (Pogoji za zastavno pravico)

248. člen (Način pridobitve zastavne pravice na premočnini)

- **254. člen (Uporaba določb tega poglavja, če nepremičnina ni vpisana v zemljiški knjigi)**
- Institut prepovedi razpolaganja (odtujitve ali obremenitve) je urejen v 38. členu SPZ (drugi, tretji in četrti odstavek), in sicer po zgledu iz paragrafa 364c Občega državlanskega zakonika (v nadaljevanju ODZ). Lahko se določi s pravnim poslom ali oporoko, zavezuje le prvega lastnika, ne pa njegovih pravnih naslednikov, lahko se časovno omeji, v vsakem primeru pa "ugasne" s smrtjo upravičenca. V zemljiško knjigo se lahko vpiše samo pod pogoji iz četrtega odstavka 38. člena SPZ. V tem primeru prepoved učinkuje tudi proti tretjim osebam. Omenjeni pravni institut pomeni omejitev lastnika, saj mu prepoveduje pravno razpolaganje s stvarjo. Pravnoposlovna prepoved odtujitve nepremičnine prepoveduje pogodbeni stranki, v breme katere je dogovorjena, prenos lastninske pravice na nepremičnini, medtem ko dogovorjena prepoved obremenitve prepoveduje obremenitev nepremičnine z zastavno pravico in drugimi omejenimi stvarnimi pravicami, ne velja pa za dogovarjanje obligacijskih pravic na nepremičnini. SPZ v členu 38. omenja prepoved odtujitve ali obremenitve, kar bi utegnilo pomeniti, da je dopustno predlagati vknjižbo bodisi samo prepovedi odtujitve bodisi samo prepovedi obremenitve. Na institut prepovedi odtujitve ali obremenitve je treba gledati kot na enoten pravni institut prepovedi

razpolaganja. To pa pomeni, da ga ni smiselno "cepiti" na prepoved odtujitve in na prepoved obremenitve. Tudi avstrijska sodna praksa je zavzela stališče, da prepoved odtujitve zajema tudi prepoved obremenitve. Kot je že bilo navedeno, se pravica prepovedi razpolaganja v skladu z drugim odstavkom 38. člena SPZ ustanovi s pogodbo, ki jo sklene lastnik (kupec nepremičnine) z osebo, v korist katere se je odpovedal odtujitvi ali obremenitvi nepremičnine. Gre za obligacijsko pravico ne za stvarno pravico na tuji stvari. Za nastanek obligacijske pravice pa zadostuje, da so izpolnjeni splošni pogoji, ki jih za nastanek pravic in obveznosti določa obligacijsko pravo. Poseben razpolagalni posel ni potreben. Takšen posel je potreben le za pridobitev učinkov obligacijske pravice v razmerju do tretjih, ki se doseže z vknjižbo te obligacijske pravice v zemljiško knjigo (primerjaj četrti odstavek 38. člena SPZ1) in s katero pridobi upravičenec pravice zavarovan položaj v razmerju do tretjih. To pa pomeni, da vknjižba prepovedi razpolaganja v zemljiško knjigo nima oblikovalnega učinka. Oblikovalni učinek vpisa v zemljiško knjigo se nanaša le na vpise stvarnih pravic, na njihovo pridobitev, omejitev ali prenehanje (tako tudi v odločbi VSL I Cpg 179/2008 z dne 17. 7. 2008). V tem kontekstu so neutemeljena pritožbena zatrditve, da zaradi odsotnosti zemljiškknjižnega dovolila v eni od pogodb (Prodajna pogodba 2007), dogovorjena prepoved odtujitve ne more imeti stvarnopравnih (absolutnih učinkov) in predstavlja le obligacijski dogovor, veljaven med strankama pogodbe, sklenjen pravni posel pa je skladno z drugim odstavkom 254. člena ZIZ izpolnjeval pogoje za vknjižbo lastninske pravice. Kot je že bilo navedeno, za nastanek obligacijske pravice prepovedi razpolaganja razpolagalni pravni posel ni potreben, za njen nastanek zadostuje že sklenitev (zavezovalnega) pravnega posla, za njeno učinkovanje do tretjih, pa mora biti izpolnjen pogoj sorodstva iz četrtega odstavka 38. člena SPZ (ta pogoj je v obravnavani zadevi izpolnjen), vpis v zemljiško knjigo pa ima zgolj publicitetni učinek. Izpodbijano sodbo je tako tudi v tem delu mogoče preizkusiti, manjkajoči razlogi, ki jih je dodalo sodišče druge stopnje, so materialno pravne narave, tako da ni podana procesna kršitev iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP. Ker ima torej vpis prepovedi v zemljiško knjigo zgolj publicitetni in ne oblikovalni učinek, tudi ne drži trditve pritožbe, da se institut prepovedi razpolaganja lahko presoja po določbah 38. člena SPZ šele, ko je takšna prepoved (gre za primere iz četrtega odstavka citiranega člena SPZ, med drugim tudi za primere, ko je prepoved razpolaganja določena med starši in otroci) vpisana v zemljiško knjigo. Da prepoved razpolaganja, dogovorjena med osebami iz četrtega odstavka 38. člena SPZ, v razmerju do tretjih učinkuje že pred vpisom v zemljiško knjigo, izhaja iz odločbe VSRS II Ips 456/2008 z dne 22. 9. 2011. V njej je VSRS pojasnilo, da sankcija kršitve pravice prepovedi razpolaganja ne more biti odvisna od vpisa te pravice v zemljiško knjigo. Vpis v zemljiško knjigo kot pravno dejstvo lahko pomeni samo to, da se tretja oseba zaradi učinkovanja publicitetnega načela ne more sklicevati na neobstoje te pravice, medtem ko prepoved razpolaganja proti tretjim nedobrovernim osebam učinkuje že pred vpisom v zemljiško knjigo. Če torej tretja oseba ve za prepoved razpolaganja, je sankcija za kršitev te prepovedi enaka, kot v primeru, če je pravica vpisana v zemljiško knjigo. Sankcija za kršitev prepovedi razpolaganja, dogovorjena med osebami iz četrtega odstavka 38. člena SPZ, je torej odvisna samo od tega, ali je tretja oseba za obstoj prepovedi razpolaganja vedela ali ne. O tem, da je tožnica za to prepoved vedela oziroma bi zanj ob ustrezni skrbnosti morala vedeti, pa se je sodišče druge stopnje že izreklo v točki 11 obrazložitve.

VSM Sodba I Cpg 85/2023, 9. 8. 2023

254. člen (Uporaba določb tega poglavja, če nepremičnina ni vpisana v zemljiški knjigi)

256. člen (Krajevna pristojnost)

257. člen (Pogoji za predhodno odredbo)

1. Splošno
2. Odločba, ki je podlaga za izdajo predhodne odredbe
3. Izkaz nevarnosti

258. člen (Domnevana nevarnost)

259. člen (Zavarovanje še ne zapadlih občasnih dajatev)

260. člen (Vrste predhodnih odredb)

1. Rubež premičnin
2. Rubež denarne terjatve ali terjatve, da se izročijo stvari
3. Rubež drugih premoženjskih oziroma materialnih pravic
4. Rubež denarnega zneska na dolžnikovem računu pri organizaciji za plačilni promet
5. Vpis zastavne pravice v sodnem registru na deležu družbenika v družbi oziroma v centralnem registru vrednostnih papirjev na nematerializiranih vrednostnih papirjih
6. Predznamba zastavne pravice na dolžnikovi nepremičnini ali na pravici vknjiženi na nepremičnini
7. Več predhodnih odredb
8. Razno

262. člen (Prodaja zarubljenih stvari in prenos dolžnikove terjatve)

263. člen (Sklep o predhodni odredbi)

264. člen (Prenehanje predhodne odredbe)

265. člen (Ustavitev v primeru, če upnik ne zahteva izvršbe)

266. člen (Krajevna pristojnost)

267. člen (Kdaj je mogoče izdati začasno odredbo)

- Vprašanje pasivne legitimacije se presoja po materialnem in ne po procesnem pravu in so predmet presoje ob meritornem obravnavanju in odločanju o uveljavljanem tožbenem zahtevku, zato je zmotno pritožbeno stališče, da pri prvotoženi, drugotoženi, tretjetoženi in petotoženi stranki ni podana procesna predpostavka in bi moralo sodišče tožbo zoper njih zavreči že po predhodnem preizkusu tožbe. Sicer pa pritožnica sama (pravilno) navaja, da je družbeniško tožbo mogoče vložiti zoper družbenika in da je v obravnavanem primeru to četrtotožena stranka. Z ugovorom pasivne legitimacije oziroma vprašanjem, ali so tožene stranke subjekti obveznosti po materialnem pravu, pritožnik v tej fazi postopka torej ne more uspeti.
- Pritožbeno sodišče soglaša s pritožniki, da predstavlja postopek za izdajo začasne odredbe del rednega pravnega postopka. Začasno odredbo je mogoče izdati pred uvedbo sodnega postopka, med postopkom ali po koncu postopka, vse dokler niso podani pogoji za izvršbo (267. člen ZIZ). V predmetni zadevi so po vloženi tožbi tožniki vložili še predlog za izdajo začasne odredbe v zavarovanje nedenarne terjatve. Po prvem odstavku 151. člena ZPP so pravdni stroški izdatki, ki nastanejo med postopkom ali zaradi postopka. Sodna praksa je v takem primeru zavzela stališče, da je postopek zavarovanja znotraj pravnega postopka akcesoren postopek, katerega uspeh je odvisen od rešitve o glavni stvari, zato tudi stroški zavarovanja sodijo med pravne stroške (VSL II Cp 4897/2008, I Cp 1730/2019, I Cp 2062/2013).
- Ker je v primeru družbeniške tožbe dolžnost založitve predujma za stroške postopka na družbi, v korist katere je taka tožba vložena (četrti odstavek 503. člena ZGD-1), se izkaže, da v obravnavanem primeru zavarovanja nedenarne terjatve z začasno odredbo v delu tožbe, ki je ni mogoče opredeliti kot actio pro socio, za stroške postopka zavarovanja ni mogoče bremeniti družbe, v korist katere je bila tožba s tožbenim zahtevkom iz 2. točke tožbenega predloga vložena. To pa posledično pomeni, da so stroške sodne takse za postopek zavarovanja dolžni nositi tožniki.

VSL Sklep I Cpg 448/2022, 24. 11. 2022

268. člen (Učinek sklepa o začasni odredbi)

- Metodološko napačen je tudi pristop sodišča prve stopnje, ki je želelo lastno razlago podkrepiti s sklicevanjem na razlago sodne prakse in sicer zato, ker bi moralo najprej preveriti najnovejše razlage, torej tiste, ki so časovno najbližje času odločanja sodišča prve stopnje. Tako kot mora zakonodajalec upoštevati ustavno načelo prilagajanja zakonodaje družbenim razmeram, morajo tudi sodišča upoštevati, da se spreminja razlaga v sodni praksi, zato je potrebno utemeljevati razlago z najnovejšimi stališči. Zapisano velja tudi za stališča, ki se ponujajo v strokovni literaturi. Prav za področje UZO je najnovejša literatura ponudila nova izhodišča razlage. Ker glede poznavanja materialnega prava velja načelo, da ga morajo sodišča poznati po uradni dolžnosti, se od njih utemeljeno pričakuje, da te razvojne usmeritve spremljajo in poznajo in, če se z njimi ne strinjamo, da navedejo razloge. To pa so tudi zahteve, ki jih na sodišča naslavlja ustavna pravica do obrazložene sodne odločbe, predvsem pa prepoved sodniške samovolje. Sodišče druge stopnje zato meni, da so materialnopravne predpostavke v primerih, ko upnik predlaga izdajo začasne odredbe, s katero želi začasno urediti sporno pravno razmerje (terjatev) tri in sicer: obstoj ali verjeten nastanek terjatve; ena izmed alternativno določenih predpostavk iz druge ali tretje alineje drugega odstavka; ter t.i. reverzibilnost. Glede slednje je pravna podlaga razlaga v skladu z Ustavo

(precedenčni učinek iz citiranega ustavno odločbe glede predpostavke reverzibilnosti), za preostale pa 272. člen ZIZ.

- Sodišče druge stopnje ne pritruje razlagi sodišča prve stopnje, da je že zaradi "neprimerne in nezakonitega sredstva zavarovanja", kar pomeni zaradi neustrezno oblikovanega predloga, ki mora vsebovati tudi sredstvo izvršbe, potrebno predlog zavreči in se pri tem sklicuje na razlago v teoriji in sodni praksi. Sodišče druge stopnje tudi v tem delu ugotavlja, da sodišče prve stopnje uporablja literaturo in sodno prakso, staro več kot dvajset let (delo M. Šipec in soavtorji je izšlo v letu 2001; najmlajši judikat je iz leta 2009). Primarni formalni viri so vendarle praviloma zakoni, v obravnavanem primeru najprej ZIZ (15. člen) in nato ZPP. Sodišče druge stopnje zakonske podlage za razlago, kot jo je sprejelo sodišče prve stopnje, ni našlo. Res je nekoč ZPP vseboval določbo drugega odstavka 108. člena ZPP: "Ne glede na določbe prejšnjega odstavka sodišče nerazumljivo ali nepopolno vlogo zavreče, če jo je vložil odvetnik.", ki pa je bila z odločbo Ustavnega sodišča, z učinkom od 25.6.2010 naprej, razveljavljena. Razlog, ki ga je torej sodišče prve stopnje navedlo (neprimerno ali nezakonito sredstvo zavarovanja) in opredelilo kot "vsebinsko nepopoln" ni razlog za zavrnjenje predloga, temveč ga je potrebno obravnavati kot nepopolno vlogo, kar pa zahteva ravnanje po sedaj veljavnem 108. členu ZPP.

VSM Sklep I Cp 515/2023, 18. 7. 2023

- Postopek za vpis v sodni register se začne z vložitvijo predloga ali po uradni dolžnosti. Po uradni dolžnosti ali na zahtevo drugega pristojnega organa začne sodišče postopek samo, kadar tako določa zakon. Sklep o začasni odredbi ima, kadar je izdan v pravnem ali kakšnem drugem postopku, učinek sklepa o izvršbi (268. člen ZIZ). Zaznamba sklepa o izvršbi je konkretno izvršilno dejanje in ta vpis opravi registrsko sodišče po uradni dolžnosti, kar izhaja iz 5. točke drugega odstavka 5. člena ZSReg, ko prejme sklep o izvršbi oziroma začasni odredbi. Pri tem ne presoja utemeljenosti izdane začasne odredbe, saj odloča o tem le sodišče v postopku, v katerem je bila začasna odredba izdana. Iz 5. točke drugega odstavka 5. člena ZSReg izhaja, da se pri subjektu vpisa, ki je družba z omejeno odgovornostjo (kar je subjekt vpisa v obravnavanem primeru), vpiše tudi zaznamba sklepa o izvršbi oziroma začasna odredba.
- Ker se določbe ZIZ o izvršbi pri zavarovanju z začasno odredbo uporabljajo le smiselno (239. člen ZIZ), z izdano začasno odredbo pa je bilo odločeno, da se pri poslovnih deležih le zaznamuje izdaja nepravnomočne sodbe, po presoji pritožbenega sodišča taka vsebina ne predstavlja nobene obremenitve poslovnega deleža, temveč pomeni le zaznambo nekega pravnega dejstva v sodni register. V takem primeru se zato zaznamba izdane nepravnomočne sodbe ne vpiše v podatkovni sklop "družbeniki", temveč se vpis opravi v podatkovni sklop "razno".

VSL Sklep IV Cpg 600/2022, 22. 12. 2022

269. člen (Nedopustnost začasne odredbe)

270. člen (Pogoji za začasno odredbo)

1. Splošno

- V konkretni zadevi je bil spis dodeljen sodnici, ki je bila za dodeljevanje spisa na vrsti. Sodnica je bila odsotna ravno v času prejema tožbe in predloga za zavarovanje kot v času odločanja o predlogu za izdajo začasne odredbe. Ko pa je tožena stranka vložila ugovor, pa je bila sodnica prisotna in je odločila o ugovoru. Tožba zaradi motenja posesti in odločanja o predlogu za izdajo začasne odredbe, je nujna zadeva po 83. členu Zakona o sodiščih, ki se obravnava prednostno. Zato je pravilno odločila prisotna sodnica, ki nadomešča sodnico, ki je bila takrat odsotna.

Pomembno je, da je sodnica, ki je odločila o predlogu za izdajo začasne odredbe, bila določena vnaprej in po letnem razporedu, da je bilo to objavljeno vnaprej in predvidljivo.

VSL Sklep I Cp 1114/2023, 22. 6. 2023

- Četudi je pri dodeljevanju zadev sodnikom morebiti prišlo do kršitve pravil o dodeljevanju zadev, to nujno še ne utemeljuje sklepa o kršitvi pravice do nepristranskega sodnika. Kršitev te človekove pravice bi bila podana le, če bi bila posamezna zadeva sodniku dodeljena arbitrarno oziroma na način, ki bi lahko pri razumnem človeku vzbudil objektivno upravičen dvom o nepristranskosti in neodvisnosti sodišča.
- Ker je bistvo začasnega zavarovanja hitra odločitev o predlogu, lahko sodišče sklep o začasni odredbi izda brez poprejšnje vzpostavitve kontradiktornosti. V tem primeru mu je možnost izjave zagotovljena z vložitvijo ugovora zoper sklep o izdaji začasne odredbe, o katerem odloča sodišče, ki je tak sklep izdalo. To velja tudi v primeru, ko se izdaja regulacijska začasna odredba, čeprav je njena vsebina predčasna vzpostavitev stanja, ki ga tožeča stranka sicer zahteva s tožbenim zahtevkom.
- Toženkino dejanje motenja posesti ne temelji ne na odločbi Agencije za energijo, niti neposredno na energetske zakonodaji.

VSL Sklep I Cp 985/2023, 20. 6. 2023

2. Verjeten obstoj terjatve

- Pravnomočno razsojena zadeva vsebuje domnevo, da tisto, kar ugotavlja, ustreza resnici. Pravnomočna sodna odločba, na podlagi katere je toženka lastnice sporne nepremičnine, na katero so pravdni stranki in sodišče vezani, torej pomeni, da je o toženkini lastninski pravici odločeno s stopnjo prepričanja. S tem je (ob odsotnosti trditve, da bi imela tožnika kakšno drugo podlago za uporabo stvari) z enako stopnjo materialne resnice odločeno tudi o pravici uporabljati nepremičnino, saj sta v skladu s 37. členom SPZ dva od bistvenih elementov lastninske pravice pravici stvar imeti v posesti in jo uporabljati. V takšni situaciji ni mogoč sklep, da bi bilo s stopnjo verjetnosti izkazano nasprotno, torej, da toženka nima lastninske pravice oziroma pravice uporabljati sporno nepremičnino oziroma, da bo tožnikoma nastala terjatev zaradi toženkine uporabe nepremičnine.

VSL Sklep II Cp 979/2023, 8. 6. 2023

3. Verjeten obstoj nevarnosti

- Za izdajo začasne odredbe zadošča že izkaz predpisanih zakonskih pogojev s stopnjo verjetnosti, glede samega postopka odločanja pa velja, da se začasna odredba načeloma izda v enostranskem postopku, torej zgolj na podlagi navedb upnika (zaradi t.i. elementa presenečenja) in je kontradiktornost nato zagotovljena šele naknadno v postopku ugovora zoper izdano začasno odredbo.
- Če je premoženje pridobljeno med trajanjem take zveze, velja zakonska domneva, da gre za skupno premoženje ter da sta deleža enaka, pri čemer zunajzakonska partnerja lahko dokažeta, da sta prispevala k skupnem premoženju v drugačnem razmerju. Glede na zakonsko domnevo o obstoju skupnega premoženja in glede na zahtevo po (le) verjetnem izkazu obstoja terjatve upnici v postopku odločanja o zavarovanju terjatve obstoja skupnega premoženja ni treba dokazovati z računi in z viri sredstev za nakup, kot pravno zmotno v ugovoru navaja dolžnik.
- Deleža strank sodišče v postopku zavarovanja ne ugotavlja, saj je temu namenjen drug postopek, zavarovanja terjatve upnice do dolžnika pa zato ni mogoče omejiti na polovico premoženja, saj

sta do njegove delitve upnica in dolžnik le oba skupaj upravičena izvrševati lastniška upravičenja in je zato tudi zavarovanje mogoče le do celote.

- Izkazane nevarnosti dolžnik ne more uspešno negirati z navedbo, da gre pri prodaji nepremičnin, avtomobila, motornega vozila in čolna zgolj za spreminjanje oblike premoženja, ki se iz nelikvidnega spremeni v likvidno oziroma v denarno. To stališče namreč temelji na sodnih odločbah, ki se nanašajo na zavarovanje denarnih terjatev, upnica pa v predmetni zadevi zasleduje zavarovanje nederarne terjatve iz naslova delitve skupnega premoženja, ki ga želi pridobiti v naravi.
- Nevarnosti upnici ni treba izkazati ravno oziroma izključno glede premoženja, ki je predmet zavarovanja, temveč upnica lahko utemelji potrebnost začasne odredbe tudi z dolžnikovim ravnanjem z ostalim skupnim premoženjem.

VSL Sklep IV Ip 504/2023, 9. 5. 2023

- ZIZ dolžnikovega ravnanja časovno ne opredeljuje, določa pa sedanost izvršbe, kar bi posledično pomenilo, da mora dolžnik ogrožujoče ravnati v sedanosti ali preteklosti. Bistveno je, da predlagatelj dokaže dolžnikovo ravnanje, ki bo ogrozilo izvršbo, ni pa pomembno ali bo do tega prišlo v času vložitve predloga oziroma prej ali šele v prihodnje, toda pred izvršbo. Predlagatelj pri dokazovanju ovirane izvršbe ni omejen le na sedanost. ZIZ je pogoj subjektivne nevarnosti za uveljavitev denarne terjatve razširil (predvsem s tem, da je mogoče upoštevanje dolžnikovih preteklih in zdajšnjih ogrožujočih ravnanj) ter predlagatelju olajšal pot do začasne odredbe, pri predlaganju katere ga tako ali tako ovira dokazovanje dejstev iz dolžnikove sfere.

VSC Sklep III Cpg 29/2023, 19. 4. 2023

- Zmotno je stališče, da upnik solidarne terjatve izkaže nevarnost iz drugega odstavka 270. člena ZIZ (še)le v primeru, da je nevarnost izterjave otežena ali onemogočena v razmerju do vsakega od solidarnih dolžnikov. Kot ima upnik pravico v sodnem postopku uveljavljati plačilo celotnega dolga od vsakega solidarnega dolžnika, ima pravico zahtevati tudi zavarovanje svoje terjatve v razmerju do vsakega od njih.

VSL Sklep II Cp 397/2023, 9. 3. 2023

- Tudi če toženec ni točno opredelil, na katere predmete zavarovanja naj sodišče omeji sklep o začasni odredbi, bi moralo prvostopenjsko sodišče ob njegovem ugovoru načelo sorazmernosti upoštevati. Višina terjatve je bila med strankama postopka ves čas sporna. Vrednost spornih nepremičnin pa je pomembna tako za oceno višine terjatve kot tudi z vidika vrednosti sredstev (nepremičnin), na katera je bilo zavarovanje predlagano. Zato bi jo sodišče prve stopnje moralo ugotavljati.
- Tožencu ni mogoče slediti v stališču, da prodaja (ne)premičnin ne more biti nevarna za poplačilo dolga, ker bi jih nadomestila kupnina. Ni mogoče zanemariti dejstva, da lahko pretvorba nelikvidnega premoženja v likvidno v določenih okoliščinah pomeni povečano nevarnost hitrega zmanjšanja oziroma popolnega unovčenja te oblike premoženja.

VSL Sklep I Cp 137/2023, 28. 2. 2023

4. Neznatna škoda

- Stranka lahko z regulacijsko začasno odredbo uspe, kadar je takšno začasno varstvo neobhodno potrebno, da kasnejše sodno varstvo zaradi nastanka težko nadomestljive škode oz. sile ne bi ostalo brez pomena.
- Večinska sodna praksa stoji na stališču, da regulacijska začasna odredba, ki v celoti prejudicira odločitev o tožbenem zahtevku, na podlagi predpostavke iz 3. alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ oz. tretjega odstavka 270. člena istega zakona ne more biti izdana. Tisti del, ki takšno možnost

dopušča, pa za uspešno uveljavljanje takšnega pogoja zahteva izkaz obsega neugodnih posledic na vsaki strani in njihovo tehtanje.

VSL Sklep II Cp 1250/2023, 19. 7. 2023

5. Domneva nevarnosti

6. Ureditvene (regulacijske) začasne odredbe

- V korist otroka je, da ima stabilen in predvidljiv režim stikov, ki ni podvržen nepotrebni spremembam. Na strani staršev je, da storijo vse, kar je v njihovi moči, da ohranjajo način stikov, za katerega je bilo v predhodnih postopkih ugotovljeno, da je v korist otroka.
- Oba od staršev sta dolžna po svojih najboljših močeh poskrbeti za materialno blaginjo otroka pred ostalimi finančnimi obveznostmi. V luči tega institut začasne odredbe o znižanju preživnine ni namenjen temu, da sodišče reagira na vsako, časovno omejeno spremembo okoliščin na strani udeležencev postopka in s tem poseže v pravnomočno odločbo o preživnini. Takojšnje ukrepanje je potrebno le v primerih ogroženosti otroka oziroma le izjemoma, upoštevaje tudi druge okoliščine, ob celovito in trajnejše poslabšanih materialnih zmožnostih katerega od staršev.

VSL Sklep IV Cp 853/2023, 17. 5. 2023

271. člen (Vrste začasnih odredb)

3. Splošno

4. Namen začasne odredbe

5. Prepoved, da dolžnik ne sme razpolagati s premičninami in hramba teh stvari ter vpis prepovedi v register

6. Prepoved, da dolžnik ne sme odtujiti ali obremeniti svoje nepremičnine ali stvarnih pravic in zaznamba te prepovedi v zemljiški knjigi

- Tudi če toženec ni točno opredelil, na katere predmete zavarovanja naj sodišče omeji sklep o začasni odredbi, bi moralo prvostopenjsko sodišče ob njegovem ugovoru načelo sorazmernosti upoštevati. Višina terjatve je bila med strankama postopka ves čas sporna. Vrednost spornih nepremičnin pa je pomembna tako za oceno višine terjatve kot tudi z vidika vrednosti sredstev (nepremičnin), na katera je bilo zavarovanje predlagano. Zato bi jo sodišče prve stopnje moralo ugotavljati.
- Tožencu ni mogoče slediti v stališču, da prodaja (ne)premičnin ne more biti nevarna za poplačilo dolga, ker bi jih nadomestila kupnina. Ni mogoče zanemariti dejstva, da lahko pretvorba nelikvidnega premoženja v likvidno v določenih okoliščinah pomeni povečano nevarnost hitrega zmanjšanja oziroma popolnega unovčenja te oblike premoženja.

VSL Sklep I Cp 137/2023, 28. 2. 2023

7. **Prepoved dolžnikovemu dolžniku, da dolžniku ne sme izplačati terjatve ali mu izročiti stvari ter prepoved dolžniku, da ne sme sprejeti stvari, izterjati terjatve ali razpolagati z njimi**
8. **Nalog organizaciji za plačilni promet, da mora dolžniku ali drugemu po njegovem nalogu odredi izplačilo denarnega zneska za katerega je izdana začasna odredba, z dolžnikovega računa**
9. **Druge vrste začasnih odredb**

272. člen (Pogoji za začasno odredbo)

1. Splošno

- V postopku za izdajo začasne odredbe velja znižanje dokaznega standarda, ki izhaja iz določb o verjetno izkazanih pogojih za njeno izdajo (272. člen ZIZ). Znižani dokazni standard verjetnosti se navezuje na sumarnost postopka za izdajo začasne odredbe, v katerem metodološki napotek iz 8. člena ZPP ne velja v polnem obsegu. To pomeni, da sodišče odločitev sprejme po krajšem dokaznem postopku in ob prilagojeni oziroma (v primerjavi z odločanjem o glavni stvari) „nepopolni dokazni oceni“, v kateri mora svoje spoznanje logično utemeljiti. Zaradi takšne narave začasnih odredb so pri odločanju o njih torej dopustna odstopanja od siceršnjih zahtev, ki izhajajo iz 22. člena Ustave oziroma upoštevanja načela enakega varstva pravic.

VSL Sklep I Cp 1164/2023, 30. 6. 2023

- Upoštevajoč naravo tožbenega zahtevka, je napačen materialnopravni zaključek izpodbijanega sklepa, da objektivne nevarnosti v obravnavani zadevi ne izkazuje dejstvo, da je toženka z možem sklenila darilno pogodbo za njegov delež, ko se je mogla ali morala zavedati, da s sklenitvijo tega posla obstoja možnost oškodovanja tožeče stranke. Zgolj že možnost, da bi toženka sporni delež odtujila ali obremenila dobrovernemu tretjemu, bi tožeči stranki onemogočalo uveljavitev terjatve, ki jo uveljavlja v tem postopku, s tem pa tudi možnost poplačila iz idealnega deleža nepremičnine, ki ga je toženkin mož odsvojil z darilno pogodbo.

VSC Sklep I Cp 215/2023, 22. 6. 2023

- V konkretni zadevi je bil spis dodeljen sodnici, ki je bila za dodeljevanje spisa na vrsti. Sodnica je bila odsotna ravno v času prejema tožbe in predloga za zavarovanje kot v času odločanja o predlogu za izdajo začasne odredbe. Ko pa je tožena stranka vložila ugovor, pa je bila sodnica prisotna in je odločila o ugovoru. Tožba zaradi motenja posesti in odločanja o predlogu za izdajo začasne odredbe, je nujna zadeva po 83. členu Zakona o sodiščih, ki se obravnava prednostno. Zato je pravilno odločila prisotna sodnica, ki nadomešča sodnico, ki je bila takrat odsotna. Pomembno je, da je sodnica, ki je odločila o predlogu za izdajo začasne odredbe, bila določena vnaprej in po letnem razporedu, da je bilo to objavljeno vnaprej in predvidljivo.

VSL Sklep I Cp 1114/2023, 22. 6. 2023

- Četudi je pri dodeljevanju zadev sodnikom morebiti prišlo do kršitve pravil o dodeljevanju zadev, to nujno še ne utemeljuje sklepa o kršitvi pravice do nepristranskega sodnika. Kršitev te človekove pravice bi bila podana le, če bi bila posamezna zadeva sodniku dodeljena arbitrarno oziroma na način, ki bi lahko pri razumnem človeku vzbudil objektivno upravičen dvom o nepristranskosti in neodvisnosti sodišča.
- Ker je bistvo začasnega zavarovanja hitra odločitev o predlogu, lahko sodišče sklep o začasni odredbi izda brez poprejšnje vzpostavitve kontradiktornosti. V tem primeru mu je možnost izjave zagotovljena z vložitvijo ugovora zoper sklep o izdaji začasne odredbe, o katerem odloča sodišče, ki je tak sklep izdalo. To velja tudi v primeru, ko se izdaja regulacijska začasna odredba, čeprav

je njena vsebina predčasna vzpostavitev stanja, ki ga tožeča stranka sicer zahteva s tožbenim zahtevkom.

- Toženkino dejanje motenja posesti ne temelji ne na odločbi Agencije za energijo, niti neposredno na energetske zakonodaji.

VSL Sklep I Cp 985/2023, 20. 6. 2023

- Končno izpodbijani sklep niti ne pojasni, katera objektivna okoliščina bi še morala biti podana za ugotovitev o obstoju objektivne nevarnosti, ki jo, poleg verjetnosti terjatve, za izdajo začasne odredbe zahteva določilo drugega odstavka 272. člena ZIZ. Pritožba utemeljeno izpostavlja, da je za dokazovanje te predpostavke dovolj že verjeten izkaz nastanka nevarnosti za bodočo izterjavo ali uveljavitev zahtevka, ni pa treba izkazati ravnanja ali opustitve dolžnika ali koga tretjega, ki bi lahko povzročilo tako posledico, niti dolžnikovega namena povzročiti nevarnost. Sodišče prve stopnje je bilo pri presoji te predpostavke prestrogo in je zato zmotno uporabilo materialno pravo. Posledično je prenačljeno sklepalo, da niso izpolnjeni pogoji za predlagano zavarovanje.

VSL Sklep II Cp 897/2023, 30. 5. 2023

- Za obstoj objektivne nevarnosti kot pogoj za izdajo začasne odredbe mora biti ugotovljeno nekaj več kot le možnost, da bi dolžnik z nepremičnino, katere lastnik je, lahko razpolagal. Zato bi tožnica morala izkazati konkretno nevarnost, da bo tudi v primeru uspeha v pravdi onemogočena v svoji terjatvi – to je možnosti, da v postopku delitve skupnega premoženja doseže delitev sporne nepremičnine oziroma vlaganj.

VSL Sklep I Cp 922/2023, 26. 5. 2023

- Dejstvo, da je bila pogodba sklenjena tri tedne pred smrtjo, o tem, da gre za prevaro, ne pove ničesar. Sodišče namreč ni štelo za verjetno, da bi bil zapustnik v kakšni stiski ali da bi bilo njegovo zdravstveno stanje ob podpisu pogodbe tako slabo, da bi imel pred seboj le še malo življenjske dobe, predvsem pa, da bi bilo to znano pogodbenikoma.
- Dejstvo, da je toženec po smrti zapustnika in takoj po pridobitvi celotne nepremičnine pričel s prodajo nepremičnine, bi bilo lahko odločilno v zvezi z drugim pogojem za izdajo začasne odredbe, to je nevarnostjo, da bo uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena, ne pa v zvezi s samo verjetnostjo terjatve.

VSL Sklep II Cp 1987/2022, 19. 5. 2023

- Če sta nasprotna udeleženca zožila širino nujne poti z naknadno postavitvijo betonskih stebričkov, to ne utemeljuje zahteve po razširitvi nujne poti, temveč bi bilo na mestu varstvo že obstoječe služnostne pravice zaradi njenega oviranja.
- Predmet pritožbenih novot so lahko le subjektivno nova dejstva, ne pa tudi objektivno nova dejstva, to je dejstva, ki so nastala šele po izdaji sklepa sodišča prve stopnje.

VSL Sklep I Cp 847/2023, 19. 5. 2023

- Škoda je termin obligacijskega prava in za postopek zavarovanja ni bistveno kakšna oblika pravno priznane škode naj bi bila upnikoma z verjetnostjo povzročena, ker to ni predmet tega postopka, temveč ali je dolžnica z verjetnostjo storila takšna ravnanja, ki utemeljujejo razloge, zaradi katerih je lahko izpolnjen zakonski dejanski stan za izključitev družbenika po tretjem odstavku 501. člena ZGD-1.

VSC Sklep II Cpg 34/2023, 10. 5. 2023

- Za izdajo začasne odredbe zadošča že izkaz predpisanih zakonskih pogojev s stopnjo verjetnosti, glede samega postopka odločanja pa velja, da se začasna odredba načeloma izda v enostranskem postopku, torej zgolj na podlagi navedb upnika (zaradi t.i. elementa presenečenja) in je

kontradiktornost nato zagotovljena šele naknadno v postopku ugovora zoper izdano začasno odredbo.

- Če je premoženje pridobljeno med trajanjem take zveze, velja zakonska domneva, da gre za skupno premoženje ter da sta deleža enaka, pri čemer zunajzakonska partnerja lahko dokažeta, da sta prispevala k skupnem premoženju v drugačnem razmerju. Glede na zakonsko domnevo o obstoju skupnega premoženja in glede na zahtevo po (le) verjetnem izkazu obstoja terjatve upnici v postopku odločanja o zavarovanju terjatve obstoja skupnega premoženja ni treba dokazovati z računi in z viri sredstev za nakup, kot pravno zmotno v ugovoru navaja dolžnik.
- Deleža strank sodišče v postopku zavarovanja ne ugotavlja, saj je temu namenjen drug postopek, zavarovanja terjatve upnice do dolžnika pa zato ni mogoče omejiti na polovico premoženja, saj sta do njegove delitve upnica in dolžnik le oba skupaj upravičena izvrševati lastniška upravičenja in je zato tudi zavarovanje mogoče le do celote.
- Izkazane nevarnosti dolžnik ne more uspešno negirati z navedbo, da gre pri prodaji nepremičnin, avtomobila, motornega vozila in čolna zgolj za spreminjanje oblike premoženja, ki se iz nelikvidnega spremeni v likvidno oziroma v denarno. To stališče namreč temelji na sodnih odločbah, ki se nanašajo na zavarovanje denarnih terjatev, upnica pa v predmetni zadevi zasleduje zavarovanje nedenarne terjatve iz naslova delitve skupnega premoženja, ki ga želi pridobiti v naravi.
- Nevarnosti upnici ni treba izkazati ravno oziroma izključno glede premoženja, ki je predmet zavarovanja, temveč upnica lahko utemelji potrebnostčasne odredbe tudi z dolžnikovim ravnanjem z ostalim skupnim premoženjem.

VSL Sklep IV Ip 504/2023, 9. 5. 2023

- Pritožnik ne zasleduje zavarovanja nedenarne terjatve, pač pa zavarovanje svoje denarne obveznosti po nespremenjenih cenah. Izvrševanje nedenarne obveznosti po Pogodbi za dolžnika ni bilo sporno, saj se je storitev v pogodbeno dogovorjenem roku in obsegu ves čas nemoteno izvrševala.
- Sodišče prve stopnje je pravilno navedlo, da je na pritožniku dokazno breme za izkaz verjetnega obstoja nedenarne terjatve, to pa je, da verjetno izkaže, da dolžnik pogodbenih storitev bodisi ni izvrševal bodisi jih je izvrševal drugače, kot je bilo pogodbeno dogovorjeno. Zato je tudi pravilno poudarilo, da bi pritožnik moral verjetno izkazati, katero konkretno ravnanje dolžnika se je pri izvrševanju storitev spremenilo. Zgolj trditev, da gre za spremembo in zmanjšanje, ne zadošča.
- Pritožnik se ne more razbremeniti svojega dokaznega bremena s sklicevanjem na dolžnikovo spoštovanje sodne odločbe, svojemu dokaznemu bremenu pa se tudi ne more izogniti s sklicevanjem, da mu izdana začasna odredba onemogoča utemeljitev zakonsko predpisanih pogojev za zavarovanje z začasno odredbo.
- Že sodišče prve stopnje je to vlogo štelo kot nepotrebno, kljub temu pa je dolžniku stroške zanjo priznalo. Pritožnik zato pravilno opozarja, da sme sodišče priznati le tiste stroške, ki so bili potrebni za pravdo

VSL Sklep I Cpg 58/2023, 7. 3. 2023

2. Predpostavke za izdajočasne odredbe - nedenarne terjatve

- Če sta nasprotna udeleženca zožila širino nujne poti z naknadno postavitvijo betonskih stebričkov, to ne utemeljuje zahteve po razširitvi nujne poti, temveč bi bilo na mestu varstvo že obstoječe služnostne pravice zaradi njenega oviranja.
- Predmet pritožbenih novot so lahko le subjektivno nova dejstva, ne pa tudi objektivno nova dejstva, to je dejstva, ki so nastala šele po izdaji sklepa sodišča prve stopnje.

VSL Sklep I Cp 847/2023, 19. 5. 2023

3. Ureditvene (regulacijske) začasne odredbe

- Stranka lahko z regulacijsko začasno odredbo uspe, kadar je takšno začasno varstvo neobhodno potrebno, da kasnejše sodno varstvo zaradi nastanka težko nadomestljive škode oz. sile ne bi ostalo brez pomena.
- Večinska sodna praksa stoji na stališču, da regulacijska začasna odredba, ki v celoti prejudicira odločitev o tožbenem zahtevku, na podlagi predpostavke iz 3. alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ oz. tretjega odstavka 270. člena istega zakona ne more biti izdana. Tisti del, ki takšno možnost dopušča, pa za uspešno uveljavljanje takšnega pogoja zahteva izkaz obsega neugodnih posledic na vsaki strani in njihovo tehtanje.

VSL Sklep II Cp 1250/2023, 19. 7. 2023

- Metodološko napačen je tudi pristop sodišča prve stopnje, ki je želelo lastno razlago podkrepiti s sklicevanjem na razlago sodne prakse in sicer zato, ker bi moralo najprej preveriti najnovejše razlage, torej tiste, ki so časovno najbližje času odločanja sodišča prve stopnje. Tako kot mora zakonodajalec upoštevati ustavno načelo prilagajanja zakonodaje družbenim razmeram, morajo tudi sodišča upoštevati, da se spreminja razlaga v sodni praksi, zato je potrebno utemeljevati razlago z najnovejšimi stališči. Zapisano velja tudi za stališča, ki se ponujajo v strokovni literaturi. Prav za področje UZO je najnovejša literatura ponudila nova izhodišča razlage. Ker glede poznavanja materialnega prava velja načelo, da ga morajo sodišča poznati po uradni dolžnosti, se od njih utemeljeno pričakuje, da te razvojne usmeritve spremljajo in poznajo in, če se z njimi ne strinjamo, da navedejo razloge. To pa so tudi zahteve, ki jih na sodišča naslavlja ustavna pravica do obrazložene sodne odločbe, predvsem pa prepoved sodniške samovolje. Sodišče druge stopnje zato meni, da so materialnopravne predpostavke v primerih, ko upnik predlaga izdajo začasne odredbe, s katero želi začasno urediti sporno pravno razmerje (terjatev) tri in sicer: obstoj ali verjeten nastanek terjatve; ena izmed alternativno določenih predpostavk iz druge ali tretje alineje drugega odstavka; ter t.i. reverzibilnost. Glede slednje je pravna podlaga razlaga v skladu z Ustavo (precedenčni učinek iz citiranega ustavno odločbe glede predpostavke reverzibilnosti), za preostale pa 272. člen ZIZ.
- Sodišče druge stopnje ne pritrjuje razlagi sodišča prve stopnje, da je že zaradi "neprimerne in nezakonitega sredstva zavarovanja", kar pomeni zaradi neustrezno oblikovanega predloga, ki mora vsebovati tudi sredstvo izvršbe, potrebno predlog zavreči in se pri tem sklicuje na razlago v teoriji in sodni praksi. Sodišče druge stopnje tudi v tem delu ugotavlja, da sodišče prve stopnje uporablja literaturo in sodno prakso, staro več kot dvajset let (delo M. Šipec in soavtorji je izšlo v letu 2001; najmlajši judikat je iz leta 2009). Primarni formalni viri so vendarle praviloma zakoni, v obravnavanem primeru najprej ZIZ (15. člen) in nato ZPP. Sodišče druge stopnje zakonske podlage za razlago, kot jo je sprejelo sodišče prve stopnje, ni našlo. Res je nekoč ZPP vseboval določbo drugega odstavka 108. člena ZPP: "Ne glede na določbe prejšnjega odstavka sodišče nerazumljivo ali nepopolno vlogo zavrne, če jo je vložil odvetnik.", ki pa je bila z odločbo Ustavnega sodišča, z učinkom od 25.6.2010 naprej, razveljavljena. Razlog, ki ga je torej sodišče prve stopnje navedlo (neprimerno ali nezakonito sredstvo zavarovanja) in opredelilo kot "vsebinsko nepopoln" ni razlog za zavrženje predloga, temveč ga je potrebno obravnavati kot nepopolno vlogo, kar pa zahteva ravnanje po sedaj veljavnem 108. členu ZPP.

VSM Sklep I Cp 515/2023, 18. 7. 2023

- Materialnopravne predpostavke v primeru, ko upnik (tožnica) predlaga izdajo začasne odredbe, s katero želi začasno urediti sporno pravno razmerja z regulacijsko začasno odredbo so tri, in sicer obstoj ali verjetni nastanek terjatve, v skladu s prvim odstavkom 272. člena ZIZ ter ena izmed alternativno določenih predpostavk iz druge ali tretje alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ ter tako imenovana reverzibilnost.

VSM Sklep I Cp 382/2023, 8. 6. 2023

- Sodišče druge stopnje pojasnjuje, da tožnikove zatrjevane okoliščine, četudi jim v celoti sledimo, ne morejo predstavljati težko nadomestljive škode, kot pogoja za izdajo ureditvene začasne odredbe po 2. alineji drugega odstavka 272. člena ZIZ, za zavarovanje terjatve, ki jo uveljavlja v pravnem postopku - izpraznitev in vrnitev nepremičnine ter plačilo zneska. Sodišče druge stopnje verjame, da bi tožniku bivanje v stanovanjski hiši olajšalo njegovo življenje, v primerjavi z bivanjem v četrtem nadstropju v stanovanjskem bloku, vendar s strani tožnika zatrjevana in dokazovana potreba po pridobiti primerne bivališča, ne predstavlja nastanka težko nadomestljive škode za zavarovanje njegove terjatve.

VSM Sklep I Cp 567/2022, 26. 7. 2022

4. Začasne odredbe - razmerje med starši in otroki

- V korist otroka je, da ima stabilen in predvidljiv režim stikov, ki ni podvržen nepotrebnim spremembam. Na strani staršev je, da storijo vse, kar je v njihovi moči, da ohranjajo način stikov, za katerega je bilo v predhodnih postopkih ugotovljeno, da je v korist otroka.
- Oba od staršev sta dolžna po svojih najboljših močeh poskrbeti za materialno blaginjo otroka pred ostalimi finančnimi obveznostmi. V luči tega institut začasne odredbe o znižanju preživitve ni namenjen temu, da sodišče reagira na vsako, časovno omejeno spremembo okoliščin na strani udeležencev postopka in s tem poseže v pravnomočno odločbo o preživitvi. Takojšnje ukrepanje je potrebno le v primerih ogroženosti otroka oziroma le izjemoma, upošteva tudi druge okoliščine, ob celovito in trajnejše poslabšanih materialnih zmožnostih katerega od staršev.

VSL Sklep IV Cp 853/2023, 17. 5. 2023

- Prvo sodišče je utemeljeno sledilo navedbam tožnice o zunajzakonski skupnosti tožencev, ki so bile podprte z vsebino številnih medijskih objav o razmerju med tožencema, pri čemer pa ti zapisi povzemajo podrobne toženkinine izjave o njenem družinskem življenju s tožencem in njuno hčerko. Prvo sodišče se ni sklicevalo na njeno (neobstoječo) izpovedbo v tem postopku, kot neresnično trdi toženka, ampak se je oprlo na njene izjave medijem o skupnem življenju s tožencem.

VSL Sklep I Cp 764/2023, 10. 5. 2023

5. Začasne odredbe - delovna razmerja

- Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da je tožnik izkazal za verjetno, da njegova terjatev obstoji, saj Notranji razpis za sestavo prednostnega vrstnega reda prosilcev za dodelitev službenih stanovanj Ministrstva za notranje zadeve za leto 2022 ni bil pripravljen v skladu s Pravilnikom o oddaji službenih stanovanj, samskih sob in ležišč v samskih sobah Ministrstva za notranje zadeve za potrebe policije, ker se razpis sklicuje na dodatne pogoje primernosti stanovanja, čeprav Pravilnik tega kriterija ne določa kot relevantnega za dodelitev službenega stanovanja.

VDSS Sklep Pdp 262/2023, 26. 4. 2023

6. Začasne odredbe - insolventnost

273. člen (Vrste začasnih odredb)

1. Splošno

- Metodološko napačen je tudi pristop sodišča prve stopnje, ki je želelo lastno razlago podkrepiti s sklicevanjem na razlago sodne prakse in sicer zato, ker bi morale najprej preveriti najnovejšo razlago, torej tiste, ki so časovno najbližje času odločanja sodišča prve stopnje. Tako kot mora zakonodajalec upoštevati ustavno načelo prilagajanja zakonodaje družbenim razmeram, morajo tudi sodišča upoštevati, da se spreminja razlaga v sodni praksi, zato je potrebno utemeljevati razlago z najnovejšimi stališči. Zapisano velja tudi za stališča, ki se ponujajo v strokovni literaturi. Prav za področje UZO je najnovejša literatura ponudila nova izhodišča razlage. Ker glede

poznavanja materialnega prava velja načelo, da ga morajo sodišča poznati po uradni dolžnosti, se od njih utemeljeno pričakuje, da te razvojne usmeritve spremljajo in poznajo in, če se z njimi ne strinjamo, da navedejo razloge. To pa so tudi zahteve, ki jih na sodišča naslavlja ustavna pravica do obrazložene sodne odločbe, predvsem pa prepoved sodniške samovolje. Sodišče druge stopnje zato meni, da so materialnopravne predpostavke v primerih, ko upnik predlaga izdajo začasne odredbe, s katero želi začasno urediti sporno pravno razmerje (terjatev) tri in sicer: obstoj ali verjeten nastanek terjatve; ena izmed alternativno določenih predpostavk iz druge ali tretje alineje drugega odstavka; ter t.i. reverzibilnost. Glede slednje je pravna podlaga razlaga v skladu z Ustavo (precedenčni učinek iz citiranega ustavno odločbe glede predpostavke reverzibilnosti), za preostale pa 272. člen ZIZ.

- Sodišče druge stopnje ne pritrjuje razlagi sodišča prve stopnje, da je že zaradi "neprimerne in nezakonitega sredstva zavarovanja", kar pomeni zaradi neustrezno oblikovanega predloga, ki mora vsebovati tudi sredstvo izvršbe, potrebno predlog zavreči in se pri tem sklicuje na razlago v teoriji in sodni praksi. Sodišče druge stopnje tudi v tem delu ugotavlja, da sodišče prve stopnje uporablja literaturo in sodno prakso, staro več kot dvajset let (delo M. Šipec in soavtorji je izšlo v letu 2001; najmlajši judikat je iz leta 2009). Primarni formalni viri so vendarle praviloma zakoni, v obravnavanem primeru najprej ZIZ (15. člen) in nato ZPP. Sodišče druge stopnje zakonske podlage za razlago, kot jo je sprejelo sodišče prve stopnje, ni našlo. Res je nekoč ZPP vseboval določbo drugega odstavka 108. člena ZPP: "Ne glede na določbe prejšnjega odstavka sodišče nerazumljivo ali nepopolno vlogo zavrne, če jo je vložil odvetnik.", ki pa je bila z odločbo Ustavnega sodišča, z učinkom od 25.6.2010 naprej, razveljavljena. Razlog, ki ga je torej sodišče prve stopnje navedlo (neprimerno ali nezakonito sredstvo zavarovanja) in opredelilo kot "vsebinsko nepopoln" ni razlog za zavrnjenje predloga, temveč ga je potrebno obravnavati kot nepopolno vlogo, kar pa zahteva ravnanje po sedaj veljavnem 108. členu ZPP.

VSM Sklep I Cp 515/2023, 18. 7. 2023

2. Prepoved odtujitve in obremenitve premičnin

3. Prepoved odtujitve in obremenitve nepremičnin

- Za obstoj objektivne nevarnosti kot pogoj za izdajo začasne odredbe mora biti ugotovljeno nekaj več kot le možnost, da bi dolžnik z nepremičnino, katere lastnik je, lahko razpolagal. Zato bi tožnica morala izkazati konkretno nevarnost, da bo tudi v primeru uspeha v pravdi onemogočena v svoji terjatvi – to je možnosti, da v postopku delitve skupnega premoženja doseže delitev sporne nepremičnine oziroma vlaganj.

VSL Sklep I Cp 922/2023, 26. 5. 2023

4. **Prepoved dolžniku, da ne sme storiti ničesar, kar bi lahko povzročalo škodo upniku, ter prepoved, da ne sme nič spremeniti na stvareh**
5. **Plačevanje nadomestila plače delavcu**
6. **Neprimerno sredstvo zavarovanja**

273.a člen (Pogoji za začasno odredbo)

273.b člen (Začasne odredbe za varstvo koristi otrok)

- Pritožnika sta se v sodni poravnavi dogovorila, da upnik umika ugovor, dolžnica pa pritožbo zoper izpodbijani sklep. Ker sodišče druge stopnje v pritožbi še ni odločalo, je odločilo kot izhaja iz izreka tega sklepa.

VSL Sklep IV Cp 1253/2023, 19. 7. 2023

274. člen (Varščina namesto začasne odredbe)

275. člen (Varščina kot pogoj za začasno odredbo)

276. člen (Več začasnih odredb)

277. člen (Čas, za katerega se izdaja začasna odredba)

- Upnik mora imeti v mislih, da z nastopom pravnomočnosti še ne bo nujno prišel do zavarovanja. S tem trenutkom odločba ne bo nujno tudi izvršljiva. Upnik, ki je predlagal prekratko veljavnost začasne odredbe lahko še pred potekom predlaga podaljšanje. Zato lahko gre pri trajanju začasne odredbe in roku za vložitev tožbe za različna časovna trenutka. ZIZ ne določa, da bi morala biti enaka.

VSC Sklep II Cpg 25/2023, 19. 4. 2023

- Sodišče sodi, da ima pravni učinek prepovedi (v tem primeru prepoved razpolaganja) zgolj sama sodna odločba (ta prepoved pa je v tem primeru že prenehala), ne pa vpis podatka o obstoju take sodne odločbe v register znamk, ki tretje s tem dejstvom zgolj seznanja.
- Sodišče poudarja, da iz povzetega besedila četrtega odstavka 108. člena ZIL-1 izhaja, da registrski organ v postopku vpisa spremembe imetnika v register ne presoja veljavnosti pravne podlage za prenos pravice in niti, ali je bila pogodba realizirana ali razdrta. Presoja zgolj to, ali obstaja ustrezna pravna podlaga, po kateri je po zakonu dopustno v registru vpisati novega imetnika znamke. Da veljavnost pravne podlage za prenos pravice in izpolnitev obveznosti iz pogodbe, s katero se znamka prenaša (kot predhodno pravno vprašanje), ne moreta biti predmet preizkusa v postopku vpisa spremembe imetnika znamke v register, izhaja predvsem iz dejstva, da vpis spremembe imetnika znamke v register ni konstitutivne narave. Take učinke vpisa bi moral namreč zakon izrecno določiti, kot je to storil v prvem odstavku 76. člena ZIL-1 za samo registracijo znamke, ne pa tudi za druge vpise v register. Ker vpis spremembe imetnika znamke nima konstitutivnega učinka, pa organ z izvedbo vpisa ne odloči o tem, da je (z njegovim vpisom) prišlo

do prenosa znamke, ampak na podlagi listine iz četrtega odstavka 108. člena ZIL-1 zgolj vnese spremembo imetnika v register.

UPRS Sodba I U 1511/2021-110, 26. 1. 2022

278. člen (Prenehanje začasne odredbe)

- Upnik mora imeti v mislih, da z nastopom pravnomočnosti še ne bo nujno prišel do zavarovanja. S tem trenutkom odločba ne bo nujno tudi izvršljiva. Upnik, ki je predlagal prekratko veljavnost začasne odredbe lahko še pred potekom predlaga podaljšanje. Zato lahko gre pri trajanju začasne odredbe in roku za vložitev tožbe za različna časovna trenutka. ZIZ ne določa, da bi morala biti enaka.

VSC Sklep II Cpg 25/2023, 19. 4. 2023

279. člen (Povrnitev škode dolžniku)

279.a člen (Uporaba določb postopka o začasnih odredbah)

279.b člen (Pristojnost za izdajo naloga za zamrznitev na podlagi odločbe, poravnave in javne listine)

279.c člen (Pristojnost za pridobivanje informacij o bančnem računu)

Ni relevantne sodne prakse.

279.č člen (Preklic naloga za zamrznitev ali ustavitev njegovega izvrševanja)

Ni relevantne sodne prakse.

279.d člen (Pristojnost za izvršitev tujega naloga za zamrznitev)

Ni relevantne sodne prakse.

279.e člen (Izvršitev naloga za zamrznitev)

Ni relevantne sodne prakse.

279.f člen (Pristojnost za odločanje o pravnih sredstvih)

Ni relevantne sodne prakse.

280. člen (Služba izvršitelja)

281. člen (Pogoji za imenovanje za izvršitelja)

282. člen (Nezdružljivost opravljanja dejanj izvršbe in zavarovanja)

Ni relevantne sodne prakse.

283. člen (Imenovanje izvršitelja)

284. člen (Nastop službe izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

285. člen (Zavarovanje za odgovornost)

285.a člen (Skrbniški račun)

286. člen (Identifikacijski znaki izvršitelja)

286.a člen (Razrešitev izvršitelja)

287. člen (Dejanja po razrešitvi izvršitelja)

287.a člen (Izobraževanje izvršiteljev)

288. člen (Opravljanje službe izvršitelja)

289. člen (Odgovornost za škodo)

290. člen (Čas oprave dejanj izvršbe in zavarovanja)

291. člen (Vrstni red oprave dejanj izvršbe in zavarovanja in evidenca)

292. člen (Plačilo za opravljanje dejanj izvršbe in zavarovanja)

293. člen (Stroški izvršitelja)

- Sodišče druge stopnje glede upnikovih navedb o tem, da so cene goriv na bencinskih servisih ob avtocestah in hitrih cestah višje, Pravilnik o tarifi pa ne opredeljuje katera izmed obeh tipov cen se upošteva kot osnova za izračun kilometrine, pojasnjuje, da tretjega odstavka 11. člena Pravilnika o tarifi ni mogoče uporabiti tako, da bi se lahko uporabile cene pogonskih goriv na avtocestnem križu, saj se le te oblikujejo prosto, iz besedila določbe pa ni mogoče razbrati takega pooblastila sodišču.

VSM Sklep I Ip 398/2023, 25. 8. 2023

294. člen (Namestnik izvršitelja)

294.a člen (Imenovanje namestnika izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

294.b člen (Pomočnik izvršitelja)

294.c člen (Nadomeščanje izvršitelja)

295. člen (Evidenca izvršiteljev in namestnikov izvršiteljev)

Ni relevantne sodne prakse.

295.a člen (Evidenca izkaznic, priponk in pečatov)

Ni relevantne sodne prakse.

296. člen (Zbornica izvršiteljev)

Ni relevantne sodne prakse.

297. člen (Nadzor nad opravljanjem službe izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

297.a člen (Nadzor nad opravljanjem službe izvršitelja v dodeljenih zadevah)

Ni relevantne sodne prakse.

297.b člen (Neposredni nadzor nad poslovanjem izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

297.c člen (Poročanje o poslovanju izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

297.č člen (Učinkovitost in ocena dela izvršitelja)

298. člen (Disciplinska odgovornost izvršiteljev)

Ni relevantne sodne prakse.

298.a člen (Uvedba postopka)

298.b člen (Disciplinski ukrepi)

Ni relevantne sodne prakse.

298.c člen (Odmera sankcije)

Ni relevantne sodne prakse.

298.č člen (Hujše disciplinske kršitve)

298.d člen (Disciplinski postopek)

Ni relevantne sodne prakse.

298.e člen (Zastaranje)

Ni relevantne sodne prakse.

298.f člen (Smiselna uporaba zakona)

Ni relevantne sodne prakse.

298.g člen (Sodni izvršitelj)

Ni relevantne sodne prakse.

298.h člen (Kazenska določba)

Ni relevantne sodne prakse.

298.i člen (Nadzor nad izvrševanjem zakona)

Ni relevantne sodne prakse.

299. člen

Ni relevantne sodne prakse.

Izvršba

300. člen

Ni relevantne sodne prakse.

301. člen

Ni relevantne sodne prakse.

302. člen

Ni relevantne sodne prakse.